

Voorwoord

Gaarne wil ik voldoen aan het verzoek om een voorwoord te schrijven bij deze bundel preken van wijlen onze vriend en broeder, Ds. L. Huisman. Het betreft hier een bundel voorbereidingspreken voor het Heilig Avondmaal.

De bundel begint met een preek over Mattheüs 5 : 6, getiteld “Zielsverlangen”. Reeds direct ontmoeten we zaken die zo typerend zijn voor de prediking van Ds. Huisman. Het zoeken naar gerechtigheid in onszelf is gedoemd te mislukken. Maar voor hen, die dit zoeken, is er een volkomen gerechtigheid aangebracht in Jezus Christus. Een gerechtigheid die met lege handen wordt ontvangen. De gekozen titel is dan ook: “Met lege handen”.

De grond van ons komen vinden we echter niet in de kenmerken van het geloof, die we in onszelf bevinden. Het komen tot het Avondmaal vindt zijn grond in de nodiging van Christus. In de preek over de nodiging tot de bruiloft laat Ds. Huisman de zondaar dan ook zeggen: “Heere, hier ben ik, arm, hulpeloos en ellendig. Heere, ik heb gehoord van rijke zegen, die Gij uitstort keer op keer. Daarom kom ik naar U toe. Ik weet, ik heb het niet verdiend en ik ben het niet waard, maar ik heb Uw boodschap gehoord!”

Vele van dergelijke gesprekken zijn eigen aan de wijze waarop Ds. Huisman in de voorbereiding tot het Heilig Avondmaal spreekt. Dit is vooral de kracht van Ds. Huisman, dat hij dichtbij zijn hoorders weet te komen en hen weet aan te spreken in hun situatie. Hij gaat dikwijls met de zoekende en twijfelende zondaar in gesprek. Ook spreekt hij de mens aan die, met een beroep op zijn onvermogen, meent aan Gods nodiging voorbij te kunnen gaan. De oorzaak van ons verloren gaan zal nooit zijn, dat we niet *mochten* komen, maar dat we niet *wilden* komen.

We ontmoeten daarom naast de warme toon, die de zondaar tot

Christus zoekt te leiden, ook de toon van diepe ernst. Hoe zal het de mens vergaan, die op zo grote zaligheid geen acht geeft? Het is echt broeder Huisman die we hier ontmoeten. Zo sprak hij. Op zijn eigen wijze. Met nu en dan een uitdrukking die ons aan het denken zette.

U ontmoet dan ook in deze preken een man, die met Jeremia kan zeggen: “Ook heb ik uw dodelijke dag niet begeerd.” Broeder Huisman laat zien, dat er aan de Avondmaalsdis plaats is voor hongerigen en armen - zij worden met goederen vervuld - terwijl de rijken ledig worden heengezonden.

Ik wil deze bundel u dan ook hartelijk ter lezing en ter herinnering aan deze dienaar van Christus aanbevelen.

Juli 2006

Ds. C. Harinck

Inhoudsopgave

	Blz
1. Zielsverlangen	9
Mattheüs 5 : 6	
<i>Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.</i>	
2. Het gaan tot de man Gods	27
2 Koningen 4 : 23	
<i>En hij zeide: Waarom gaat gij heden tot hem? Het is geen nieuwe maan, noch sabbat. En zij zeide: Het zal wèl zijn.</i>	
3. “Wast u, reinigt u”	44
Jesaja 1 : 16 – 18	
<i>Wast u, reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg; laat af van kwaad te doen. Leert goed te doen, zoekt het recht, helpt de verdrukte, doet de wees recht, handelt de twistzaak der weduwe. Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.</i>	
4. Het offer Gods	62
Psalm 51 : 19	
<i>De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten.</i>	
5. De nodiging tot de maaltijd	79
Lukas 4 : 17	
<i>En hij zond zijn dienstknecht uit ten ure des avondmaals om de genoden te zeggen: “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.”</i>	

- 6. Christus' dood als losprijs 96**
Jesaja 53 : 12
Daarom zal ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood, en met de overtreders is geteld geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft.
- 7. Het gebed van Asa 115**
2 Kronieken 14 : 9 – 12
En Zerah, de Moor, kwam tegen hen uit, met een heir van duizend maal duizend, en driehonderd wagenen; en hij kwam tot Marésa toe.
Toen toog Asa tegen hem uit; en zij slelden de slagorde in het dal Zefatha bij Marésa.
En Asa rip tot den HEERE, zijn God en zeide: HEERE, het is niets bij U, te helpen hetzij den machtige, hetzij den krachteloze; help ons, o HEERE, onze God! Want wij steunen op U, en in Uw Naam zijn wij gekomen tegen deze menigte; o HEERE! Gij zijt onze God; laat de sterfelijke mens tegen U niets vermogen. En de HEERE plaagde de Moren voor Asa en voor Juda; en de Moren vloden.
- 8. De ingang in Gods heiligdom 133**
Hebreeën 10 : 19 – 22
Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus. Op een versen en levenden weg, welken Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees. En dewijl wij hebben een groten Priester over het huis Gods: Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, on volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water.

- 9. Opwekking tot waakzaamheid 152**
1 Thessalonicensen 5 : 6 – 8
*Zo laat ons dan niet slapen gelijk als de anderen, maar laat ons waken en nuchter zijn. Want die slapen, slapen des nacht, en die dronken zijn, zijn des nachts dronken;
Maar wij, die des daags zijn, laat ons nuchteren zijn, aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs en der liefde, en tot een helm, de hoop der zaligheid.”*
- 10. Gebed om vertroosting in tegenspoed 169**
Psalm 143 : 1 – 2
*O Heere! hoor mijn gebed, neig de oren tot mijn smekingen;
verhoor mij naar Uw waarheid, naar Uw gerechtigheid. En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.*

Zielsverlangen

Zingen: Psalm 65 : 1 en 6

Lezen : Mattheüs 5 : 1 - 26

Zingen: Psalm 63 : 1, 2 en 3

Zingen: Psalm 36 : 3

Zingen: Psalm 17 : 8

Geliefden,

In deze ure van voorbereiding voor het Heilig Avondmaal, dat we volgende week zondag hopen te houden, wil ik het Woord van God bedienen uit Mattheüs 5, vers 6:

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.

Deze tekst spreekt ons van:

Zielsverlangen

en zegt ons:

1^e   waarin dit bestaat

2^e   waardoor dit vervuld wordt

Gods Woord spreekt in deze tekst over gerechtigheid. Zij worden zalig genoemd, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Maar dan wordt er niet mee bedoeld - en zeker niet in de eerste plaats - die gerechtigheid die door mijn arbeid tot stand gebracht wordt. Die gerechtigheid, die wij samen op deze wereld kunnen realiseren door alle schrijnende wantoestanden uit de wereld te ruimen. Dat is zeker ook onze taak, maar daar gaat het niet in de

eerste plaats om. Wanneer men de bijbelse betekenis niet kent van gerechtigheid, dan komt er ook geen gerechtigheid op de aarde.

Als de Bijbel spreekt van gerechtigheid zoals in deze tekst, dan bedoelt God in de eerste plaats die *gave der gerechtigheid*, die niet het resultaat is van mijn denkkraft en die niet het resultaat is van mijn inspanning, maar die God uit genade geeft aan verloren zondaren, die uit zichzelf nooit iets goeds meer kunnen doen. Wier beeld getekend staat in Romeinen 3, en in zoveel andere plaatsen in het Woord van God: n.l. onbekwaam tot enig geestelijk goed. En dat vonnis wordt geveld door de Rechter van de hemel en van de aarde. En dat komt tot u en tot mij en tot onze kinderen. Want wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één. Wij hebben allen gezondigd en wij allen derven de heerlijkheid Gods. En er is niemand, die goed doet, ook niet tot één toe, zegt God. Dat is het Goddelijk vonnis, dat over ons allen gaat. En tenzij de mens - en ik weet het: het kan alleen door de genade van God - tenzij een mens onder dit vonnis buigt, dit vonnis aanvaardt, zich onder dit vonnis verloren weet voor God, tenzij dat dit in ons hart aanvaard wordt, leren we die geschonken gerechtigheid door het offer van Christus, niet kennen. En als we de gerechtigheid van Christus niet kennen, dan brengen we ook niets terecht van het scheppen van gerechtigheid in deze wereld. Want hoe zou een mens die zijn doel mist ten opzichte van zijn Maker, aan het doel kunnen beantwoorden ten opzichte van de mens, die God hem als zijn gelijke, als zijn broeder, op de aarde gegeven heeft?

Nee, geliefden, aan die kant is het verloren. Van die zijde is geen hulp te wachten. Niet in deze wereld. Want de goddelozen - en dat zijn alle mensen, die de gerechtigheid van Christus niet kennen - de goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede. En kijk het nu maar na: Gods Woord zal bestaan tot in eeuwigheid. Niemand kan Gods Woord teniet doen, want het is gesproken door de mond der Waarheid, die niet liegen kan. Er zal geen vrede komen, tenzij door

deze van God geschonken gerechtigheid. In uw hart niet, in uw huis niet, in de kerk niet en in de wereld niet.

Maar geliefden, wat nu gedoemd is te mislukken, wat nu door geen mens tot stand gebracht kan en zal worden, dat mag ik u prediken: *dat geeft God uit genade aan degenen, die hongeren en die dorsten naar die bijbelse, naar die echte gerechtigheid.*

De Heere Jezus heeft deze zaligspreking gesproken ongeveer aan het begin van Zijn openbaar optreden onder het volk van Israël. Dit is de grondwet van het Koninkrijk der Hemelen, door Hem plechtig afgekondigd, als Hij gezeten is, daar op die glooiing van de berg der zaligsprekingen, met Zijn discipelen rondom Hem vergaderd en daaromheen duizenden, die Hem horen. Toen heeft Hij dit woord gesproken: “Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.”

Als de Heere zegt: “Zalig zijn die hongeren en dorsten,” dan veronderstelt dat leven. Een dode hongert niet en een dode dorst niet. De mensen die zich hier rondom Jezus bevinden, zijn door het woord dat uit Jezus’ lippen gegaan is, tot leven gekomen. Niet allen, o, lang niet allen. Straks zal het blijken, dat velen niet willen volgen, dat velen afscheid van Hem nemen. Maar toch zijn er onder die schare, die gegrepen zijn door het woord van deze Rabbi van Nazareth. Die dat woord aanvaard hebben als de stem van God. Ze zijn door dat woord levend gemaakt. Ja, ze zijn door dat woord uitgetild uit de sleur van hun leven. Uit hun wettische godsdienst, uit hun slavernij onder de wet. O, het woord van Jezus was zo’n wonderlijk woord. Waren ze tot nu toe gewend dat de zaligheid exclusief gepredikt werd aan degenen, die nauwkeurig de inzettingen des Heeren onderhielden, met name Farizeeën, schriftgeleerden en oversten des volks, de Heere Jezus trekt zich van die scheiding - die zich in Israël duidelijk en pijnlijk openbaarde - niets aan. Voor Hem zijn alle mensen zondaars. Of het

nu de hogepriester is met zijn efod en zijn gouden plaat op zijn hoed, waar op staat: “De heiligheid des Heeren”, of die arme melaatse, die daar als een onreine ligt aan de poort van de rijke man: voor Hem zijn alle mensen zondaren, verloren zondaren. En dat laat Hij duidelijk uitkomen. Hij zegt: “Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan de gerechtigheid van die mensen, die goed zijn in hun eigen ogen, zo kunt gij het koninkrijk Gods niet ingaan.”

En geliefden, die prediking van Jezus is nog volop actueel. Daar hebben we nog direct mee te maken. Hij doet net alsof er geen scheiding is. Hij spreekt hen allen aan. Hij laat ze allen het Woord Gods horen. Hij zegt ze aan, waartoe Hij gekomen is. Hij zegt: “Als je in Mij niet gelooft, als je je eigen gerechtigheden niet verlaat, dan zul je buiten staan. Dan heb je geen leven in jezelf, als je dit Mijn vlees niet eet en als je dit Mijn bloed niet drinkt.”

Met andere woorden: als je de gerechtigheid, die Ik bezig ben aan te brengen niet nodig hebt, maar als je meent in het kleed van je eigen gerechtigheid voor God te kunnen verschijnen, dan zal het slecht met je aflopen. Of, nog duidelijker gesproken misschien: als volgende week het Avondmaal wordt gevierd, zo God het geeft en u denkt, dat u dan zonder waarachtig geloof en zonder dit brood en deze wijn, als een zeker pand van Gods liefde en trouw, Hem kunt behagen en zalig kunt worden, dan zal het bed te kort en het dek te smal zijn. Dan kunt u daar niet op rusten voor God. Er is maar één Weg, zegt Jezus, om de helse verdoemenis te ontgaan en dat is: *tot Mij te komen* en dat is: *in Mij te geloven* en dat is: *te horen naar Mijn stem*. Dat is: *te drinken van het water, dat Ik u geven zal, dat is Mijn bloed*. Dat is Mijn gerechtigheid, verkondigd in het Woord der gerechtigheid.

Geliefden, wij zijn hier ook samen vergaderd rondom Jezus Christus. Want Hij is het, Die tot ons komt in het Woord Zijner genade. En nu hebben wij misschien een grens getrokken in ons

eigen hart en in ons eigen denken. En wij denken misschien over anderen: “O die? Nee die niet, die in ieder geval niet. En die? Ja, die wel.” En nu breekt het Woord van God vanmorgen met heilige soevereiniteit en met grote macht door ons denkpatroon heen. En nu verkondigt het Woord van God ook aan ons, bekeerd en onbekeerd, dat we allen zondaars zijn. U en ik. Bekeerde mensen ook. Allen grote zondaars. Allen verdoemelijk voor God. Niemand kan zich beroemen op wat er bij de vorige Avondmaalsviering gebeurd is. Nee, allen derven we de heerlijkheid Gods. “We worden om niet gerechtvaardigd,” staat er.

God doorbreekt die grens. Hij doet net alsof die grens er niet is. Voor Hem is die grens er ook niet. En Hij komt soeverein met het Evangelie van Zijn genade. En Hij zegt: “Dit zijn Mijn schapen. Dit zijn Mijn kinderen. Aan dezen heb ik een welgevallen. Zulken wil Ik aan Mijn tafel. Dezen zijn het die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid.”

Gerechtigheid moet u hier niet in de eerste plaats zien als dat goed, dat ik in mijn ziel mag ervaren als vrucht van mijn wandelen in de wegen des Heeren. Ook dat is gerechtigheid. Van Zacharias en Elizabeth staat, dat ze onberispelijk, dat ze rechtvaardig waren voor God. Zeker, dat hoort erbij, maar dat is het niet in de eerste plaats. Als de Heere Jezus hier zegt: “Zalig zijn ze, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,” dan is dat de gerechtigheid, die God geeft in Christus Jezus. Dat is die - wat de reformatoren genoemd hebben - “*vreemde*” *gerechtigheid*, die van buiten mij komt, die God als een wonder uit de hemel geeft aan mensen, die er helemaal niet voor gewerkt hebben. “Want Hij heeft ons levend gemaakt,” zegt Paulus, “toen wij dood waren in de zonden en in de misdaden.” We waren dood in de zonden en misdaden. We hongerden niet eens naar God. We dorstten niet eens naar het eeuwige leven. We hongerden wel, maar naar de zonden, naar de ongerechtigheid, naar wat van de wereld is. We hongerden naar geld en goed, naar eer en

vermaak. Maar ach, hoe meer we van die spijze aten en hoe meer we uit die zoute wateren dronken, hoe erger onze honger werd en hoe schrijnender onze dorst. En we bemerkten, dat de wereld voorbij gaat met al haar begeerlijkheden. Dat ze ons niet wezenlijk gelukkig maken kan.

Maar toen kwam het Woord van Jezus Christus. En Die brak door alle muren en door alle heiningen en door alle afscheidingen heen. En Hij zag ons recht in de ogen en Hij sprak het Woord Zijns Vaders. En toen, toen het de tijd van Gods welbehagen was, toen we in de kerk zaten of thuis dat Woord lazen, toen we bij een sterfbed stonden - of waar we ook dat Woord gehoord hebben - toen kreeg dat Woord kracht in ons hart. *Toen begonnen we dat Woord van God te geloven.* Toen geloofden we waarlijk, dat dat Woord waarheid was. En toen zagen we, dat we onszelf bedrogen hadden. Dat we als een kind naar een zeepbel gegrepen hadden. Dat we gezocht hadden naar winst en toen we het bereikt hadden, liet het onze ziel ledig. En toen, toen zagen we dat ons leven alleen gelegen was in de gemeenschap met God. En dat we die gemeenschap verbroken hebben door onze zonden. En toen zijn we gaan hongeren en dorsten naar de gerechtigheid.

Die gerechtigheid, die Jezus Christus bedoelt in deze tekst, dat is in feite *het weer goed zijn tussen God en tussen mij.* Volmaakt weer goed zijn, alsof ik nooit zonden gekend, noch gedaan had. Alsof ik nooit het huis van mijn Vader verlaten had, om Zijn goed door te brengen. *Dat is gerechtigheid.* De staat van mijn leven ten opzichte van God verandert van een staat van vijandschap in een staat van vriendschap. Dat is die gerechtigheid.

Kijk, ik zal het u trachten duidelijk te maken. Een zakenman heeft een bedrijf, maar door bijzondere omstandigheden raakt dat bedrijf aan lager wal. Hij wordt steeds armer. De schuld wordt steeds groter. Het wordt zo erg, dat hij geen geld meer heeft, om brood en drinken te kopen. Een enorme schuld. Nu komt er iemand, die zegt:

”Hier heb je van mij een brood en hier heb je van mij een pond boter. En hier heb je van mij een nieuwe jas.” Ziezo, nu kan die man weer eten, hij kan drinken en hij kan gekleed gaan. Maar is daarmee de schuld weg, die hij gemaakt heeft? Als hij nu zijn lichaam voeden kan, vrolijk zijn kan bij brood en wijn, is daarmee zijn schuld weg? Nee, geliefden.

Welnu, als Jezus Christus hier spreekt over een gerechtigheid, dan - nog eens - dan betekent dat niet die gerechtigheid, die het gevolg is van het nieuwe leven in ons hart. Daardoor komt óók een gerechtigheid. Want als iemand zegt: “Ik heb een ander leven van God gekregen, maar ik blijf in de ongerechtigheid leven”, dan zegt God: “Je liegt.” Hij zegt dat door de mond van Jakobus en door de mond van Johannes.

Deze gerechtigheid ontstaat door de werking van de Heilige Geest, wanneer ik mijn rechteroog ga uittrekken en mijn rechterhand en mijn rechervoet ga afkappen, omdat ze me hinderen ten leven in te gaan. Omdat ik mijn leden ga doden, die op de aarde zijn. O, dat geeft ook een wonderlijke vreugde. Dat geeft ook een zoete vrede met God, wanneer we zo gerechtigheid mogen vinden. Gerechtigheid door de werking van de Heilige Geest in ons. Maar, al zouden we die gerechtigheid hebben, al mogen we die gerechtigheid beoefenen, o, geliefden, die gerechtigheid is zo wisselvallig. Want vandaag doe ik het, maar morgen doe ik het weer niet.

En als ik dan niet anders heb, dan alleen die gerechtigheid, dan durf ik niet aan het Avondmaal te komen. Dan zeg ik: “Ja, ik ben wel eens aan gegaan, maar het is nu allemaal zo treurig en ellendig in mijn leven gesteld. En dan zegt u: ”Ja, nu kan het echt niet hoor. Deze keer zal ik maar overslaan. In deze toestand kan ik niet aan het Avondmaal gaan.”

Ach, wat bent u dan nog wettisch. U bent nog niet aan die eerste man gestorven. U leeft nog ten dele uit uw eigen gerechtigheid. En

daar moet God schade bij lijden. “Doe dat,” zegt Hij, “tot Mijn gedachtenis.” Jezus Christus heeft het als het bevel Zijner liefde Zijn discipelen nagelaten. “Doe dat tot Mijn gedachtenis.” En u zegt: ”Ja maar, dan moet ik eerst meer gerechtigheid hebben. Meer en beter leven voor God. Meer gedood aan mijzelf.” En dan begint u weer bij de verkeerde kant.

Neen, geliefden, daar *begint* de vrede met God niet. Dat is de *vrucht van* de vrede met God. De vrede met God begint hier, waar u weer leert hongeren, weer opnieuw leert hongeren naar de gerechtigheid, die *buiten u is aangebracht in het kruis van de Heere Jezus Christus*. In het offer van Golgotha, waar Hij met Zijn lijden, met Zijn gehoorzaamheid een gerechtigheid aangebracht heeft, zo vlekkeloos en zo ongeschonden!

”Ja,” zegt u, ”maar de situatie van mijn leven is zo, dat ik daar nu juist niks van zie.” Nee, dat komt omdat u niet wilt sterven aan uw eigen gerechtigheid. En als u uw eigen gerechtigheid niet verliest, dan bent u de gerechtigheid van Christus niet onderworpen. Je kunt maar met één man tegelijk leven. Óf met Mozes, óf met Jezus. Óf onder de wet óf onder het Evangelie.

En nu weet ik wel, dat er mensen zijn, die waarachtig van staat veranderd zijn, die kinderen Gods geworden zijn, maar die toch in de *oefeningen* van hun leven niet van hun eerste man af zijn. Hij is niet gestorven. Ze zijn niet met Paulus “door de wet, aan de wet gestorven, opdat,” zegt hij, “ik Gode leven zou.” Hoe komt het, dat we niet Gode leven, of niet méér Gode leven? Omdat we niet genoeg door de wet aan de wet gestorven zijn!

Welnu, geliefden, er staat op een andere plaats, dat Paulus zegt, dat hij aan de wet gestorven is, door het lichaam van Christus. Ik wens u die sterfdag spoedig toe. O, God geve, dat u in deze week van voorbereiding sterven mocht aan uw eerste man. Opdat u die gerechtigheid zou mogen winnen, die “vreemde” gerechtigheid, die

van een Ander komt. Ach kom, buig dan uw knieën in deze week veel voor God. Zoek God gedurig in het verborgene. Steun niet op uw gerechtigheden. Ga niet in de eerste plaats rechte trekken in uw leven wat krom gemaakt is.

Weet u wat u doen moet? U moet ernstig uw leven bezien in het licht van Gods waarheid en u moet het onbarmhartige licht - laat ik het zo even zeggen - het onbarmhartige licht van die waarheid in uw ziel laten schijnen. Waartoe? *Opdat u uzelf moogt veroordelen!* “Want die zichzelf oordeelt,” zegt God, “die zal Ik niet oordelen.” Die van zichzelf zegt: - natuurlijk met uw hart, met uw hele wezen, met het innerlijke van uw ziel – ”O God, hier ligt een schandvlek van zonden en van ongerechtigheid voor u. Maar *evenwel* een mens die uit de diepten van zijn ellende zijn oog tot U opheft, die komt om genade te ontvangen van die God, Die de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer heeft weggenomen!”

En wat is dan die oorzaak? Dat is de zonde. En die heeft Hij weggenomen, staat er. En daar moeten we terecht, hoor. Daar alleen! Hij is de Deur naar het eeuwige leven en buiten Hem is er geen zaligheid.

De schuldeisers blijven roepen. Ook, zei ik straks, al heb je die man, die zoveel schulden heeft, een beetje brood en een nieuwe jas gegeven. Die schuldeisers blijven roepen. Die schuldeisers komen weer. Ook al heb ik mijn maag vol. Ook al ben ik eens een keertje vrolijk, om het nu even geestelijk te zeggen. En ook al mag ik eens een keertje zingen van het heil, in God bereid. En ook al geloof ik eens een keertje, dat ik van deugd tot deugd zal voortgaan, om zo voor God in Sion te verschijnen. Maar die schuldeisers blijven roepen. Die zijn niet tevreden met een beetje vrolijkheid in mijn hart en met een beetje blijdschap in God. Hoe groot dat op zichzelf ook kan zijn. Want voor een arme, uitgeteerde zondaar is een kruimeltje genade al groot. *Maar die schuldeisers, die blijven roepen!* Die moeten de mond gestopt worden. Die moeten betaald

worden. En dat kan niet door een gemoedstoestand. Dat kan niet, door hetgeen ik vandaag mag beleven en wat ik morgen weer mis. Geliefden, het kan alleen door die vreemde, door die *buiten mij* aangebrachte gerechtigheid. En nu zegt de Heere Jezus: “Zalig zijn zij die hongeren en die dorsten naar die gerechtigheid.” Zij, *die zonder Jezus niet leven kunnen*. Die zeggen: ”Heere, hoe groot het ook is, dat ik af en toe wat van dat brood, van dat hemelse brood krijg, dat ik niet behoef te vergaan van honger, maar mijn schuldeisers zijn daar niet tevreden mee.”

O, dan heeft God afgebeeld onder het Oude Testament, onder de strenge eisen van de wet, dat Hij een volmaakte gehoorzaamheid wil; de minste overtreding van de mens had de dood ten gevolge. En eindelijk, wat bij de wet onmogelijk was, dewijl ze door het vlees krachteloos geworden is, dat heeft God teweeggebracht, Zijn Zoon zedende in de gelijkheid des zondigen vleeses, en dat voor de zonden. Dat heeft God gedaan! En dat is wat Jezus zegt tegen hen, die daarnaar hongeren: “Zalig zijn die hongeren en die dorsten naar die gerechtigheid.” Die zijn zalig! God zet deze mensen - in zichzelf hulpeloos en in zichzelf onbekwaam en altijd weer opnieuw zondaar - binnen de kring van het Verbond en Hij proclameert hen soeverein tot “zaligen”. Hij zegt: “Ik, God, zeg van deze mensen: ze zijn zalig. Dat zijn Mijn beminden. Dat zijn Mijn kinderen. Dat is Mijn Bruid, die heb Ik lief.”

Geliefden, dat zijn Gods kinderen, door God zelf genodigd aan de Dis des Verbonds. De hongerigen en de dorstigen naar die gerechtigheid, die buiten dat Offer niet kunnen leven. Die buiten de betalende kracht, de verzoenende kracht van dat bloed geen vrede in hun hart kunnen vinden. Jezus zegt: “Die zijn zalig.” Dat is heel iets anders dan je zalig *gevoelen*. Jezus zegt: “Ze *zijn* zalig.” Maar ze treuren nog, ze hongeren nog, ze dorsten nog, ze zijn arm van geest, ze zijn vershoven en ellendig. Duizend zorgen, duizend doden kwellen hun angstvallig hart. Maar één ding: ze hongeren en ze

dorsten. Niet maar even. Niet maar zo in een tijdelijke omstandigheid van ziekte of dood of armoede of ellende om daarna weer hun eigen leven te leiden. *Nee, ze hongeren bestendig.*

Waar God ons het nieuwe leven gegeven heeft en waar wij door het Woord van Jezus de stem van God gehoord hebben en uit de doden zijn opgestaan, daar blijven we hongeren en dorsten, totdat we bij Jezus zijn in de hemel. Dat gaat nooit meer weg. De ene tijd mag het eens sterker zijn dan de andere tijd. Maar die het gesmaakt heeft God te dienen, die weet hoe goed het is bij God te mogen zijn, die kan nooit meer zonder hongeren en dorsten. Nooit meer! Daar kan geen dag in ons leven voorbijgaan, of we moeten hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, al hebben we alles wat ons leven dienen kan hier op de aarde van eten en drinken en kleding en wonen.

En dat geldt voor al Gods kinderen. O, het is waar, menigmaal moeten we klagen: “Wat kleeft mijn ziel aan het stof.” Dat is waar. Maar juist in dat uitroepen: “O God, ik ben in het stof nedergedrukt en ik kan niet opstaan,” komt uit, dat verlangen naar bevrijding, naar leven voor God, naar gerechtigheid om Gods vriendelijk aangezicht weer te mogen zien. Ja, zelfs die tijd dat God vanwege onze zonden Zijn aangezicht voor ons rechtvaardig verbergt, dan zijn “de verbergingen van Gods aangezicht ons nog bitterder dan de dood”, zegt onze belijdenis. En wat komt daarin openbaar de honger en de dorst naar Gods gerechtigheid!

En nu zegt de Heere: “Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, *want zij zullen verzadigd worden.*” En als een mens ons iets belooft, iets groots belooft, dan hangt het van vele factoren af, of het beloofde ooit in vervulling zal gaan. Maar als Jezus Christus tegen mij zegt: “Ik zal je helpen,” dan zeg ik: “Ik vertrouw op Uw Woord, want U liegt nooit. Wat U zegt, wat uit Uw lippen gaat, dat blijft vast en onverbroken”. Met dat Woord van Jezus - al

moet ik mijn hele leven blijven hongeren en dorsten - kan ik voorwaarts. Want ik weet: dan zal ik Hem toch eenmaal in gerechtigheid aanschouwen. En dan zal ik toch eenmaal verzadigd worden met Zijn beeld, wanneer ik zal opwaken, want de mond des Heeren heeft het gesproken.

Daar zingen we van, eer ik het laatste gedeelte van de tekst ontvouw, uit Psalm 36, het 3de vers.

* * *

Geliefden, laat ons in *dit* geloof de week ingaan. Want Jezus zegt: "Zij zullen verzadigd worden." Misschien schreeuwt uw ziel: "O God, wanneer?" Ach, dat weet ik niet. Dat weet ik voor mezelf niet en dat weet ik voor u ook niet. Maar ik weet wel, als ik het Woord van God geloof, dan is het genoeg. Dan zeg ik: "Heere, dan wil ik hier nog wel wat hongeren en dorsten. Dan wil ik hier nog wel wat lijden en strijden, maar ik geloof Uw Woord. Gij zult eens mijn druk verwisselen in geluk. En daarom sla ik het oog op God en daarom hoop ik op Uw heil."

Zo heeft Abraham op God gehoopt, als hij zijn zoon op het altaar gelegd heeft en God hem de ram aanwijst in de plaats van zijn jongen. Dan zegt hij: "Op de berg des Heeren zal het voorzien worden." En dan begeert Abraham Zijn dag te zien en hij heeft hem gezien, al moest hij nog lang wachten. Hij heeft de vervulling der beloftenissen niet gekregen. Hij heeft gewandeld als vreemdeling in een vreemd land, totdat hij de laatste adem uitblies. En toch was hij gelukkig. Dat begrijpt de wereld niet. Dat kent een schijngodsdienst niet. Dat kent alleen het kind van God, de mens die aan God verbonden is door het waarachtig, zaligmakend geloof. Wij weten, dat wij zelfs in onze armoede toch gelukkig kunnen zijn. En dat we, zelfs in onze vreemdelingschap toch meer blijdschap hebben, dan de goddelozen die met koren en most begiftigd zijn. Wij weten, dat

zelfs in onze honger en dorst nog spijs te vinden is. Dat in het gemis - in dat vurig gemis der liefde naar God - ons hart nog ontbrandt naar onze Bruidegom en dat we zeggen: "Ach, dat ik Hem vond, Die mijn ziel liefheeft. Dan zou ik Hem brengen in mijns moeders huis en in de binnenkamer van haar, die mij gebaard heeft."

Ach nee, laat Vader zorgen. Stel God in deze week van voorbereiding geen limiet en zeg niet: "En als dit niet en als dat niet..." Welnee, zoek te hongeren en te dorsten naar de gerechtigheid. Dan draagt u de belofte van Jezus: U zult verzadigd worden.

Dat is waarachtig. Dat heeft God gezegd. Dan is het ons goed, wat God ons in onze druk toezegt. Zouden we daar niet mee tevreden zijn? Zouden we daarover niet verblijd zijn, als iemand die een grote buit vindt? Als een mens van deze wereld blij kan zijn, omdat hij de honderdduizend geloot heeft, zullen wij dan niet blij kunnen zijn, als we zulk een goed in het vooruitzicht hebben, door God zelf beloofd?

"Zij zullen verzadigd worden," zegt God. Verzadigd worden. Dat wil zeggen: Zij zullen die gerechtigheid krijgen. Want, u weet wel, in deze zaligspreking, daar wordt telkens een gemis genoemd en daar tegenover de vervulling van het gemis. Die reinen van hart, die zullen God zien. Die verstrooide vreemdelingen op de wereld, die verschovenen, die zullen de aarde be-erven. Die treurigen, die zullen van hun tranen verlost worden. Die zullen getroost worden. En die hongerigen en die dorstigen, die zullen verzadigd worden. Waar hongeren ze naar? Naar gerechtigheid. Wat zullen ze krijgen? Gerechtigheid! Volmaakte gerechtigheid voor God. Dat heeft God ons beloofd.

En nu goed, als we het dan hier op aarde met de rente van het kapitaal moeten doen, dan zal het toch wel zoveel zijn, dat we niet van de honger omkomen. Want David heeft gezegd: "Ik heb nooit

een rechtvaardige verlaten gezien, noch zijn zaad, zoekende brood.” Natuurlijk in geestelijk opzicht. Dan zal God ons niet verlaten. “Zij zullen daarmee verzadigd worden,” zegt God. En we hoeven zo lang niet te wachten. Want de Heere leerde het hier reeds bij de aanvang, dat verzadigd worden. Zij zullen verzadigd worden.

Wat is dat, verzadigd te worden van gerechtigheid of met gerechtigheid? Ach, dat is heel eenvoudig. Het is wel een wonder, dat de wereld niet bevatten kan, maar het is toch voor een kind heel eenvoudig.

Met gerechtigheid verzadigd worden: Dat werd die Samaritaanse vrouw, toen God haar aan haar schrijnend leed ontdekte en zei, dat ze nog nooit een gelukkig leven gehad had, maar dat Hij kwam om, als die zevende man, haar leven gelukkig te maken; toen ze Hem zag, toen werd ze vervuld met gerechtigheid. Toen ging ze van grote blijdschap naar de inwoners van Sichem en toen ging ze Hem verkondigen, Die ze gevonden had als haar “gerechtigheid”.

Dat was, wat die Moorman vond op de weg terug naar zijn land, naar Candacé. Toen hij Jesaja 53 las over dat stemmeloos Lam, Dat naar de slachtbank geleid is en waar hij geen raad mee wist. En toen God hem Zijn Heilige Geest zond, zodat hij door de mond van Filippus in de Schriften Christus mocht ontdekken als het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt. Toen werd zijn ziel vervuld met gejuich en toen riep hij uit: “Zie daar, water! Wat verhindert mij gedoopt te worden?” En Filippus zei: “Indien gij van ganser harte gelooft, dan is het geoorloofd.” En hij zei: “Ik geloof, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God.” Welnu, hij ontving de gave des Heiligen Geestes en hij reisde zijn weg met blijdschap.

Dat is vervuld worden met gerechtigheid. Een kind kan het beoefenen. Het is waar, het is voor de wijzen en verstandigen verborgen, maar het is de kindekens geopenbaard.

Vervuld worden, verzadigd worden. Dat is wat Thomas en Maria Magdalena en Petrus ervaren hebben, nadat ze bedroefd waren

vanwege het scheiden van Christus en misleid waren vanwege hun eigen ongerechtigheid. De één zei: "Het kan niet meer." En de ander zei: "Ik mag vervloekt zijn, indien ik ooit iets met Jezus van doen gehad heb." En ze kwamen allemaal in de kuil terecht, toen de Herder geslagen werd. Toen werden al de schapen verstrooid. Maar op Paasmorgen is Hij heengegaan om Zijn gemeente bijeen te vergaderen. Toen heeft Hij die hongerigen en die dorstigen naar de gerechtigheid, die de weg kwijt waren en die toch niet konden ophouden met hongeren en dorsten, opgezocht.

Daar heb je een kenmerk van het echte: ze konden toch niet ophouden met hongeren en dorsten. Al had Petrus het duizend keer verzonddigd en al lag hij daar buiten als een grote nul; hij bleef toch hongeren en dorsten. En al zei Thomas: "Het kan niet, het bestaat niet. Ik heb Hem zien sterven aan het kruis. Ik heb Hem dood zien hangen aan het hout. Je kunt me niet vertellen, dat Hij leeft. Je kunt het me niet wijs maken!" Maar als dat grote Levenslicht komt, terwijl hij daar ligt te hongeren en te dorsten in het midden van zijn ellende, dan wordt hij verzadigd en dan zegt hij: "Mijn Heere en Mijn God." Dan daalt de hemel op de aarde neer. Zo vervult God hetgeen Hij beloofd heeft. En ik zeg u: het zijn hier maar sprankeltjes. Het is hier maar de rente van het kapitaal. Het is hier maar net zo veel, dat we niet tot een prooi van de duivel worden. We moeten leren, dat hier het land der rust niet is, dat we vreemdeling op de aarde zijn. We moeten hier leren wat onze zonden Christus gekost hebben, opdat we straks des te heerlijker, des te luisterrijker en des te schoner zullen mogen zingen het loflied der verlostten.

Welnu, geliefden, aan dezulken heeft de Heere Jezus toegezegd: "Ik zal ze verzadigen in Mijn bedehuis." Tot dezulken zegt Hij: "Alle dingen zijn gereed, kom tot de bruiloft." Tot dezulken zegt Hij: "Zalig zijn ze, die geroepen zijn tot dat grote Bruiloftsmaal van het Lam."

Hoort u nu tot deze hongerigen en dorstigen? Dat kunt u toch gemakkelijk opmaken? Waar is doorgaans uw leven mee bezet? Nee, ik vraag niet, of u af en toe wel eens even een betere gedachte in uw hart hebt. Ik vraag niet, of u af en toe wel eens even aan de eeuwigheid denkt. Ik vraag niet, of u af en toe wel eens even jaloers bent op het grote goed, dat God Zijn volk beloofd heeft. Dat kunt u ook hebben als een puur werelds mens.

Maar ik vraag, wat uw bestendig leven is. Wat is uw leven van elke dag? Ga dat nu eens na. Zeg het dan eens eerlijk: kan dan de wereld uw hart vervullen? Kan dan uw salaris uw leven tot vreugde brengen? Kan dan al het goed van deze wereld uw hart blij maken, dat u zegt: “Nu ben ik echt gelukkig”? O, het is allemaal goed, wanneer God het schenkt. En we willen het kinderlijk dankbaar uit Zijn hand ontvangen. Als de zon schijnt en als we brood hebben en als we kleding hebben en als we allerlei gunstbewijzen hebben. Maar is dat uw leven?

Dan zeg ik: Nee, Heere God, dat is mijn leven niet. Mijn leven is: U te aanschouwen in gerechtigheid. *Dat is mijn leven.* Al had ik geen jas om aan te trekken en geen dak om onder te wonen. Het zou niet meevallen, maar als ik de glans van Gods aangezicht kon zien, dan zou ik toch kunnen zingen: “In de grootste smarten blijven onze harten in de Heere gerust.”

Wat is uw leven? U kunt het weten of u een kind van God bent. Hieraan kunt u het weten: Dan hongert u en dan dorst u naar de gerechtigheid. En dan bent u nergens, maar dan ook nergens mee te vervullen en mee blij te maken, dan alleen met die gerechtigheid. Maar dan bent u ook blij met die gerechtigheid! Dat is de andere kant. Dan zegt u: “Ja Heere, ik leid hier wel een arm en een ellendig leven, maar ik heb U voorwaar in het heiligdom voorheen beschouwd met vrolijk’ ogen! Hoe zag ik daar Uw alvermogen. En hoe blonk Uw Godd’lijk eer alom. Want beter dan dit tijdelijke

leven is Uwe goedertierenheid. O God, ach, werd ik derwaarts weer geleid, want dan zal mijn mond U de ere geven.” Dan zullen al de stromen vrolijk zingen, de handen klappen naar omhoog. En het gebergte vol van vreugde springen en huppelen voor des Heeren oog. Ja, dat is het leven! *Wanneer ik Jezus zie!* Wanneer ik dat Offer aanschouw, voor mij gebracht. Wanneer ik Zijn lijdende liefde beschouw met een oog des geloofs. *Hij in mijn plaats!* Dan ben ik een goddeloze, maar dan hoef ik ook niet méér te zijn. Dan ben ik een verlorene, maar dan weet ik dat God verlorenen redt. Dan ben ik een kind des doods, maar begiftigd met het eeuwige leven. Dan wil ik nog een poosje vreemdeling zijn en dan ga ik op tot Gods altaren, tot God, mijn God, de bron van vreugd! Dat is het leven van Gods kinderen. Van al Gods kinderen! Toets er uw hart aan. Dan roept God *u*. Zult u dan niet achterblijven? Zal dan niemand van u achterblijven om de dood van Jezus Christus te verkondigen?

Maar helaas, indien u nog hongert en dorst naar de ongerechtigheid; indien dat uw leven is; indien u nog vreemd bent van deze gerechtigheid, dan zult u ook verzadigd worden. Maar dan zult u verzadigd worden met datgene, waar u nu naar hongert, met de ongerechtigheid. Dan zult u eeuwig vloeken en eeuwig lasteren en eeuwig uw naaste tot een satan zijn in de hel. Dan zult u in eeuwige vijandschap tegen God leven. En daar zal nooit een eind aan komen. O, besef het, hoe gevaarlijk uw staat is, als u nog buiten Jezus leeft, zonder deze honger en zonder deze dorst.

Ach kindertjes, jongens en meisjes: als het Avondmaal gevierd wordt, blijf dan niet weg. Komt en aanschouwt de daden des Heeren. Want door het zien van dat gebroken brood en dat vergoten bloed, door het zien van Gods genade, zou God door Zijn Heilige Geest het verlangen in je ziel kunnen werken, om ook met dat volk te mogen leven en met dat volk te mogen sterven. Om met Mozes te

mogen zeggen: “Dat is het volk, het volk van mijn keuze.” Om met Ruth te mogen zeggen: “Val me niet langer tegen. Waar u heen gaat, daar ga ik ook heen. Waar u vernacht, daar zal ik ook vernachten. Waar u sterven zult, daar zal ik ook sterven. Alzo doe mij de Heere en alzo doe Hij daartoe, zo niet alleen de dood scheiding maken zal tussen u en tussen mij.”

Dat zou je mogelijk volgende week, terwijl je in je bank zat, ook kunnen zeggen met je ziel voor God en zou je dan niet gelukkig zijn? Als je dat waarachtig mocht doen en zeggen: “Al zou ik niet aan het Avondmaal mogen komen, want ik ben nog te jong, of ik ben geen lid, al ben ik een Moabitische, maar ik zweer, Heere, ik zal van achter U niet afkeren.” Dan zal die meerdere Boaz ook tegen u zeggen: “Het is goed dat u gekomen zijt. Gezegd zijt ge, Mijn dochter, die onder de schaduw, in de schuilplaats van de Allerhoogste begeert te vernachten. Gezegd zijt ge. Gekomen onder de vleugels van de God van Israël om daar bescherming te vinden.” Hij zal u niet afwijzen. Hij zal ook u vertroosten en in uw ziel de vrede geven, die de wereld niet kent.

Kom, geliefden, laat ons zo die voorbereidingsweek mogen ingaan. Satan zal wel weer hoog spel spelen. Dat doet hij altijd in zo'n week. Maar Paulus zegt: “Zijn listen zijn me niet onbekend.” Laat ze ons ook niet onbekend zijn. Laten we voorzichtig wandelen. Op onze hoede zijn. Bovenal bedenken, dat hij de rover is van onze grote troost. En worden we aangevochten en bestookt en belaagd, laat ons schuilen bij Hem, Die gezegd heeft: “Mijn vrede laat ik u, Mijn vrede geef ik u.” En wanneer Hij het zegt, dan zendt Hij het ook, want Zijn Woord is de waarheid!

Amen.

Het gaan tot de man Gods

Zingen: Psalm 146 : 1 en 3
Lezen : 2 Koningen 4 : 8 t/m 37
Zingen: Psalm 77 : 7 en 8
Zingen: Psalm 23 : 1 en 2
Zingen: Psalm 17 : 4

Geliefden, het Woord van God dat wij vanmorgen in uw midden wensen te verkondigen, vindt u in 2 Koningen 4 : 23, waar wij het Woord van God aldus lezen:

En hij zeide: Waarom gaat gij heden tot hem? Het is geen nieuwe maan, noch sabbat. En zij zeide: Het zal wèl zijn.

Deze tekst spreekt ons van:

Het gaan tot de man Gods

- 1° onder een drukkende last
- 2° op een ongelegen tijd
- 3° door de kracht van het naakte geloof

Deze geschiedenis brengt ons in gedachten naar de tijd waarin de man Gods, Elisa, leefde. Elisa was de opvolger van de even bekende Elia. Elia, de man Gods, die met oordeel en met vuur als de handhaver van de Goddelijke wet zich geopenbaard had in een goddeloze tijd. Elisa wordt wel eens gezien als het tegenbeeld van Elia. Elia sprak immers: “Indien ik een man Gods ben, zo dale vuur van de hemel en vertere u en uw vijftigers.” En hij verkondigde aan Achab het oordeel: “In drie jaar en zes maanden geen regen of

dauw, tenzij dan naar mijn woord.” In tegenstelling daarmee Elisa, die de weduwe hielp, toen de schuldeisers kwamen. Die Elisa, die ook hier in dit hoofdstuk wonderen van genade verricht aan deze Sunamietische vrouw, alsook straks aan de profeten, in het vervolg van dit hoofdstuk.

Er wordt wel eens een vergelijking getrokken tussen Johannes de Doper en Jezus enerzijds en Elia en Elisa anderzijds. De één, Elia, de wegbereider, de prediker van de gerechtigheid Gods en na hem Elisa, die de geslagen wonden heelt met de balsem van het Evangelie. Zo heelt ook Christus de geslagen wonden, geslagen door de prediking van Johannes de Doper.

In de tijd van deze Elisa leefde het volk van Juda, het tweestammenrijk, evenmin als het volk van Israël, het tienstammenrijk, in de inzettingen des Heeren, zoals hun vaders geleefd hadden. Vooral het rijk der tien stammen was ver van de dienst van de levende God afgedwaald. Het is waar: Juda had nog een Godvrezende Josafat als koning. Een man die recht deed in de ogen des Heeren. Maar toch, het volk was niet één van hart en één van zin in het volgen van Hem, zoals in de dagen van David en in het begin der dagen van Salomo.

Toch heeft God ook in deze droeve, donkere en afvallige dagen Zijn trouwe knechten nog. Zie het maar in deze Elisa. Deze Elisa, die van plaats tot plaats reisde om het volk in aanraking te brengen met het Woord van God, teneinde de kennis van Gods wetten voort te planten onder Zijn volk.

Er is een vrouw - ze wordt genoemd: een grote vrouw - in de plaats Sunem, gelegen in de vruchtbare vlakte van Jizreël, niet ver bij de ons bekende Karmel vandaan. Deze vrouw vreesde God. Zij was niet groot in uiterlijke eer. Niet groot, doordat ze spreken kon op openbare vergaderingen. Of omdat ze een naam had in de politiek

van die dagen. Maar een vrouw die groot was, omdat ze haar huis verzorgde in de vreze des Heeren. Waarin kan een vrouw groter zijn? Nergens in, dan in het verzorgen van haar huis, van haar gezin, in stilheid, in ootmoedigheid. Een vrouw, die zo haar gezin regeert en zo voor haar man en kroost zorgt, is groot in de ogen van God.

Deze Sunamietische vrouw heeft gehoord van de profeet Elisa. Dat hij dikwijls doortrekt door Sunem. En zij heeft - gehoord hebbende het woord dat hij sprak - een betrekking op deze man gekregen. Zij heeft deze profeet lief gekregen, om het Woord van God, dat hij aan het volk bekend maakte. Zij heeft aan de profeet gevraagd, of hij in haar huis wilde komen, om samen met haar en haar man brood te eten. Maar dat niet alleen, maar zij vond het ook een gezegende ure om samen met haar man en samen met deze profeet - want kinderen hadden ze niet - te spreken over de wegen des Heeren. Dat was haar grootste verlangen.

En die knecht Gods, Elisa, heeft dat aangevoeld. Hij is in het huis van deze mensen gekomen en hij heeft met hen gesproken over de dingen van Gods Koninkrijk. En toen die vrouw bemerkte, dat deze man Gods heilig was, dat hij zuivere, reine bedoelingen had, heeft ze met haar man overlegd om een opperkamer voor hem te maken op het platte dak van hun huis, waar hij zou kunnen verblijven zoveel hij wilde. En ze heeft die kamer gemeubileerd met een stoel, een tafel, een lamp en een bed. Nee, ze heeft niet met een dure inrichting deze profeet aan haar willen binden. Maar ze heeft hem slechts een kamer gegeven, waar hij rusten en werken kon. Dat had hij het meest nodig om het Woord van God ook in Sunem te kunnen verkondigen.

En wanneer de profeet deze zorg van haar bemerkt, dan wil hij haar "het loon van een profeet" schenken. Want de Heere heeft gezegd: "Wie een profeet ontvangt in de naam eens profeten, die zal het loon eens profeten ontvangen. En die een rechtvaardige ontvangt in

de naam eens rechtvaardigen, die zal het loon eens rechtvaardigen ontvangen.” En daarom vraagt hij door middel van zijn knecht Gehazi, of er ook iets is om voor haar te spreken bij de koning of bij de krijgsoverste. Want vanwege de vorige geschiedenis, die u lezen kunt in 2 Koningen 3, heeft deze profeet Elisa een goede naam aan het hof gekregen door de raad Gods, welke hij de koning van Israël verkondigd had in de strijd tegen de koning der Moabieten.

Hij biedt aan om, als dat nodig is, haar voorspraak te zijn bij de koning of bij de oversten van het volk. Maar dan zegt deze vrouw: “Ach, ik heb eigenlijk niets nodig, want ik woon in het midden van mijn volk.” Ze wil zeggen: “Ach, ik heb een man, een goede man en ik heb samen met mijn man rijk mijn brood. We hebben zelfs knechten, waar mijn man op het veld mee werken kan. En ik leef in het midden van mijn volk Israël. Wat zou ik nu nog meer begeren? Zou ik het hofleven, met al zijn ijdelheid, begeren? Nee, ik heb hier vrede mee.”

Had deze vrouw dan niets meer te vragen? O ja, vroeger was er een zeer sterk verlangen in haar hart geweest, toen ze pas getrouwd was. In elke vrouw immers leeft het moederhart. Maar in dit verlangen is ze teleurgesteld en ze heeft het sinds lang in haar hart begraven. Daar wil ze niet meer over spreken. Ze is het eens geworden met God. Ze wil het kruis dat God haar in dit opzicht heeft opgelegd, dragen. En wat God haar niet verlenen wil, daar wil ze verder ook niet onverenigd om blijven smeken aan Gods troon. Maar ze wil liever moedig het haar opgelegde kruis vrolijk voorwaarts dragen.

O, dit is niet het enige kruis, dat God menig gezin, en menig vrouwenhart in 't bijzonder, heeft opgelegd. God heeft zovele kruisen. Denk maar eens aan David, hoe hij de tempel des Heeren wilde bouwen, maar niet mocht, omdat hij een man des bloeds was. Denk maar eens aan Paulus, hoe hij driemaal gebeden had om de doorn uit zijn vlees verwijderd te zien. Maar de Heere had hem gezegd: “Mijn genade, die is u genoeg.”

Zo heeft deze vrouw ook dit kruis mogen aanvaarden en ze spreekt er niet over. Maar Gehazi heeft het bemerkt en hij zegt tegen Elisa, de man Gods: “Ze heeft toch geen zoon en haar man is oud.” Hun huwelijk is kinderloos. Ze heeft geen zoon. En als de man Gods haar bij zich geroepen heeft, dan zegt hij: “Volgend jaar, op de bestemde tijd, zult u een zoon hebben.” Dat spreekt hij in de naam des Heeren. Maar dan zegt ze: “Neen, mijn heer, gij man Gods, lieg toch tegen uw dienstmaagd niet.” Met andere woorden: “Dat kàn toch niet waar zijn. Herinner mij niet weer aan die onvervulde verwachtingen. Trek die wond niet weer open.”

Maar God maakt Zijn Woord waar! En Hij geeft haar het volgend jaar op de beloofde tijd een zoon. Dat kind, door God gegeven, is in een weg van beproeving haar geschonken. Maar de beproeving is niet ten einde!

Want als dat jongetje enkele jaren oud is en op een dag naar zijn vader wil, die vlakbij huis op het land aan het koren maaien is, en hij toestemming krijgt van zijn moeder om naar zijn vader en naar de knechten te gaan, dan gebeurt het in de morgen van die zomerdag, dat het kind ziek wordt. En hij begon te roepen: “O, mijn hoofd, mijn hoofd!” En zijn vader, die moeilijk raad wist met het zieke kind op het veld, zegt tegen één van zijn knechten: “Breng het eens gauw bij zijn moeder.”

Ach, waar is een betere plaats voor het zieke kind dan de moederschoot? Wie kan zorgen, wie kan troosten, wie kan medelijden hebben als een moeder?

Zo ook deze moeder. Wanneer de ziekte toeneemt, schreeuwt haar ziel tot God. En toch gilt ze niet van wanhoop. Toch vlucht ze niet radeloos van de ene dokter naar de andere, maar ze schreeuwt tot God, terwijl ze haar doodzieke kind in haar armen houdt en op haar schoot troetelt.

Deze vrouw heeft een Toevlucht. Dat is de weelde van het geloof. Dan mogen we schreeuwen tot God. Dan mag het kind stervende

zijn. Maar ze heeft een Toevlucht. Zelfs als na enkele uren de ziekte zo hevig wordt, dat het kind onder vreselijke pijnen in haar armen sterft. Een kind, van God gekregen! Nu zal het geslacht uitsterven. Nu zal God toch de zegen, die Hij haar aanvankelijk gegeven heeft, niet op haar huis laten rusten. En wat dit was, vooral voor een Israëlitische moeder. . .

Dit geslacht kon nu niet verder voortgeplant worden. Het zal ophouden te bestaan. Niet meewerken aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk. In hun zaad zal de Naam des Heeren nooit verheerlijkt worden.

Wat doet nu deze vrouw? Ze legt haar kind op het bed van de man Gods. En ze vertelt niemand iets, zelfs haar man niet. Ze laat haar man vragen: “Zend mij toch één van de jongens en één van de ezelinnen, dat ik tot de man Gods lope en wederkome.” Ze moet naar de man Gods, want die was het, die haar in de Naam des Heeren een kind beloofd had. En nu moest ze haar smart gaan vertellen aan die man Gods en hem het raadsel van haar leven gaan openbaren. Aan die man Gods die haar verblijd had in de dagen van weleer.

Maar dan zegt haar man tot zijn vrouw, door middel van zijn knecht: “Waarom gaat gij heden tot hem? Het is toch geen nieuwe maan en het is toch geen sabbat?” Dus dan zegt haar man: “Moet je nu naar de knecht van God? Het is toch geen nieuwe maan?”

Het nieuwe maanfeest was door God ingesteld. Wanneer de eerste sikkel van de nieuwe maan gezien werd, dan blies men in Israël op de ramshoorn. Dan was het een feestdag. En ook de sabbat was voor Israël een feestdag. En dan ging men in die dagen - want toen waren er nog geen synagogen - naar de huizen van profeten om de wet te mogen horen. Althans, die mensen, die nog niet totaal gebroken hadden met de dienst van Jehova. Dan ging men, met een ezel of te voet of met een voertuig, naar de profeet om van de Naam des Heeren te mogen horen. Daarom zegt deze man ook: “Moet je nu

naar de profeet? Het is toch geen nieuwe maan? En het is toch geen sabbat? Het is toch een ongelegen tijd om het aangezicht van de man Gods te zoeken?" Maar dan antwoordt zij haar man en zegt: "Het zal wèl zijn." In het Hebreeuws staat hier eigenlijk maar één woord. Het woord: "Sjaloom". En "sjaloom" is de bekende groet die ook vandaag in Israël nog weerklinkt. "Sjaloom", dat betekent: "Vrede zij u" of "vrede is het". Zo zegt deze vrouw in de grootste nood van haar leven tegen haar man: "Sjaloom: vrede zij het, het is goed. Laat me slechts gaan." Hoe is dat nu mogelijk? U ziet hier een voorbeeld van een mens die alles verliest, maar door het naakte geloof God overhoudt.

Ziet u: Het is voorbereiding voor de bediening van het Heilig Avondmaal volgende week. En deze geschiedenis spreekt ons van een begenadigde vrouw en van een begenadigd gezin, dat onder de slagen van Gods hand doorging. Deze vrouw kwam in een zware beproevingsweg, omdat ze het van God gekregene verliezen moest. En waar moest ze nu heen? Waarheen met zulk een smart? Wel, geliefden, deze vrouw ging naar de man Gods! En dat mag u wel zo zien, dat Elisa God Zelf vertegenwoordigde in het Woord van God, dat hij sprak. En de meerdere Elisa is Jezus, Die ons de raad en de wil van God heeft bekend gemaakt.

Hoe is het nu bij ons? Misschien zijn er hier ook die, in de dagen van weleer, de vertroosting van Gods ontvangen hebben. Misschien is het wel zo, dat ook u het ontvangen hebt, net als deze vrouw, ontvangen, toen u er niet meer op kon rekenen, toen u er niet meer op durfde te hopen. Dat u tot de Profeet, ja, tot God, moest zeggen, toen het Woord waarheid werd in uw hart: "Heere, bedrieg me toch niet. Zou het dan toch ook voor mij, ook in mijn leven, kunnen gebeuren?"

En nu hoeft u hier niet te blijven staan bij die uiterlijke weldaad van de geboorte van een kind als uiterlijke zegening. Tast hier maar

door naar de geestelijke dingen, die hierin verklaard liggen. Het is mogelijk dat u zegt: “Ja, eenmaal is die Profeet Gods - is God - met Zijn Woord tot me ingekeerd en heeft Hij in mijn leven waargemaakt wat ik allang had afgeschreven. Toen heeft Hij mijn oog verlicht en in mijn hart Zijn vreze verwekt. Toen heb ik gebeeft voor Zijn heilig aangezicht en toen heeft Hij de beloften van het Evangelie voor mijn hulpeloze ziel ontsloten. Toen heb ik een blijdschap in God gekend, die ik nog nimmer in de wereld gekend had. Ik mocht toen het beloofde heil met beide handen aangrijpen en ik heb God geprezen voor de weldadigheden die Hij aan mij bewees.”

Maar nu: Alles kwijt! Het kind, van God gekregen. De beloften, de werkzaamheden, de uitgangen der ziel, van God gekregen. En nu, alles kwijt, op een onverwachte wijze. Misschien meende u wel, dat het kind - het werk van God, om overdrachtelijk te spreken - in vreugde en in voorspoed zou opgroeien en nu blijkt het, wanneer u geroepen wordt tot de Dis des Heeren, dat u zeggen moet: “O God, ik heb niets om voor Uw aangezicht te verschijnen. Waar zijn Uw vorige goedertierenheden? Waar is het leven van mijn ziel? Waar is dat nederbuigen voor U? O, getrouwe Verbondsgod, waar zijn de weldadigheden, die ik genadiglijk van U mocht ontvangen?” Misschien moet u, net als deze vrouw zeggen, dat uw kind gestorven is. De liefde van uw hart lijkt helemaal weg en u mist de gemeenschap met God en vindt het voorwerp van uw blijdschap niet meer in uw hart.

En wat doet u dan? Zegt u dan: “Ach, de Heere heeft me vergeten? En de Heere heeft me verlaten?” Blijft u dan steeds moedeloos klagen tot ieder die het maar horen wil? Snelt u dan naar uw man en naar de knechten op het veld en roept u dan al uw burenen te hulp, om met u te komen wenen over uw verloren kind?

U begrijpt wel, hoe ik dat bedoel. Ik bedoel eigenlijk: Moet de gehele gemeente en uw hele familie en de gehele wereld horen, hoe

diep u er toch wel door moet? En moet u dan aan iedereen gaan vertellen, dat het zo donker is in uw hart en dat u bij God niet meer komen kunt?

Dat heeft deze vrouw niet gedaan. O, nee! Zij heeft haar kindje gelegd op het bed van de man Gods, van wie ze dit kind middellijk - door zijn voorbede - van God ontvangen had. En ze heeft de deur gesloten, zodat niemand erbij kon komen. Niemand heeft in haar armoede kunnen blikken. Niemand! Ze heeft het zelfs aan het liefste wat ze nog had, namelijk haar man, niet geopenbaard. Maar ze is rechtstreeks heengegaan naar hem, van wie ze de weldaden ontvangen had: Naar de man Gods. Middellijk dan natuurlijk. Die man Gods kon haar ook niet helpen. Maar middellijk naar de man Gods, als de tussenpersoon tussen God en haar ziel.

Welnu, dit is de werkzaamheid van de ziel, waar God toe opwekt. Waar zult u anders heen gaan? Of zegt u misschien: "Ja, maar er is toch een begin van het geestelijk leven in mijn ziel geopenbaard. Want, lang geleden, in mijn jeugd, toen was alles zo anders. Toen mocht ik de Heere nawandelen door bezaaide en onbezaaide wegen. Toen heb ik een tijd gehad, dat ik hartelijk geloofde een kind van God te zijn en dat ik met smekingen en geweene Zijn troon niet los kon laten. Dat ik dikwijls Zijn vertroosting in mijn ziel mocht ervaren." Ja, en zegt u dan: "Nu zal de Heere toch voleinden, wat Hij begonnen is!"? Nou, dat geloof ik ook. Als het toen waar geweest is, dan zal God u nooit meer verlaten. Maar weet u wat ik ook geloof? Als het *toen* waar geweest is, dan kunt u *nu* niet buiten God leven. En dan kunt u zich niet tevreden stellen met te zeggen: "Het zal nog wel eens goed komen. En de Heere zal toch Zijn werk niet laten varen." Dan kunt u het daar gewoon niet mee doen! Want dat werk dat God in uw ziel - stel, dat het waar is - gewrocht heeft, dat schreeuwt naar God! Dat kan niet buiten God. Dan kunt u niet - mag ik het zo even zeggen - met uw dode kindje op schoot blijven

zitten, tot het in staat van ontbinding is overgegaan. Maar dan moet u naar God terug, van Wie u uw kindje, uw leven, de genade ontvangen hebt. Het schreien, het wenen en het klagen is niet genoeg. Het moet u uitdrijven tot God. Het moet u doen vluchten naar de man Gods, Elisa, naar het Woord van God, naar de Christus Gods, Die gekomen is om de zondaren zalig te maken. Want al is uw kindje dan dood en al is uw leven dan weggeëbd in de stroom van de zonde: *Jezus leeft toch?* En bij Hem is toch licht? En bij Hem is toch waarheid? En bij Hem is toch troost? En bij Hem is toch uitkomst? En bij Hem is toch veel ontferming? Hij leeft toch? “Ja,” zegt u, “maar mijn zonden dan? En mijn armoede? En mijn gemaakte schuld?”

O, hoor toch, God zegt: “Kom dan en laat ons samen rechten. En al waren uw zonden als scharlaken, Ik zal ze maken wit als de sneeuw. En al waren ze rood als karmozijn, Ik zal ze maken als witte wol.”

“Ja,” zegt u, “maar ik weet juist niet of het wel echt geweest is. Het is juist mijn grote strijd, of het beginsel, dat ik toen dacht waarheid te zijn, wel van God geweest is.” Dan zeg ik: Dat wist deze vrouw ook niet. Ook zij is natuurlijk in de grootste moeite en ellende terechtgekomen. En ze heeft natuurlijk geschreeuwd: “O God, is dat nu het kind, dat ik van U ontvangen heb? Is dat nu het kind, waarop Gij mij verwachting gegeven hebt?” Maar ze is met haar hulpeloosheid en hopeloosheid heengesnel naar de man Gods. Want waar zou je nu anders de waarheid bevestigd kunnen krijgen over wat er eerder in je leven gebeurd is, dan bij Dien, Die de Waarheid Zelf is en Die je de waarheid schonk? Waar wil je nu anders de verzekering krijgen, dat je werk waarheid is, dan bij God?

En daarom dan, geliefden, in deze week van voorbereiding, onder verdrukking en onder ellende en onder twijfel en onder allerlei mismoedigheden: Waar zult u nu anders heengaan, dan tot de man Gods? Als naar die meerdere Elisa, onze Heere Jezus Christus, Die

gekomen is om de wonden - door Johannes geslagen - genadig te helen? En waar zult u nu anders uw ziel op waarheid onderzoeken, dan voor Zijn troon? Ach, zoek het niet in uzelf. Zoek niet de verzekering van uw leven bij uzelf. Zoek u niet wat op te knappen voor God, door deze week wat minder zonden te doen, dan de vorige week. Want dat is niet aangenaam in de ogen van God. Maar vlucht, vlucht met uw dode kindje, vlucht met de nood van uw leven, vlucht met al uw verborgen klachten, tot Hem.

Deze vrouw is gegaan door het naakte geloof! *Op een ongelegen tijd.* “Maar het is toch geen nieuwe maan en het is toch geen sabbat?” “Ach,” zo zegt u misschien ook, “ja maar, had ik nu dit nog eens. Of was ik nou nog eens zò. Of zei de Heere nou nog eens tot mijn ziel: “Zie, hier ben Ik.”

Ach, geliefden, ze is gegaan op een ongelegen tijd. Dat was een tijd, waarin men niet gewoon was tot de profeet te gaan. Maar, zo de nood van uw hart het vereist, bedenk het: er zijn bij God geen ongelegen tijden! De weg naar de vrijstad is gebaand en de poorten van de vrijstad staan dag en nacht open. Bij God bent u altijd welkom. Al zou de hele wereld en al zou de ganse macht der hel zeggen: “Nu niet! Wacht! Verbeter je leven! Verander eerst je leven!” Dan zegt deze vrouw: “Het is goed. Sjaloom. Vrede. *Het zal wel zijn.*” Ze klemt zich, op hoop, tegen hoop, vast aan die God, Die het gedaan heeft. O, dat hebben ook menigmaal, in dagen van druk, Gods kinderen gedaan: “k Zal gedenken hoe voor dezen, mij de Heere heeft gunst bewezen.” Het is ook, zoals de dichter in Psalm 77 gesproken heeft: “*Mijn stem is tot God en ik roep, mijn stem is tot God en Hij zal het oor tot mij neigen. Ten dage mijner benauwdheid zocht ik de Heere; mijn hand was des nachts uitgestrekt, en liet niet af; mijn ziel weigert getroost te worden. Dacht ik aan God, zo maakte ik misbaar; peinsde ik, zo werd mijn ziel overstelpt. Sela. Gij hield mijn ogen wakende; ik was verslagen*

en sprak niet. Ik overdacht de dagen van ouds, de jaren der eeuwen. Ik dacht aan mijn snarenspeel; in de nacht overlegde ik in mijn hart en mijn geest onderzocht: Zal dan de Heere in eeuwigheden verstoten, en voortaan niet meer goedgunstig zijn? Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft de toezegging een eind van geslacht tot geslacht? Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?"

Hier hebt u een man die betere dagen gekend heeft. Een man die in de nachten ging denken aan zijn snarenspeel van vroeger dagen. En wat doet dan deze man? Dat moet u thuis eens nalezen. Dan gaat deze man denken aan de dagen van ouds.

Dan zegt hij: *"Heeft dan God vergeten genadig te zijn? Dit krenkt mij; maar de rechterhand des Allerhoogsten verandert. Ik zal de daden des Heeren gedenken; ja, ik zal gedenken Uw wonderen van ouds her; en zal al Uw werken betrachten en van Uw daden spreken."*

In het leven van deze man veranderde er niets. Maar hij ging denken aan de dagen van ouds. En dan zegt hij aan het eind van diezelfde zeventiende Psalm: *"Uw weg was in de zee en Uw pad in grote wateren en Uw voetstappen werden niet bekend. Gij leidde Uw volk als een kudde door de hand van Mozes en Aäron."*

Dan krijgt hij moed uit hetgeen God vóór deze dagen aan Zijn volk gedaan heeft. En dan zegt hij: "Heere, Gij hebt toen toch ook de zee droog gemaakt. En Gij hebt toen toch ook Uw volk met Uw sterke hand verlost? Toen vòòr hen de Rode Zee en opzij de bergen waren en farao achter hen kwam: Toen hebt Gij ze toch verlost?" En kijk, als hij aan die verlossing gaat denken, dan zegt hij: "En daarvan zal ik spreken, dag en nacht." Begrijpt u?

Zo klemt ook deze vrouw zich door het naakte geloof vast aan het woord van de man Gods. En als je dan niets meer hebt in deze week en als je dan helemaal leeg bent en als je "kindje" - geestelijkerwijs

gesproken - dood is en als dan juist datgene wat God je geschonken heeft en waar Hij je verwachting op gegeven had, tot geen troost voor je ziel meer leiden kan, o, doe dan net als deze vrouw. En zeg met haar: “Het zal tòch vrede zijn. Sjaloom. Het zal toch vrede zijn. Wat God ook doet. Ik zal geen kwaad van Hem denken. En ik zal door de macht van alle duivelen heenbreken om mijn God te ontmoeten. En verlaat Hij me dan, dan blijft God evenwel rechtvaardig en nochtans zal ik op Hem hopen met mijn ganse hart.”

Zo moet u ten Avondmaal komen en dan zult u zien wat God doet! Dan zult u zien wat de eeuwige God doet, want daar heeft Hij een welbehagen in om ledigen, armen, te vervullen met Zijn goederen. Heeft Hij het niet wèl gemaakt?

Heeft Hij het met deze vrouw niet wèl gemaakt? Hoewel het geen nieuwe maan en geen sabbat was. Heeft Elisa haar om laten komen in haar smart? Nee, hij heeft haar geholpen! Hij heeft haar ziel getroost. Hij heeft haar haar dode kind wedergegeven. En zij is gaan zingen, zoals we het nu ook samen willen doen, uit Psalm 23 het 1e en het 2^e vers.

* * *

Geliefden, volgende week is het bediening van het Heilig Avondmaal. Dan gaat God Zijn kinderen nodigen aan Zijn tafel. Dan is het feest voor Gods Kerk aan deze plaats. Ziet u het ook zo? Of is de week van voorbereiding een week van verschrikking? Zegt u eigenlijk in uw hart: “O, ik wilde wel dat het nog maar niet zover was. Ik zie er zo tegenop.”

Maar dan klopt er iets niet in uw leven. Want als het in het natuurlijke zo is, dat een vader zijn kinderen, of een moeder haar gezin in bijzondere tijden, op feestdagen, eens op een bijzondere

wijze onthalen wil, zou het hart van het kind daar niet naar uitzien? Zou het hart van het kind zich niet reeds dagen van tevoren verblijden, om het bijzondere dat vader of moeder het op die dag heeft beloofd? Nu, zo is die goede God ook over Zijn kerk, als een trouwe vader en moeder tegelijk. Hij zegt: “Ik zal u elke dag onderhouden als die meerdere Jozef, maar Ik wil u nu aanstaande zondag een feestmaal geven. Dan wil Ik u op een bijzondere wijze onthalen. Ik geef u dikwijls veel goed, Ik geef u dikwijls te smaken Wie dat Ik ben. Maar nu wil Ik het eens op een bijzondere wijze doen. Dan wil Ik het niet alleen doen door de verkondiging van het eeuwig Evangelie, maar nu wil Ik het ook zo doen, dat u met uw hand en met uw mond zou mogen proeven en tasten, dat Ik goed ben. Dat u de tekenen van Mijn genade mag zien en proeven, opdat u verzekerd zult worden van Mijn liefde en trouw jegens u!”

Nu, dat is toch geen reden om er tegenop te zien? “Ja,” zegt u, “daar zie ik ook niet tegenop. Maar ik zie er tegenop, omdat ik weet, wie ik ben en geweest ben, van het vorige Avondmaal tot nu toe. En dan zeg ik: “Heere, ach, er is in mij niets, niets, waar Gij U in zou kunnen verlustigen.” Maar troost u dan: Dat vraagt de Heere ook niet van u. Hij vraagt niet of Hij Zich in *u* verlustigen kan en *in het werk dat u voor Hem deed*. Maar Hij vraagt of u zich - als een arme zondaar - *in Hem verlustigen wilt en in het werk dat Hij deed*. Dus, hoe *gij zijt voor God*, is geen voorwaarde om hier aan de Dis te kunnen aanzitten, maar *wat Hij doet voor u!* Wat Hij wil doen, wat Hij gedaan heeft en wat Hij nog doen zal. Als u dat met een gelovig hart aanvaardt, dan heeft de Koning lust in uw schoonheid. Verlaat dan alles wat uw hart bekoorlijk schijnt en buig u zo, als zulk een verlorene in uzelf, voor Hem neer.

Ach, de Sunamietische had niets. Zelfs hetgeen God haar eerlijk gegeven had, dat heeft Hij haar nog ontnomen. En toch zegt ze: “Sjaloom. Het zal vrede zijn.” Dat is geloof, *dat is geloof*, gemeente! Als je er niets meer van voelt. Als je niet meer weet,

waar je het zoeken moet. Als je zegt: “Zouden Gods beloftenissen dan voor eeuwig hun vervulling missen?” Om dan alles, alles, te laten voor wat het is en je, door het naakte geloof te spoeden tot Hem, Die van de hemel gezonden is, om zulken zalig te maken.

En is die vrouw beschaamd uitgekomen? Heeft Elisa haar ledig weggezonden? Nee. Waar heeft ze op gepleit? Ze heeft gezegd: “Elisa, ik heb er toch niet om gevraagd? Heb ik het dan niet gezegd: Bedrieg me niet?” Welnu, kom dan zo ook voor Zijn aangezicht en zeg: “Heere, van Wie is dit snoer en van Wie is deze zegelring? Van Wie is deze staf? Was het dan Uw werk niet? Als U dan lust hebt in onze dood, dan had U ons al deze dingen toch niet getoond? Zie, ik kom tot U gevloeden, want de ellende drukt mij neer.”

Nu, zo één zal God van Zijn tafel niet verstoten. Zulk een boetvaardige is Hem aangenaam. Al had hij niets, om God aan te bieden, dan een verloren leven.

Maar, indien u die rust en die vrede, indien u die liefde tot God, indien u die ootmoed over uw zonden niet kent, dan mag u zo niet aan het Avondmaal komen. U weet wel: Ik verstoot het minste niet, omdat God het niet verstoot. En ik zeg, dat zelfs de kleinste in de genade van Godswege geroepen wordt, om aan Zijn Dis Zijn dood te verkondigen. Maar degene, die geen genade bezit, die vreemdeling is van de droefheid naar God en van de liefde tot God, nee, die wordt *wel* genodigd maar *niet zo, niet onbekeerd*. Die wordt wel genodigd. Maar haast u dan en buig u voor Hem en kom tot Zijn stoel met smeking en met geweent in deze week van voorbereiding. Want denk erom: De plicht blijft op u rusten! Zo u lid bent van de gemeente des Heeren, blijft de plicht op u rusten om Zijn dood te verkondigen, totdat Hij komt. Daar zal uw onbekeerd hart geen einde aan kunnen maken. Die Goddelijke verplichting rust op u. En zo u het niet doet, dan maakt u bij al de zonden die u tegen God gedaan hebt, uw schuld nog groter door openlijk Zijn Christus en Zijn Offer te verwerpen. Want als u het niet gelovig aanneemt,

dan verwerpt u het.

Gemeente, er zijn maar twee wegen: òf God liefhebben, òf Hem haten. En die Hem niet liefheeft, die is een vervloeking. Eén van tweeën. En dan moet u kiezen. In deze week moet u kiezen. O, buig dan uw knieën en ga in uw binnenkamer. Leg dan uw leven voor Hem bloot en smee dan tot die God, Die het ook u geven kan. Want Zijn arm is nog uitgestrekt. Zijn hand is nog geopend, opdat u onder de schaduw van Zijn rechterhand een schuilplaats zou mogen vinden voor al uw zonden en zo aanstaande zondag ook zou mogen komen, net als deze Sunamietische: “Ik heb alles verloren, maar ik heb Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben.”

Dat u, kinderen Gods, ook zo, in die keuze, in dat naakte geloof, zou mogen vluchten tot Hem. En dan nog eens: Knap je zelf maar niet op. Het gaat toch niet. Zie zelf dat “dode kindje” maar niet levend te maken. Maar ga met de nood van je hart tot Hem, van Wie je de zegen ontvangen hebt: Naar God. Blijf aan Zijn troon liggen met smeking en met geweën. Lees Zijn Woord. Overdenk het heil dat Hij aan u geopenbaard heeft. Bemediteer en beschouw Hem, Die de Schoonste is van al de mensenkinderen. Lees in deze week voornamelijk datgene, dat handelt over Zijn zeer bitter lijden en sterven. Lees van de grote liefde, waarmee Hij betoond heeft zondaren te willen minnen. En God zal het gebruiken in uw leven. U zult een honger en een dorst krijgen, hoe arm, hoe ongelukkig, hoe ellendig, hoe ledig u ook bent. Om weer bij vernieuwing verzadigd te mogen worden met het goed van Zijn huis en met het heilige van Zijn paleis. En dan zal de Koning Zijn genade kwijt kunnen, aanstaande zondag. En dan zult u uw schuld bij vernieuwing aan Zijn voeten mogen werpen. En dan zult u in Christus, die meerdere Elisa, die volle beek van wellust, die Hij voor Zijn gunstgenoten openen zal, aan Zijn tafel met volle teugen mogen smaken. En dan zal uw ziel verzadigd worden als met vet en smeer. En uw oog zal verlicht worden om uw Koning te

aanschouwen. En uw reiskleed zult u opschorten, om u naar het eind van de baan te spoeden, waar u in onverderfelijkheid zult aanzitten aan de ronde tafel van de Bruiloft des Lams. En “het Kind”, dat God ons geschonken heeft, Zijn genade, Zijn Zoon Jezus Christus, zal eeuwig voor ons aangezicht schitteren als de blinkende Morgenster.

Amen.

Wast u, reinigt u.

Zingen: Psalm 65 : 1 en 2

Lezen: Jesaja 1

Zingen: Psalm 51 : 4 en 5

Zingen: Psalm 25 : 5 en 6

Zingen: Psalm 143 : 10

Geliefden, het Woord van God, dat wij u vanmorgen ter gelegenheid van de voorbereiding op de bediening van het Heilig Avondmaal, volgende week zondag, willen verkondigen, kunt u vinden in Jesaja 1, de verzen 16, 17 en 18:

Wast u, reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg, laat af van kwaad te doen. Leert goed te doen, zoekt het recht, helpt den verdrukte, doet den wees recht, handelt de twistzaak der weduwe. Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.

Deze tekst spreekt ons van:

Het gericht Gods met Zijn bondsvolk.

- 1° Hoe God Zijn verbondsrecht handhaaft
- 2° Hoe Hij Zijn verbondsgenade belooft

De dagen, waarin de trouwe Godsgezant Jesaja het Woord des Heeren aan het volk van Israël heeft bekend gemaakt, waren dagen van diep verval. Het geestelijk leven stond op een zeer laag peil. U hebt hopelijk dit hoofdstuk met aandacht meegelezen. Dan is het u uit de voorlezing genoegzaam bekend, hoe het gesteld was in die dagen

met Israël. Er was nog wel godsdienst. De uiterlijke plichten werden druk waargenomen. Het was altijd druk in de voorhof van de tempel en het bloed van de offers stroomde rijkelijk. Daar lag het niet aan. Er werd ook nog wel gebeden en de feestdagen, de sabbat, de nieuwe maan en de andere feestdagen werden stipt onderhouden. Dat was dik in orde. Maar het was alles *zonder hart*. Het was een harteloze vormendienst geworden. Men besepte niet meer, dat men kwam voor het Aangezicht van de rechtvaardige, heilige God van hemel en aarde. Men zag het onderscheid niet meer tussen het schepsel en de Schepper. De hoogheid en de heerlijkheid van God was vervaagd uit het hart van Israël en men hield een koude, dorre, droge vormendienst over.

Het is zelfs zo, dat de Heere Zijn volk in de leer zendt bij de dieren van het veld. Hij zegt: “Een os kent zijn bezitter, en een ezel de krib van zijn heer, maar Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet.” (Jesaja 1:3) Dat is het vernietigend oordeel, dat de Heere tot Zijn volk moet richten. Een dier toont nog enige blijdschap, als hij zijn meester ziet, die hem goed doet; die hem verzadigt, die hem verkwikt, die hem eten en drinken brengt, die hem verzorgt en hem naar zijn warme stal brengt en zijn krib met voeder vult. Een os en een ezel wel, maar Israël niet.

Daarom zegt de Heere: “Houd maar op met al die offeranden te brengen naar Mijn heiligdom. Ik heb er geen lust meer in. Dat bloed, dat met stromen vloeit, kan Mij alleen nog maar ergeren. En als u uw handen naar Mij uitbreidt in het gebed, zal Ik niet horen! En als u voor Mijn aangezicht verschijnt, zal Ik Mijn hoofd van u afwenden, Ik zal u niet meer aanzien.”

Hoe moeten we dat dan zien? De Heere heeft toch Zelf Zijn wetten gegeven aan Israël, die wetten der ceremoniën, dat brengen van offers en het komen tot Zijn heiligdom en buigen aan Zijn voeten? Het staat allemaal nauwkeurig beschreven in de wetten van Mozes. Hoe, wanneer, op welke tijden, en op welke wijze. “Nu,” zegt de

Heere, “die hele dienst, houd er maar mee op. Breng niet meer vergeefs offer en hef uw handen niet meer op naar het heiligdom. Ik wil u niet meer zien!” En tot Jesaja zegt Hij: “Ik zal het volk ook niet meer slaan. Ik werp het de teugels op de rug, nu moeten ze het zelf maar weten. Laat ze maar hollen en draven, laat ze maar voortgaan, want Ik heb ze al zo dikwijls geslagen, maar ze maken de afval nog des te erger en ze verharden zich tegen Mij en tegen Mijn Gezalfde.” Op dat moment ziet Jesaja echter, dat het oordeel nog niet geheel voltrokken is, “want,” zo zegt hij, “zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomórra gelijk zijn geworden.” Dan ziet hij temidden van het verdorven volk nog een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Niet dankzij het goede, dat nog in het volk is overgebleven, maar dankzij de trouw van de Verbondsgod, Die het nog niet tot een eind had laten komen met dit ontrouwe volk. Hij spreekt hen verder aan, alsof het Sodom is en zegt: “Hoort des Heeren woord, gij oversten van Sodom! - Daar noemt hij Jeruzalem “Sodom”. – Neemt ter ore de wet van onze God, gij volk van Gomórra! Besef toch het vreselijke, dat de Heere hier zegt!”

U weet wel, de steden Sodom en Gomórra, met de bijsteden Adama en Zeboïm, zijn door het vuur van de hemel verteerd, wegens de zedeloosheid, wegens de zonde, die zo beestachtig, zo duivels doortrapt in die steden woedde, dat de Heere er geen geneesmiddel voor had. Er was nog maar één middel, om het voor Gods ogen uit te roeien, en dat was het vuur en de zwavel van de hemel. Daarmee heeft de Heere die verdorven plek uit de wereld weggebrand.

En nu wijst Jesaja naar de kerk, hij wijst niet naar de vlakte van de zoutzee, *maar naar de kerk* en zegt tegen die kerk: “Hoort des Heeren woord, gij oversten van Sodom! Neemt ter ore de wet van onze God, gij volk van Gomórra! Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? Ik ben zat van de brandoffers der rammen en het smeer van de vette beesten, en heb geen lust aan het bloed der varren,

noch der lammeren, noch der bokken,” zegt de Heere. “Wanneer gijlieden voor Mijn aangezicht komt te verschijnen, wie heeft zulks van uw hand geëist, dat gij Mijn voorhoven betreden zoudt? Brengt niet meer vergeefs offer, het reukwerk is Mij een gruwel, de nieuwe maanden en sabbatten, en het bijeenroepen der vergaderingen vermag Ik niet; het is ongerechtigheid, zelfs de verbodsdagen.” En zo gaat de Heere dan verder, om dat volk voor ogen te stellen, de zonden die ze tegen Hem begingen. Kortom, het is een vernietigend oordeel, dat God over dit volk uitspreekt.

Aan onze tekst gaat dan nog vooraf: “Indien ge uw handen uitbreidt, verberg Ik Mijn ogen voor u; ook wanneer gij het gebed vermenigvuldigt, hoor Ik niet, want uw handen zijn vol bloed.”

Maar dan komt de tekst. Dan heeft de Heere toch nog berouw, dat Hij dit over Zijn volk gesproken heeft. Dan zie Ik Hem staan als een trouwe Vader, Die de stok met veel gramschap opheft en Zijn halsstarrige zoon terecht onder het juk doet doorgaan en onder de stok doet buigen, maar dan slaat Hij toch niet om te doden, dan is er toch in Zijn toorn nog ontferming. Terwijl de Heere de zonden aan de kaak stelt en vlijmscherp de overtreding van Zijn halsstarrige volk openbaart, is er toch ook iets in van Zijn Vaderlijk mededogen, dat de verlorenen terugroept tot de wet der gerechtigheid.

Twee dingen zegt Hij: “Wast u en reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg, laat af van kwaad te doen.” En aan de andere kant: “Leert goed te doen, zoekt het recht, helpt de verdrukte, doet de wees recht en handelt de twistzaak der weduwe.” Zie, dat is wat de Heere van dit volk eist. *Het moet een zaak van het hart worden.* Het is dus niet zo, dat de Heere vanaf nu Zijn eigen wet teniet doet. Het is niet zo, dat de Heere, wat Hij door de mond van Mozes gesproken heeft, terugneemt en de gehele Oud-Testamentische schaduwdienst afschaft. Nee, die kan niet afgeschaft worden, die kan alleen maar vervuld worden en die zàl ook vervuld worden en die is vervuld door Jezus Christus. De Heere zegt: “Die

hele schijngodsdiensdienst moet weg, die godsdiensdienst zonder je hart, daar heb Ik een gruwel aan. Doe het allemaal maar weg.” Daarover gaat het. Maar dat is niet het laatste woord. *Dat is nooit Gods laatste woord.* God verheft Zich hier over Zijn volk, maar niet om het te doden. Hij zegt: “Dit is de weg, wast u en reinigt u en doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg. Laat af van kwaad te doen!”

U zult zeggen: Hoe zit dat nu eigenlijk, gaat de Heere nu Zijn volk terugbrengen *door* de wet *tot* de wet? Hoe zit dat nu eigenlijk? Moet dat volk hier éérst met de zonde breken? Want dan komt pas in het volgende vers: “Al waren uw zonden als scharlaken.” Is het dan tòch zo, dat de wet vóór het evangelie gaat? Is het dan tòch zo, dat de mens éérst moet komen - door de kennis der wet - in het spoor der gerechtigheid en dat hij dàn wordt vrijverklaard en dat hij dàn wordt gerechtvaardigd en dat hij dàn pas met God verzoend wordt?

Is het dan tòch zo, dat een mens éérst de zonde moet verlaten, éérst met de overtredingen moet breken en dat hem *daarna* pas verzoening van zonden wordt aangeboden, en dat *daarna* pas vrede met God plaats vindt? Is dat dan tòch zo? Hebben die mensen dan tòch gelijk, die de mensen eerst onder de eis van de wet willen brengen tot een heilig leven, of in ieder geval tot een heiliger leven? En pas daarna voeren tot de kracht van Christus’ bloed om genezing te vinden in die geopende fontein van Christus’ gerechtigheid?

U moet er echter goed op letten! Jesaja spreekt hier *niet* tot de inwoners van Sodom. Jesaja spreekt hier niet tot de heidenen. Jesaja spreekt hier tot *het volk van het Verbond*. Hij spreekt hier tot dat volk, dat God Zich tot een eigendom verkoren had. Tot dat volk, waartegen de Heere gezegd had: “Ik ben uw God, gij zijt Mijn volk!” Dat volk, waarmee God in een verbond gekomen was, dat Hij kinderen noemt. Al hebben ze het nòg zo verdorven, Hij noemt hen kinderen, zelfs in dit hoofdstuk, in al hun zonden. Het is waar, Hij zegt: “Wee het zondige volk, het volk van zware ongerechtigheid, het

zaad der boosdoeners,” maar dan zegt Hij toch: De verdervende “*kinderen.*” Het zijn dan toch kinderen, het *blijven* kinderen. Zo moet u het zien. Als de Heere dat volk terugroept naar Zijn wet en naar Zijn inzettingen, dan roept Hij het terug als de God van het verbond. Zij hebben dat verbond ingewilligd en met hun hand onderschreven: “Wij zijn des HEEREN.” Maar ze hebben de geboden des Heeren vergeten. Ze hebben de wet des Heeren niet waargenomen. Ze hebben niet geleefd in waarachtige verootmoediging en in waarachtige dankbaarheid. Ze gingen ten onder aan hun gruwelen en hun goddeloosheid.

En nu stelt de Heere hun voor, hoe ze eigenlijk handelen moesten. Hoe *die wet der dankbaarheid* moest functioneren in het leven van dit volk. Hij zegt dan: “Wast u, reinigt u.” De Heere bedoelt hier natuurlijk niet mee die uiterlijke, ceremoniële wassingen en reinigingen, nee, want die waren er juist genoeg. Dat deden ze nog wel. De vaten met water stonden voor de deur van elk huis. Men hield nauwkeurig bij: de wassingen van de voeten en de wassingen van de handen en de wassingen van de drinkbekers. Met die hele buitenkant was het wel in orde. De liturgie was prachtig, doch het had geen inhoud. De vorm was nog wel in orde, maar het wezen ontbrak en daar heeft de Heere een gruwel aan. O, dat is verschrikkelijk. Er is eigenlijk niets ergers voor God dan een huichelachtige godsdienst, een schijn-godsdienst. Net doen, alsof je God prijzen wilt, alsof je ten Avondmaal wilt komen om de Heere te verheerlijken, alsof je naar het heiligdom wilt komen, omdat je het zo goed met God meent en dan enkel maar “buitenkant”. Enkel maar vorm, enkel maar voor de mensen, enkel maar schijn. Dat vindt God verschrikkelijk.

En nu zegt Hij: “Zó moet het: “wast u”, nee, niet die buitenkant, maar wast uw hart. Reinigt u, doet de boosheid van uw handelingen weg.” Want waar het oprecht is, daar is geen leven meer in de zonde, dat kan niet. Een kind van God kan niet meer leven in de zonde, daar

heeft hij de dood in gezien, zoals God daar de dood in gezien heeft. Daar kunnen ze niet meer in leven. Maar Israël leefde er wel in. En nu zegt de Heere: “Hoe kan dat, het is toch Mijn volk, het is toch Mijn Bondsvolk?” “Mij hebt gij geen kalmus voor geld gekocht en met het vette van uw slachtoffers hebt gij Mij niet gedrenkt, maar ge hebt Mij arbeid gemaakt, met uw zonden en gij hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden.” (Jes. 43:24) Hoe kan dat toch? “Waarmee heb Ik u vermoeid, betuig tegen Mij, wat heb Ik nog meer aan Mijn wijngaard te doen, dat Ik aan haar niet gedaan heb? Ik heb verwacht, dat ze goede vruchten zou voortbrengen en ze heeft stinkende vruchten voortgebracht.” “Nu,” zegt de Heere, “wast u, reinigt u, doet de boosheid van uw handelingen van voor Mijn ogen weg, laat af van kwaad te doen. Dat is Mij welbehaag’lijk, dat zijt gij verplicht. Leert goed te doen,” dat is de andere zijde van de bekering. “Leert goed te doen, zoekt het recht.”

De Heere wil zeggen: “Het is niet genoeg, dat je weet hoe het moet zijn, geliefden.” Daar kunnen we boeken over vol schrijven, maar laat het in de praktijk uitkomen, dat u het recht zoekt. En wat is dan kenmerkend voor het zoeken van het recht? “Welnu,” zegt de Heere, “helpt de verdrukte, doet de wees recht en handelt de twistzaak van de weduwe!”

Waarom gebruikt de Heere nu deze paar dingen? Hij had toch veel andere dingen kunnen noemen? Dingen waar het volk veel erger in zondigde tegen God? Waarom nu dat helpen van de verdrukte en de wees recht doen en de twistzaak der weduwe twisten? Waarom nu dat?

Wel, als u het gehele Oude Testament in z’n geheel ziet, dan springt dît altijd naar voren, dat de wetten, die God aan Israël gegeven heeft, barmhartige wetten waren. Dat waren bij uitstek sociaal gerichte wetten. Er is geen volk geweest dat zulke heilig sociale wetten had als het volk van Israël. Er kon onder Israël geen armoe zijn, daar had God voor gezorgd. Dat er wel eens armoe was, dat kwam, omdat het

volk de wet niet naleefde. Als het volk zich hield aan de wetten des Heeren, dan zou er geen bedelaar in Israël zijn. Zo had de Heere er op allerlei manieren voor gezorgd, dat de weduwen en de wezen geen gebrek hadden. Zo mochten bijvoorbeeld de hoeken van het land niet afgemaaid worden, de boomgaard en de wijngaard mochten niet nagelezen worden en in het zevende jaar en in het vijftigste jaar mocht er niet geoogst worden. Dat was allemaal voor de vreemdelingen, voor de weduwen en voor de wezen. Dat wordt tientallen malen in het Oude Testament genoemd.

Het was het eerste teken van verval, als het volk het niet meer zo nauw nam met die wetten des Heeren. Ze begonnen dan eerst op een gierige wijze de hoeken van hun land tóch te maaien en de laatste vruchten van de wijnstok tóch af te plukken, die hielden ze voor zichzelf en zij lieten de weduwe, de wees en de vreemdeling niet op het land. Die moesten maar voor zichzelf zorgen.

En hierin onderscheidde Israël zich van de heidenvolkeren. Bij de heidenen was het immers zo, dat er geen recht voor de weduwe en de wees bestond, daar waren zij het toonbeeld van ellende. De vreemdeling was ook een vogelvrije, de weduwe en de wees waren een prooi van de wellust van het volk. Iedereen mocht hen straffeloos, als slaaf, in dienst nemen, want ze hadden geen rechten en geen beschermer. En nu toont God aan Israël, dat Hij een barmhartig God is. Hij alleen, boven al de goden der heidenen. De Heere heeft juist het recht van de vreemdeling, van de weduwe en de wees benadrukt. Dat was als het ware het “centrum” van de dienst van God. Daaraan kon je direct zien, dat Israël anders was, dan de volken rondom. Daaraan kon je zien, dat alleen de God van Israël een barmhartig God was, boven al de goden van de heidenen rondom.

Daarom zegt de Heere in deze tekst: Laat nu eens zien, dat je Mijn wet weer verstaat en dan niet alleen de wet over de omgang met de vreemdeling, de wees en de weduwe. Maar om van daaruit het ganse leven op elk gebied onder de tucht van Gods woord en wet te

brengen. Opdat zo alom de vrede weer zou bloeien en de rijkdom en de heerlijkheid, die het beeld waren van de rijkdom van het hemels Kanaän, onder de gunst van God weer zou ervaren worden. Dàt is de bedoeling van de tekst. “Leert goed te doen, zoekt het recht, helpt de verdrukte, doet de wees recht en handelt de twistzaak der weduwe.”

Doch nu wordt het nog onbegrijpelijker. Menigmaal leest men het dan zo in het 18e vers: “Komt dan en laat ons (en dan zet ik er maar even een woordje tussen ter verduidelijking) en laat ons dãn tezamen richten.” Dus, wanneer je je gewassen hebt en gereinigd hebt en de boosheid van je handelingen weggedaan hebt en aflaat van kwaad te doen, leert goed te doen en het recht zoekt, de weduwe en de wees helpt en *als je dat nou allemaal gedaan hebt*, komt dãn en laat ons dãn tezamen richten. Let er goed op hoe er echter staat: “Kòm dan.” En zo hoort het. Dus niet: Komt dãn! Nee: Kòm dan! Dat is eigenlijk vanzelfsprekend. Stel je voor, dat de Heere aan ons vragen zou: “Mensen, nu moet je je wassen en je moet je reinigen en de boosheid van je handelingen wegdoen en dan moet je goed doen en de wees en de weduwe helpen, enzovoort. Je moet al je zonden wegdoen en jezelf verbeteren en dãn mag je zondag aan het Avondmaal komen.” Maar wat heeft dan de rest van deze tekst voor zin? “Al waren uw zonden als scharlaken,” dat heeft dan geen enkele zin. Dan heb ik geen zonde meer, dan kom ik aanstaande zondag aan de Dis van het Verbond, en dan zeg ik: “HEERE, ik heb alles gedaan, zo goed als het ging en zo goed als ik kon, met ingespannen krachten. Ik heb getracht om me inwendig te wassen en te reinigen en ik ben zuinig geweest op mezelf en ik heb dáár niet tegen gezondigd en dáár niet tegen en ik heb die en die nog wat gegeven in deze week. Ik heb het echt van harte gedaan hoor, wat Gij in Uw wet gevraagd hebt.”

U begrijpt wel, dat dit de betekenis volstrekt niet zijn kan. Nee, het is, zoals ik het reeds gezegd heb. De Heere stelt hier het verbondsvolk voor, hóe dat het zijn *moest*. Hij zegt: “Israël, zó zou je moeten leven. Maar Ik weet, dat je zo niet leeft. Ik weet, dat je leeft als Sodom en

als Gomórra.” En dan zegt de HEERE: *Zó moest het zijn, maar zó is het.* “Maar kòmt dan, en laat ons tezamen richten,” zegt de HEERE, de Verbondsgod, Die in het gericht Zijn verbondseis handhaaft.

Want God zegt niet tegen de mens: “Mens, al ben je nu nog zo goddeloos en al ben je nu nog zo zondig en al is er nog zoveel verkeerd in je hart, kom dan toch maar aan het Avondmaal hoor.” Nee, dat zegt God niet. Dat zegt God nooit tegen een zondaar, want God gruwet van de zonde, ook van de zonde van Zijn volk. De Heere zegt: “Zo zou het moeten zijn, zoals in dat 16^e en 17^e vers, maar zo is het niet.” En hoe moet het dan? “Welnu,” zegt de Heere, “kòmt dan. Stelt u zich dan voor Mijn aangezicht in de bekentenis, *dat het zo moet zijn, maar dat het zo niet is.* Kòmt dan.” En, geliefden, u zou kunnen zeggen: “Dat is nogal gemakkelijk. Hoe het dan ook bij me is, al ben ik Sodom en Gomórra gelijk geworden, dan mag ik toch komen.” Ja, let wel: “Kòmt dan en laat ons samen *richten,*” zegt de Heere. “Al waren uw zonden als scharlaken.” *Dus God wil, dat u tot Hem komt in het beseef, dat u als Sodom en als Gomórra bent!* Hij heft Zijn heilige verbondseis tot ons op en zegt: “*Zó bent u nu en zó moet u zijn!*”

Wat is daar dan aan te doen? Wat moet u dan doen om zalig te worden? Luister wat de Heere zegt: “Ja,” zo zegt de Heere, “Kom dan *met* die scharlakenrode zonden. Maar dan ook met de bekentenis daarvan.” O, geliefden, dat is niet zo gemakkelijk als je van nature denkt. We hebben er alles op tegen, om zondaar te zijn! En als wij van onszelf zeggen: “Ik ben toch zo’n grote zondaar!” dan beschouwen we het als een soort eretitel! Ja, dat kan zelfs gepaard gaan met het brengen van offers en het wassen van de handen en het komen tot Zijn heiligdom. Dan kan die dienst van God keurig in orde zijn aan de buitenkant. Maar het kan *innerlijk* zo hol en zo voos zijn in ons leven, dat we ons niet voort kunnen slepen, zo ellendig, zo innerlijk beroerd als we zijn. Dan kan het uiterlijk nog in orde zijn. Dan doet u nog wel als vader aan tafel uw gebed en dan komt u nog

wel met uw gezin naar de kerk en u bent heus geen openbare dronkaard, of hoereerder, of vloeker. Zeker niet. Maar dan kan het van binnen zo leeg zijn van de vrede met God, dat onze ziel daaronder schreeuwt. Dan kan het innerlijk zo onbarmhartig en zo liefdeloos zijn. Dan kan het zo koud zijn als bij de heidenen, voor niemand een woord ter opwekking. Voor niemand een woord van genade, voor niemand een woord van zaligheid. Dan gaat er geen blijdschap en geen kracht en geen vrede van mijn leven uit. Dan geloof ik niet werkelijk, dat ik als de grootste der zondaren verzoening vind bij God. Dan kan het ook voor een ander niet, dan laat ik die ander ook maar voortdobberen op zijn dodelijke weg.

Zie geliefden, zo kan het van binnen zijn. Nu heeft God vanmorgen dit woord tot u gebracht, opdat u zich eraan zoudt spiegelen. Want u bent óók het verbondsvolk, uiterlijk of innerlijk, maar u bent het verbondsvolk, zoals Israël het was. En u bent ook door God omarmd en u bent ook gekomen onder de vleugelen van de God van Israël en God roept u volgende week. Iedereen die lid is, wordt geroepen aan de Dis des Verbonds. Iedereen die lid is, wordt geroepen om de dood des HEEREN te verkondigen. Maar - en nu komt het - *maar niet als een onbekeerde* en niet als een mens, wiens handen druipen van bloed. Nee, dat doen uw handen niet natuurlijk, maar *uw hart*. Uw hart druipt van bloed. Hoort u het goed? Niet als iemand, die zegt: “Nu ja, het is uiterlijk wel in orde, want ik ben tenslotte geen beestmens, er valt niet veel van mij te zeggen.”

Nee, zó nodigt God u *niet!* Ja, Hij roept u *wel* aan de Dis des Verbonds! U komt niet onder de klem van Zijn bevel uit, wat u ook doet! Maar Hij roept u niet zó, levende in uw zonden, levende in uw koudheid, en in uw hardheid en in uw dorheid en in uw Gode ongelijkvormig leven. Nee, zó roept Hij u niet! Hij roept u wèl, opdat u, ziende in de spiegel van de wet en in de belijdenis van uw overtredingen voor de Heere, als een gekneusde, als een verbrokene, als een neergebogen zondaar zou komen en zeggen: “O God, zó ben

ik, hoe moet het nu?” “Nu,” zegt de Heere: “Kòm dan, kom nu, kom zo en dan wil Ik met u richten.” Nee, u moet hier niet denken aan een juridische daad. Het is hier een werk in het genadeverbond. Als Hij zegt: “Komt dan en laat ons tezamen richten,” dan is dat ontferming, dan is dat genade! Dan zegt God tegen die mens, die beeft en siddert onder de nood, waarin hij verkeert en in de ellende waarin hij zit: “Kòm dan, laat ons samen richten, laat ons samen spreken en zeg Mij wat er aan scheelt. Ik heb gezegd, hoe Ik u hebben wil, hoe Ik u ook maken wil.”

Dat is opmerkelijk: *wat God eist in het verbond, dat geeft Hij ook!* De *eisen* van het verbond zijn ook tegelijk de *beloften* van het verbond! Als God een nieuw hart eist, dan zegt Hij: “Ik zal een nieuw hart geven.” Als God eist, dat we ons zullen wassen en zullen reinigen, dan zegt Hij: “En Ik zal je wassen en Ik zal je reinigen!” Als God eist, dat we in barmhartigheid, in genade leven ten opzichte van onze naaste, dan zegt Hij: “Ik zal maken, dat ze in Mijne wegen een welgevallen hebben en dat ze lust hebben om Mijn geboden te doen.” “Komt dan, en laat ons samen richten,” zegt de Heere, “al waren uw zonden als scharlaken en als karmozijn.” Dat zijn twee rode kleurstoffen, bloedrood en donkerrood, die in het Oosten gemaakt werden uit de eieren van een bepaald insect en als verf gebruikt werden.

Nu is in de Bijbel dat rood het beeld van de zonden, het beeld van het vuur, het beeld van de revolutie. Hebben daarom misschien de socialisten een rode vlag? Rood is de kleur van het bloed, van de zonden, van de revolutie. Als in Openbaringen het beest getekend wordt met die hoer daarop, dan is dat een vrouw, gekleed in scharlaken en gezeten op een scharlakenrood beest. De revolutie, de opstand, de voleinding van de zonden, de volharding tegen God, wordt hier zo getekend. Die vrouw is het beeld van de wereldmacht, die zich in onze dagen verzet tegen al wat heilig genaamd wordt. Je hoeft maar een blik in de dagbladen te slaan en dan weet je, dat dat

beest ook vandaag over de wereld rijdt, dat scharlakenrode beest, met die woelzieke vrouw met de scharlakenrode mantel aan. Waarin de lage lusten van een goddeloos volk ten toon gespreid worden, als de heiligste belevenissen van een mens, die naar Gods beeld gemaakt is. Dat is het begin van het einde; het gaat met snelle schreden naar de ondergang.

Maar nu willen we vandaag niet alleen een blik slaan naar buiten, maar het is ook nodig dat we een blik slaan naar binnen, ja, juist naar binnen. Dan zullen we bemerken, dat die zonden waar de wereld aan dood gaat, waardoor de wereld straks in vlammen zal opgaan, in de kiem, in de wortel in ons aller hart aanwezig zijn. Dan is er in ons aller leven zo'n vuile bron van wanbedrijven. En nu wil de Heere, dat we dat zien en dat we zó tot Hem zullen komen. "Kòm dan," zegt Hij, "al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als de sneeuw en al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Die tegenstelling, dat bloedrood van de zonden, van de brand, van het vreselijke van de vijandschap van de revolutie, tegenover het wit van de sneeuw en van de witte wol, zoals een kudde tegen de groene heuvels van Judéa te zien was, als een wit kleed, "zó," zegt de Heere, "zó zal Ik u maken."

Natuurlijk worden de zonden als zodanig niet goed gemaakt. Maar dat beeld wordt overgebracht op de persoon. De Heere zegt: "Die bloedrode zondaar wordt wit als de sneeuw, die vers op het aardrijk nederviel. En die karmozijnrode zondaar wordt wit als de witte vacht van die schapen tegen de groene heuvels van Judéa. Dat zal Ik doen," zegt de Heere. En dat geheim is aan Jesaja ontdekt.

O, geliefden, de weg daartoe is de weg van het Avondmaal, is de weg van het rode bloed van onze Emmanuël, is de weg van het bloed van onze Heere Jezus Christus, Die bloedrood onderging in de nacht van het lijden, opdat Hij zondaren met God zou verzoenen. Zo wil de Heere, dat u komen zult aan de Dis van Zijn Verbond. En al is uw

schuld dan bloedrood; al zegt u: “Ja, ik ben Sodom en Gomórra gelijk. Ik draag de tekenen van die zedeloze vrouw op het tomeloze beest, dat zich tegen God en tegen Zijn Christus verheft.” Al neemt u uzelf waar, door de werking van de Heilige Geest als zulk een zondaar, dan roept God nochtans: “Kòm, kom dan, kom nu, kom zo, *maar dan ook alleen zó.*” Dan belooft de Heere, in Zijn peilloze trouw, in Zijn Goddelijk mededogen, dat Hij het veranderen zal.

Dus let goed op. Nu niet eerst zelf gaan proberen. Nu niet eerst zo goed mogelijk trachten te leven en dan zondag met een schijnheilig gezicht bij uzelf denken: “Nou, zo zal het wel gaan.” Nee, geliefden, maar - in de spiegel van dit woord - uw bloedrode schuld erkennen voor uw trouwe Verbondsgod en dan, als u die bloedrode schuld ziet, niet zeggen: “Nu kan het niet!” Nee, dan kan het nooit!

Maar dan zegt de Heere: “Kom dan, kom zo! En zie, wat Ìk dan doen zal! Dan zal Ik de zonde van je afnemen.” En hoe doet de Heere dat dan? Ach door de aanschouwing van het bloedend Lam, van het gebroken brood en van de vergoten wijn. Kom, dan is het geen waagstuk meer, geliefden, om zo met God in het gericht te treden! Dan is het slechts een kwestie van kinderlijke gehoorzaamheid. Daar heb je niets bij te verspelen, daar mag je eeuwig alles bij winnen. Komt, stellen we dan ons hart in de weg van Zijn inzettingen en zingen we samen, voordat we met een kort woord van toepassing besluiten, Psalm 25 : 5 en 6.

* * *

Godsdienst is dus een zaak van het hart. Zult u dat onthouden! Denk hier nog eens aan, jongens en meisjes, maar ook wij, als ouderen, wij hebben er samen telkens weer aan te denken. Het is bij God niet goed te maken met je hand alleen. Het is bij God niet goed te maken met de vorm alleen. God vraagt hart èn hand tot Hem op te heffen. Hij ziet het hart aan. Dat is nodig. En als u uw hart ziet, als u eerlijk uw

hart ziet in het licht van de Bijbel, zoals het zijn moet, dan moet u toch ook bekennen: “O, God, nee, het kan niet.” “Wie klimt de berg des HEEREN op, wie zal die Godgewijde top voor het oog van Israëls God betreden?” Dan kan het niet. Wie kan een reine geven uit een onreine? Immers niemand! Wij dwaalden allen als schapen en wij keerden ons een iegelijk naar onze eigen weg. Dat is ons beeld en daarom kunnen we tot God niet komen en kunnen we in het rijk Gods niet komen, tenzij wij van nieuws geboren worden. En we kunnen ook niet aan het Avondmaal, tenzij we “van nieuws geboren zijn”. Dat onthefte u niet van uw plicht te komen, onthoud het goed. U wordt door God geroepen en als u niet komt, dan zal het oordeel op u blijven.

Maar u mag niet “onbekeerd” komen. U mag niet komen in een weg van vorm alleen. Neen, zo niet. U mag niet bij uzelf zeggen: “Nu, dan zal ik het van mijzelf ook maar geloven. Ik ben tenslotte opgevoed in de kerk, ik ben tenslotte gedoopt en ik heb belijdenis gedaan en ik leef er toch zo goed mogelijk naar. Een mens wordt toch nooit anders dan een zondaar op deze wereld, dus zal ik toch ook maar gaan.” Dan zegt de Heere: “Ik heb er een gruwel aan.”

Nee, niet zó, geliefden, neen, doe het zó toch niet! Want dan geldt het voor u: “die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel.” Al is het dan niet *hèt* oordeel, maar dan is het toch *een* oordeel, een oordeel van verharding.

Ach ik bid het u, treedt voor Gods aangezicht. Stel uw hart eerlijk voor God en zie in het licht van de waarheid, wat er in uw hart leeft en vertel het aan God. Zie het in het licht van deze waarheid: Zó moet u zijn als u een verbondskind bent, en dat bent u! En als u zo niet bent, dan bent u een afkerig kind, een trouweloos kind, een onbekeerd kind; dan gaat u verloren. Maar als u zich zo ziet - en God geve het in deze week van voorbereiding! - als u het zo ziet en zegt: “O God, dat gericht trekt door, ik kan voor U niet bestaan, want zo moet ik zijn en zo ben ik niet en wat nu?” Luister dan naar de stem

des Heeren. O neen, de Heere is niet Iemand, Die als het ware aan de rand van de Maas staat, terwijl er een drenkeling midden in de rivier ligt en zegt: “Man, als je naar de kant komt, dan zal ik je eruit helpen.” Nee, dan heeft die man het niet meer nodig. Ik weet dat er zo wel eens gesproken wordt: Als je zó en zó bent, dan mag je tot God komen, als een voorwaarde, die de mens dan eerst volbrengen moet onder de werking van de wet. Neen, geliefden, dat is dwaas. Net zo dwaas, als de man die naar die drenkeling roept, die niet zwemmen kan. Die man heeft nodig, dat iemand hem nagaat en hem opzoekt midden in zijn stervensnood en hem vastgrijpt en naar de veilige oever brengt. Zo ook hier, zo ook ten opzichte van de bediening van het Avondmaal.

Maar weet je wat nu zo groot is: God zegt: “Kòm dan.” God zou u naar de gerichtsplaats kunnen sleuren, hij zou u daar kunnen brengen als onboetvaardige zondaar, maar *dan moet u sterven*. Dan is er geen vergeving, dan is er geen wegwassen van schuld. En zo zal het zijn voor al degenen, die niet komen, die zullen toch eenmaal op de gerichtsplaats komen. Dan is er geen genade meer. Dan zal Hij zijn heilige engelen gebieden en die zullen u brengen voor Zijn heilig aangezicht en als u dan hier niet vrijwillig gekomen bent, dan zult u komen onder dwang van de heilige engelen, als Gods scherprechters, en die zullen u brengen op de plaats van het gericht en wat u dan ook kermt en wat u dan ook smeekt, dan zal het niet meer helpen. Dan is er geen vergeving meer. Al zou u dan uw zonden één voor één noemen, dan wordt er niet één meer weggewassen.

O, wat ik u bidden mag, laat het toch zover niet komen! Wacht toch niet op dat uur! U weet niet, of u het bewust beleven zult, dat u uit dit leven zult moeten scheiden. Zoek toch de Heere, terwijl u gezond bent, in de dagen van uw jeugd. Hij is nabij. En luister dan hoe de Heere het vraagt. Dan zegt Hij: “Kòm dan!” Wat voor hards zit daar nu in? “Kom nu!” Dat is de nodigende stem van uw Heiland. “Kom dan.” Het is Zijn lokstem: “Kom dan, kòm dan, hoe u ook bent. Met

welke nood u ook bevangen bent. Nee, zeg niet bij uzelf: “Ach nee, ik niet; dat kan nu niet, want .... en dan gaat u het opnoemen: ik heb daar gefaald en dat niet gedaan, ik heb dat wèl gedaan en als u dan uw leven terugziet van de vorige bediening af, dan moet u zeggen: “O God, nee, nu niet!” En waarom niet? Omdat u uw zonden ziet, omdat u uzelf ziet als gevallen mens, of omdat u uzelf bij de voortduur ziet als een mens, die God blijft bedroeven. Dat u het nooit meer goed kunt maken, omdat u zonden gedaan hebt, waar u eens van zei: “Nee, dat zal ik nooit meer doen.”

Moet u daarom wegblijven? Hoor dan de stem van uw Heiland: “Kom, kom dan, kom zo, hoe u dan ook bent en met welke zonde ook bevekt, want het bloed van de Heere Jezus Christus is roder dan uw schuld. Dat reinigt van alle zonden.” Laat dat woord de klem zijn die u dringt. Dat woord van Christus’ nodiging! Er is buiten Hem geen redding en er is buiten Hem geen bevrijding van schuld. Als u God wilt dienen uit een oprecht hart - en oprechten willen dat - en eenmaal storeloos in Gods gemeenschap ingaan, kom dan en treed op deze gerichtplaats, dan zult u het ervaren.

Dan is de grimmigheid van Gods aangezicht weggedaan, dan is Zijn toorn geblust in dat donkerrode bloed van Jezus Christus. Dan heeft Hij de prijs betaald, die wij niet konden betalen. Dan heeft Hij in het gericht van God gestaan, opdat wij nimmermeer in het gericht van God zouden komen. En dan wordt ervaren, “al waren uw zonden zo rood als scharlaken, ze zullen worden wit als de sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol.” Al waren dan al de zonden van Adams nakroost op uw ziel saâmgebonden. Al was u één klomp zonden, rood als karmozijn; sterker kan God Zich niet uitdrukken. Want dat rode karmozijn, dat is het beeld van de hel, van de verdoemenis. Dan moogt u een duivels karakter hebben en er mogen duivelse zonden begaan zijn, u bent toch geen duivel geworden, want dan zou God u dit niet toeroepen. U bent mens gebleven, beken het voor hem. Dan is er van Gods zijde geen

verhinderend, al waren dan uw zonden zo rood als scharlaken, al waren ze rood als karmozijn. Dan zegt de Heere: *“Ik zal ze wit maken.”* Nee, niet: “Dan zal Ik er wat afdoen, dan zal Ik u enige vrede schenken, dan zal Ik u een kruimeltje schenken - ja, dat is ons smeken: “Heere, een kruimeltje, een kruimeltje!” want we hebben het niet verdiend. - Maar God geeft geen kruimeltjes, wat God geeft, dat is altijd een heel brood, dat is altijd een volle maat. Dat is altijd het eeuwige leven. Dat is altijd een volkomen vergeving, dat is de waarachtige zaligheid. Dat is het begin van het eeuwig, zalig hemelleven.

Welnu, laat ons onszelf zo voorbereiden. Onder de adem van de Heilige Geest en in het besef van Gods hoge tegenwoordigheid. En wat ons dan ook in deze week zou bedroeven en wat ons ook zou willen weerhouden van die Dis des Verbonds, als u dan aanstaande zondag niet verder komt, dan dit: “O God, een scharlakenrode zondaar, een bloedrode zondaar,” dan reikt Christus u Zelf Zijn rode bloed. En dan zult u het ervaren: “O, God, mijn zonden waren rood als karmozijn, maar Gij hebt ze wit gewassen, wit gewassen met Uw rode bloed. In het bloed van het Lam, wit als de sneeuw.” Dan zult u die vrede ervaren, die alle verstand te boven gaat. Laat dat uw troost zijn, laat dat uw sterkte zijn.

Je moeder heeft jullie onderwezen in de weg der zaligheid, kindertjes, zij heeft je verteld dat je, wil je ten leven ingaan, een nieuw hart moest hebben. Vergeet het nooit. Dat moet je hebben, om zalig te worden en dat geeft God, aan wie het Hem smeekt. En al waren dan je noden bloedrood, al was je smart bloedrood, al waren je zonden bloedrood, dat rode bloed van Jezus Christus, dat reinigt vandaag ook nog. En het is een banier tegen alle smart in de strijd tegen de vijand. Het is een banier, die ons niet doet sneven op het slagveld, maar ons veilig leidt naar het Vaderhuis hier boven.

Amen.

Het offer Gods

Zingen: Psalm 25 : 4 en 5

Lezen : Psalm 51

Zingen: Psalm 51 : 5 en 9

Zingen: Psalm 79 : 4

Zingen: Psalm 103 : 5

Geliefden, in deze ure van voorbereiding op het Heilig Avondmaal, willen wij u het Woord van God bedienen uit de 51ste Psalm, het 19de vers:

De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten.

Deze tekst spreekt ons van:

Het offer Gods.

1^e De inhoud van dit offer

2^e De waarde van dit offer

U weet dat onder het Oude Testament over veel offers gesproken wordt, die allemaal nauwkeurig door God beschreven zijn. We lezen van looffers, van dankoffers, van schuldoffers, van reinigingsoffers. Alle offers hadden een verschillende betekenis. Maar alle offers kwamen wel uit dezelfde bron en ze hadden hetzelfde doel.

Elk offer dat gebracht werd - of dat het nu was door een man of een vrouw, die diep in de schuld lag voor God, of dat het door iemand was, die God wilde eren voor het ontvangen van grote zegeningen - ze hadden allemaal hun hart, hun middelpunt in de verzoening tussen God en de zondaar. Kort gezegd: Ze hadden hun middelpunt

in het bloed van Jezus Christus. Want alles, alles wat God aan Zijn gemeente doet, is gedaan ter wille van dat Offer. Van de borgtocht van het Lam, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

En als we aanstaande zondag het Avondmaal houden, dan moet u ten eerste met deze gedachte vervuld zijn. Daar is het Lam, geslacht voor onze zonden. Dan pas kunt u uzelf onderzoeken. Dan pas zult u, door de genade van God, in de rechte gestalte komen om samen met ons het Heilig Avondmaal te houden.

Geliefden, begin dan niet bij uzelf. Natuurlijk bent u er zelf bij betrokken, maar begin toch niet bij uzelf. Dan hebt u geen schijn van kans, dat u met enige vreugde het Avondmaal zult houden. Maar begin daar waar God begonnen is, namelijk om een Borg te geven, Die voor zondaren gestorven is. En in het licht van die genade, dat God barmhartig is voor goddelozen, dat God medelijden heeft met verlorenen, ja, dat God genadig is, zult u met vrijmoedigheid toegaan, om zo uit genade het deel, dat God ellendigen toewijst, te ontvangen, te eten en te drinken en zal uw hart vrolijk zijn. Niet omdat u van uzelf gelooft “bekeerd te zijn”, maar omdat u gelooft, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken.

Meestal beginnen we eerst bij onszelf. En dan komen we - als het echt is tenminste - steeds dieper in de put. Want er is in onszelf geen aanleiding, geen reden om God te eren. Dat komt allemaal alleen van Hem. Genade komt immers van God tot ons. En genade is het, als we met de behoefte van ons hart tot God naderen, om Hem te erkennen als de Verlosser.

En daarom willen we daar in het bijzonder ons oog op richten in deze week van voorbereiding en nu inzonderheid onder de bediening van het Woord van God.

“Zonder Mij”, zegt de Heere, “zonder Mij kunt ge niets doen.” Ook niet aan het Avondmaal gaan. Zelfs niet je hart onderzoeken! Want we zijn - zonder Christus - nooit eerlijk in het onderzoeken van ons

hart. Natuurlijk, we bekennen allemaal heel grif en graag dat we verloren zondaars zijn, maar we leven er niet naar. Dat is het punt! Omdat we ten diepste niet geloven, wat we belijden. Maar bij Hem, in de gemeenschap met Hem - door Zijn Geest, die Hij op ons gelegd heeft - ervaren we het, wie en wat *wij* zijn in het licht van hetgeen *Hij* is. Dan wordt ons oog op God gericht. Dan vragen we: “Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” Dat is de eerste vraag van het nieuwe leven: “Wat wilt Gij dat ik doen zal?” En dat is altijd weer de openbaring van Gods genade: “Heere, wat is U welbehaaglijk?” Als wij iemand “van stand” uitnodigen, proberen wij ons altijd zó te gedragen, dat degene die we uitnodigen, zich niet beledigd hoeft te gevoelen, als hij bij ons binnen komt. Zo gaat het toch? We doen het formeel of informeel, maar we doen het toch op een wijze dat we in ons hart overleggen: Kijk eens, je kunt niet zomaar zeggen: “Ga daar maar zitten.” Want als het iemand is, die onze achting verdient, dan dragen wij er zorg voor, dat hij een ereplaats ontvangt, ook in ons eenvoudige gezin, nietwaar? Daar zijn we allemaal toe bereid, om dat te doen. Denk maar aan die gast, die zonder bruiloftskleed binnengekomen was en hoe de heer van de bruiloft hem dit kwalijk nam.

Welnu, aanstaande zondag mogen we Hem ontvangen, omdat Hij ons geroepen heeft om te doen, wat Hij met stervende lippen ons bevolen heeft, namelijk: “Doe dat tot Mijn gedachtenis.” Dan nodigt Hij ons te komen aan de Dis van Zijn genadeverbond, om in Zijn tegenwoordigheid overtuigd te worden van het heil, dat Hij bereid heeft voor ons, zondaren en verlorenen.

Welnu, zouden we ons dan niet voorbereiden, als Hij ons nodigt aan Zijn maaltijd deel te nemen? Zouden we dan ons hart niet onderzoeken om - als Hij in ons midden is - Hem te ontmoeten zoals het ons betaamt koningen te ontmoeten? En daarvoor is de week van voorbereiding. Zo wil God ons hebben. Zo wil Hij ons

zien aan de maaltijd. En ach, dan kijkt Hij niet naar onze prestaties, naar onze titels of onze godsdienstige ijver. Neen, daarin heeft Hij geen behagen. God vraagt, wat geen mens wil aanvaarden. Onbegrijpelijk. Want God vraagt in dit negentiende vers om iets dat “gebroken” is. En iets dat de mens volkomen eigen is. Niet zomaar iets buiten ons, maar Hij vraagt iets dat wezenlijk tot onszelf behoort. Hij vraagt om *een gebroken hart!*

Geliefden, u hebt er toch nooit van gehoord, dat iemand verlegen was om iets dat gebroken was. Geen enkele koning zou er belang in stellen om “gebrokenen” te ontmoeten. Natuurlijk niet. Die zoekt edelen en krachtigen, die zoekt wijzen en rijken, die zoekt voornamen. Maar wie zoekt nu een gebrokene? En dan nog wel een gebrokene van hart? Zulke taal is volledig onbekend in de wereld. Welke baas zoekt nu een knecht, iemand op zijn kantoor of in de werkplaats met een gebroken hart? Toch niemand? Maar hij zoekt een kerel die werken kan. Hij zoekt iemand op kantoor die verstand heeft van de boekhouding. Maar iemand met een gebroken hart! Dan zou je zeggen: “Nee, man, ga jij maar naar huis. Stel je maar onder doktersbehandeling, want jij deprimeert hier de hele zaak.” Zo is het toch?

Maar God vraagt geen prestaties. Hij vraagt geen titels. Hij vraagt geen grootheid. Hij vraagt geen wijsheid. Hij vraagt geen kracht. Hij zoekt geen dappere mensen, die het wel aan kunnen in dit leven, die er niet tegen opzien om door diepe dalen en over hoge bergen te gaan. Nee. Dat staat er niet in deze Psalm, maar er staat, dat God zoekt - en dat Hij als een offer ontvangen wil - *een gebroken hart en een verslagen geest*. Dat is natuurlijk niet *het* Offer, dat de verzoening teweegbrengt. Daar spreekt de Heere hier niet over, want dat offer is zelfs niet ons verbroken hart. Wij brengen de verzoening niet teweeg door de belijdenis van onze zonden, door in onze ellende onze knieën te buigen en onze harten voor God uit te storten.

Nee, dat is wel de weg om tot de verzoening te geraken, maar het is niet de verzoening zelf. Nee, deze verzoening moeten we buiten onszelf in Christus Jezus zoeken. Daar getuigt het Avondmaal van. “Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uwen Naam alleen zij d’ eer”. Maar om bij dat Offer terecht te kunnen komen, om daar waarde in te zien, om daar ons leven te zoeken, dan moeten we weten dat we “dood zijn in de zonden en in de misdaden”. En dan moeten we dat gebroken hart, dat het gevolg is van die wetenschap, tot God uitdragen. Dat is alles wat God van ons vraagt bij de bediening van het Heilig Avondmaal. Dat zijn onze offeranden.

Dat zijn evenwel geen offeranden, die de schuld betalen. O, denk daar wel om. Al schrei je een zee van tranen. Al lig je nacht aan nacht op je knieën voor je bed tot God te wenen over je schuld en over je zonden. Het brengt je geen streep dichterbij God. Nee, onze tranen verzoenen onze zonden niet. En ook de kennis van onze ellende maakt ons geen kinderen van God. Integendeel. Het doet ons juist zien: Ik bevind mij buiten Gods gemeenschap, ik leef zonder God en onder de toorn van God. God moet me wegslingeren met een mannelijke wegwerping, want ik heb Hem verlaten en ik ben een zondaar.

Nee, dat is niet de prijs, die wij bij God betalen. Laten we erom denken, als hier aanstaande zondag de tafel staat aangericht. Want soms zijn ook Gods kinderen nog zo wettisch bezig. Dan beginnen we eerst op onszelf te letten. Hoe heb ik het er in de week van voorbereiding af gebracht? Leef ik ernaar? Ben ik me deze week niet te buiten gegaan aan dingen die schandelijk zijn voor de bureu, voor de familie, voor de andere mensen, voor de gemeente? Heb ik geprobeerd mijn paadje recht te houden in de week van voorbereiding? Ja? Nu, dan zal ik het toch maar wagen. Fout, helemaal fout. U begint verkeerd. En u kunt op deze wijze niet de ware gestalte in uw hart verkrijgen, die voor God en voor uzelf profijtelijk en aangenaam is.

Geliefden, u moet aan de andere kant beginnen. Want de *duisternis* ontdekt de duisternis niet, maar het *licht* ontdekt de duisternis. En in het licht van Zijn aangezicht worden onze zonden tot zonden en wordt onze schuld tot een grote schuld. Daar moeten we zijn! Zullen we er erg in hebben? Zullen we het echt doen? Zullen we gaan onderzoeken waarom Christus in de wereld gekomen is?

Ja, natuurlijk weten we dat, maar ik bedoel *met onze ziel* dat te onderzoeken, opdat dat de grond van ons bestaan zou zijn. En in dat licht alleen zullen we in Gods oog een waardig deelgenoot aan Zijn tafel zijn, want voor God heeft alleen het offer van Christus waarde. Daar moeten wij in ons leven op aansturen.

Deze taal is in de wereld - ook in de godsdienstige wereld - totaal onbekend. Ons hart wil er ook niet aan - laten we maar eerlijk zijn - om als een verloren zondaar, een echte zondaar - niet zomaar een zondaar in onze belijdenis met de lippen, maar met ons hart - te zeggen: "Heere, alleen door U, door U alleen, om Uw eeuwig welbehagen. Waarom was het toch op mij gemunt? Waarom hebt U mij uitgekozen om voor mij aan het kruis te sterven? Mijn God, dan zal ik U eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan!"

Nu het tweede punt: *De waarde van dit offer.*

Hoe komen we nu aan zulk een hart? Wel, alleen maar in de gemeenschap met Christus. Dat is het wat God ons in deze week van voorbereiding wil bijbrengen. We moeten niet beginnen het bij onszelf te zoeken! Het is alleen te vinden door in te gaan in Gods heiligdom.

We zien dat in het leven van Asaf en van David. Wat heeft David, de man die deze psalm gedicht heeft, er lang over gedaan. Hij, die in hartstocht de wetten van God aan de kant schoof en al de genade die God hem gegeven had, voor een ogenblik vergat, en als koning, als heerser, als machthebber optrad, om zijn boze hart te kunnen uitleven en een moord beging om de vrouw, die hij begeerde, in zijn

bezit te krijgen. Je kunt het haast niet geloven, dat een kind van God tot zulke dingen in staat kan zijn.

Maar geliefden, ook Gods kinderen hoeven zich niet boven David te verheffen. Want laat ons toch bedenken, dat God gezegd heeft: “Uit genade zijt gij zalig geworden en dat niet uit u, het is Gods gave.” Dat moet ons altijd weer voor ogen staan, ook als de Dis des Verbonds staat aangericht. “Uit genade zijt gij zalig geworden.” *Niet uit u.* Het is in onze gedachten niet opgekomen en we hebben het ons ook niet waardig gemaakt. We komen ook niet aan het Avondmaal om daarmee te zeggen: “Ik ben een kind van God”, maar we komen aan het Avondmaal om te betuigen: “Hij, Hij heeft het gedaan! Dit gebroken Lam! Om Zijntwil ben ik een kind van God. Hij heeft mijn straf gedragen! Hij heeft voor mijn zonden geboet en Hij is de dood ingegaan.”

Dat is het hele oogmerk van God met het komen aan het Heilig Avondmaal. En dat is ook de weg om tot een verbroken hart te komen. Om daar ootmoedig te komen. Om als een zondaar, een gezaligde zondaar, daar te komen. O, wat kunnen we er lang over doen - ook in de praktijk van ons leven - voordat we daar terechtkomen. Wat heeft David er toch lang over gedaan. Het is waar, hij is er niet zomaar overheen geleefd, dat heeft hij ook hier in deze psalm duidelijk gezegd. Nee, hij verteerde eronder. Hij wist er geen raad mee. Elke avond als hij naar bed ging, was zijn hart besloten, dan kon hij zijn ziel niet uitstorten. En elke morgen als hij opstond, o ja, dan heeft hij wel gebeden, maar dan zat hij met ziel en lichaam bekneld in de banden van de wet, want die bleef hem veroordelen.

Geliefden, dat is nog zo. Als je je ziel niet voor God uitstort en als je je hart niet voor God openstelt en je zonden niet voor God belijdt, o, dan blijven die zonden de snoeren en de banden waarin je gebonden bent. *Dan heb je geen leven met God.* Dan gaat je gebed

niet hoger dan het plafond van je kamer.

Zie het maar bij David. O, het was zo verschrikkelijk geworden in zijn leven. Hij had genade nodig om zijn zonden te belijden, maar God is zo goed, dat Hij David deze genade ook gegeven heeft. Hij zond zijn profeet, wiens woord als een pijl het hart van David raakte. Toen heeft God uitgesproken, wat David allang wist, maar wat hij niet beleed. Hij kwam niet tot de overgave. Hij wilde niet buigen. Hij was immers koning, en de koningen van die dagen namen meerdere vrouwen. Zou hij dan niet de vrouw van die officier mogen nemen? Hij was toch koning? Zo hebben koningen menigmaal geredeneerd.

Ja, maar David was koning bij de gratie Gods! Hij was geen heidense koning. God had hem verhoogd. Hij had hem begiftigd met wijsheid en genade, zodat de voormalige herdersjongen als koning het volk des Heeren kon leiden. Dat heeft de Heere hem ook voor ogen gesteld, toen Hij door de mond van de profeet sprak. Nathan zei het eerst met het verhaal van die man die een vreemdeling ontvangen had en een maaltijd wilde maken en niet één van zijn eigen schapen nam, maar dat ene oilam nam van een arme man om een maaltijd te bereiden. En toen David zei: "Iemand die dat doet, moet onmiddellijk gedood worden," toen heeft de profeet gezegd: "Dat ben jij." En dit zwaard ging dwars door zijn hart en hij boog zijn hoofd en zijn hart werd verbroken.

Geliefden, genade verootmoedigt. Genade is van God. Daaraan kunt u weten of u genade hebt. Genade houdt rekening met God. Natuurlijk, het was een geweldige schande, als het openbaar zou worden dat koning David één van zijn opperofficieren, en nog wel een man die God vreesde, op zulk een afschuwelijke wijze om het leven gebracht had. Alleen maar om zijn vrouw te kunnen nemen, terwijl hij toch vrouwen genoeg had. Dat was een grote schande. Maar dat stond niet meer op de eerste plaats. Op de eerste plaats

stond, dat de profeet hem gezegd had: “David, ga je eigen leven eens na. Wie was jij, toen God jou zocht? Jij was een eenzame knaap zonder glans, zonder koningschap en zonder macht. Maar God heeft je tot Zijn kind gemaakt en heeft je verhoogd en als koning gezet over Zijn volk.”

De zonden worden groter naarmate God in ons leven meer van Zijn genade geopenbaard heeft. De zonden van Gods kinderen zijn veel erger, dan de zonden van degenen die nooit in het aangezicht van God geblikt hebben, als in het aangezicht van een genadig en barmhartig Vader. En dat laatste deed David buigen voor God. Wat de mensen ook van hem zouden zeggen. Hoe zijn eigen officieren hem ook zouden verachten en minachten om deze laaghartige streek, die hij had uitgehaald.

David staat in rekening met God. En hij wil zijn leven in Gods hand overgeven. Zie, geliefden, dat is genade. Daar komt een huichelaar nooit. Die wil er nog wel wat aan opknappen, zodat het allemaal niet zo erg lijkt, om zo voor de mensen de schijn op te houden. Maar een huichelaar wil nooit zeggen voor God en voor de mensen die hem omringen, hoe het in feite is. Dat heeft David wel gedaan. En dat is ook zo in het leven van elk kind van God. En zo wil God ook dat wij het zien zouden, ook al hebben wij bij lange na niet de zonde van David gedaan. Maar zijn wij niet allemaal vanwege onze zonden dagelijks des doods schuldig? Hoeveel boze gedachten en hoeveel verkeerde daden zijn er niet in ons leven geweest tussen Avondmaal en Avondmaal? Ach Heere, als U in het recht wilt treden, en gadeslaan mijn ongerechtigheden, ach Heere, wie zal dan bestaan? Ik niet en u ook niet.

En daarom is er, in deze week van voorbereiding, maar één weg om op een Gode aangename wijze en profijtelijk voor onze ziel, het Avondmaal te houden: Namelijk door onze zonden en vervloeking ernstig te overdenken en voor God te komen met belijdenis van onze zonden. Dat kan alleen zoals het hier gebeurt.

Nathan heeft eerst gewezen op Gods barmhartigheid. Hij heeft gezegd: “Daar en daar en daar heeft God je uitgehaald. En dat en dat en dat heeft God in je leven gedaan. En jij, jìj koning David, dat heb jij gedaan.” *En toen brak zijn hart.* Genade vernedert. Genade doet buigen.

Daarom zei ik: Je moet niet bij jezelf beginnen. Je moet beginnen bij wat Christus betekent voor een zondaar. Wat Hij betekent voor verlorenen. Wat Hij *gedaan* heeft! Hij, die je uit de duisternis riep tot het licht. Hij, die je een plaats gaf in de gemeente des Heeren. Hij, die je hart trok met de koorden van Zijn liefde. Hij, die je zo menigmaal de beloftenissen van het Evangelie deed geloven, zo hartelijk deed geloven. “De Heere is Mijn Herder, mij zal niets ontbreken.” En tegenover dat alles: *zondaar zijn*. Weer gevallen, weer kwaad gedaan, om weer met handen vol schuld en ongerechtigheid voor God te komen. En in dat licht - wat God gedaan heeft en wat Hij nog doet - breekt ons hart stuk. Dan vluchten we niet van God weg, dan zeggen we niet tegen de profeten: “De deur uit, ik wil je nooit meer zien, ik ben koning.” Maar dan zeggen we: “Heere God, U hebt gelijk. Ik beken mijn schuld, die U tot straf bewoog, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.”

En hoewel David naar het recht van Gods wet moest sterven, zei Nathan nochtans tot David: “De Heere heeft ook uw zonde weggenomen, gij zult niet sterven.” Deze vergeving geschiedde onmiddellijk. Toch heeft hij de gevolgen van de zonde in zijn leven moeten ervaren. Want ook Gods kinderen zondigen niet goedkoop. De profeet heeft gezegd: “Je zult het vierdubbel teruggeven.”

Nee, dat was geen betaling voor zijn zonde. Dan had Christus niet behoeven te sterven, want Christus was de betaling voor zijn zonden. Maar het was de nasleep van zijn zonde, het waren de littekenen die tot aan de dood toe overblijven. Opdat we altijd maar zouden bedenken: “Uit genade zijt gij zalig geworden, niet uit u, het

is Gods gave.”

Nu, als Nathan tot David gezegd heeft: “God heeft uw zonden weggenomen”, dan vloeit de schuldbelijdenis uit Davids mond. Dat was geen spijt over verlies van eer of aanzien, maar het betrof zijn verhouding met God. Dat zegt hij ook. Hij zegt: “Tegen U, U alleen heb ik gezondigd.” Natuurlijk had hij ook tegen Uria en tegen zijn vrouw Bathseba gezondigd, maar hij zag die zonde als rechtstreeks tegen Gods trouw en genade en tegen Gods goedertierenheid bedreven. Tegen die God, Die hem koning gemaakt had.

Is dat niet altijd zo? Als God ons onze zonden thuisbrengt, dan is het niet maar alleen: Ik heb lelijk tegen mijn vrouw gedaan, of tegen mijn man of tegen mijn kinderen of tegen mijn ouders, of tegen de mensen met wie ik werk. Maar dan is het: “Heere, U hebt mij toch genade bewezen, U hebt mij toch tot een ander mens gemaakt. Waarom ben ik dan zo onvriendelijk, zo ongenaakbaar, zo onoprecht en zo onbeleefd tegenover mijn medemensen? O, Heere, dat heb ik tegen U gedaan! Als ik de mensen rondom mij zo behandel, dan is dat tot schade voor Gods koninkrijk en het is ook schande voor die God, Die mij zoveel zonden vergeven heeft. Ben ik dan niet aan Zijn genade verplicht om dat kleine onrecht, dat een ander tegen mij bedrijft, gaarne te vergeven?” Hoe menigmaal staan wij daar schuldig aan in ons leven? En ik zeg nogmaals: Dat zijn geen tekortkomingen of onvolmaaktheden die er nu eenmaal in het leven van elk mens zijn, maar dat zijn zonden tegen God, tegen een genadige God.

De Heilige Geest verlichtte David en liet hem zien wat de zonden waren. Hij wees ze aan in zijn hart en zei: “Gij zijt die man! God heeft u rijk gemaakt. Alles gegeven wat u begeerde en Zijn liefde in uw hart uitgestort. Hij heeft u koning gemaakt, u daarbij genade gegeven en zie nu eens: Wat heeft u er van terechtgebracht?”

Zo doet God het nog. Professor Wisse heeft eens geschreven: “Als God ons ontdekt aan onze zonden en aan de vuilheid van ons

kwaad, dan doet Hij dat door het ontleedmes van de wet. Maar voordat Hij dat mes gebruikt, doopt Hij het eerst in het bloed van Christus.” Hij maakt een wonde, een pijnlijke wonde, een wonde die je vernedert, een wonde, die je doet uitroepen: “Gena, o God, gena.” Maar dat ontleedmes der wet is gedoopt in het bloed van Christus. De wond die God in het hart maakt, is des te pijnlijker voor degenen, die genade bij God gevonden hebben. Die weten wat het is: God is genadig en barmhartig en groot van goedertierenheid, ook voor mij! Dat veroorzaakt dat innige leedwezen in onze ziel. Dat doet ons met hete tranen onze zonden bewenen en belijden: Niet alleen dit kwaad roept om straf, maar van het begin af aan ben ik een bedorven mens en alleen, alleen door Uw genade, o God, door Uw genade alleen is er voor mij nog redding.

Geliefden, we gaan, zo God het geeft, volgende week Avondmaal houden. Wie heeft lust om daarin de Heere te vrezen? Het allerhoogst en het eeuwig goed? God vraagt niet van je om met handen vol beloften en waarheden te komen en dan te zeggen: “Maar ik ben een kind van God”, want dan eer je God niet. Dan ben je alleen maar trots op jezelf, op het nieuwe leven, dat je toch maar gratis uit Gods genade ontvangen hebt. God verwacht, dat je daar komt met belijdenis van je zonden. En dat niet alleen, maar ook met een hart, dat hoopt op Gods genade. Met je liefde tot Hem, van Wie je weet dat Hij zonden verzoent. Met het geloof in Hem, Die in uw plaats aan Gods gerechtigheid genoeg deed. Daarvan nog een paar woorden nadat we gezongen hebben uit Psalm 79, het 4^e vers.

* * *

Geliefden, wij weten veel meer dan David wist. Wij hebben het kruis zien staan. Wij hebben de Man van smarten zien sterven. Wij

hebben Hem uit horen roepen aan het kruis: “Het is volbracht!”

Spinoza, een wijsgeer uit vroeger dagen, heeft eens gezegd, dat de zonde natuurlijk is, zoals het gif in de slang. Dat hoort nu eenmaal bij ons.

Maar zo leert God het niet. Zo kunnen we ook niet zalig worden. Wanneer dat onze gedachte is: “Nou, met mij gaat het nog wel hoor, ik ben heus de grootste der zondaren niet en wie zondigt er niet? Dus ik ook”, dan spreken we onszelf vrij. Maar zo komen we er niet, hoor. Zo komen we er echt niet. Zulk een spreken zal God niet aanvaarden. Dacht u, als u zo zalig kon worden, dat God dan Zijn Zoon in de dood gegeven had? Nee, uw gedachten zijn verkeerd! Want God heeft ons goed en naar Zijn evenbeeld gemaakt en dat evenbeeld vraagt God terug. En als we daar niet aan kunnen beantwoorden, staan we schuldig voor Zijn aangezicht.

Kom, laat de schuld maar eens drukken in de week van voorbereiding. Bid maar tot God of je toch mag zien - écht mag zien, eer het te laat is - wie je bent voor God. Want we zijn niet zulke onschuldige, nette mensen, als we van onszelf denken. In het aangezicht van God smelten we als was, om onze zonden. In het aangezicht van het Offer van Golgotha, waar God Zijn toorn heeft uitgewroken op Zijn enig Kind, op Zijn Zoon, Zijn Liefeling, Zijn Hartekind, sterven we eronder weg. Dan roepen we uit: “Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.”

En om zalig te worden, is het nodig, dat wij onze zonden kennen die we tegen God bedreven hebben. Tegen die God, Die met Zijn vriendelijk aangezicht over ons gewaakt heeft tot vandaag toe. Die ons verzorgd heeft met alles wat voor het leven nodig is. Die ons gebracht heeft onder het Evangelie van Zijn genade. Die Zijn weldadigheden groot gemaakt heeft aan ons en onze kinderen. O, zeg toch niet: “Ach, het Avondmaal? Dat is goed voor mensen die er behoefte aan hebben. Nee, ik zou liever niet in de kerk komen.” Maar zo is het toch niet bij u? Of zegt u toch nog: “Nee, het

Avondmaal heeft voor mij geen betekenis.”

Maar weet u, wat u dan belijdt? Feitelijk zegt u dan: “Ik ben een kind des toorns, een verlorene, en ik ben zonder hoop in de wereld! Ik heb geen God die mij redt! Als ik vandaag moet sterven, dan zink ik in de eeuwige nacht en ik kom er nooit, nooit, nooit meer uit!” Is dat niet erg? Geliefden, niet aan het Avondmaal komen, dat is met je eigen hand je doodvonnis onderschrijven, want je zegt: “Ik ken Hem niet.” En God zegt in Zijn Woord: Die Hem niet kent, die heeft geen leven. Die is dood in de zonden en de misdaden. Dat geldt ook voor degenen die niet aan het Avondmaal gaan en die zeggen: “Nee hoor, daar kom ik niet.” Want, geliefden, dat Avondmaal heeft iets te zeggen, hoor. U komt er niet zonder schade onder vandaan. Het is een aanspraak aan u: *Hier* niet aan het Avondmaal, dat is *daar* niet aan de maaltijd van de Bruiloft des Lams, onthoud dat goed. Als u dan zo sterft, dan bent u verloren, voor eeuwig verloren!

Ik spreek nu niet over de kinderen, die nog geen belijdenis des geloofs gedaan hebben. Zij worden nog niet geroepen om tot het Avondmaal des Heeren te komen. En ik hoop en ik bid, dat er toch kindertjes onder ons zijn met een nieuw hart, die lust hebben de Heere te vrezén. Die zal dit niet treffen, wat ik nu zeg.

Maar wat ik gesproken heb, dat is tot degenen die belijdenis des geloofs gedaan hebben en die hier aan de tafel behoren te komen. Hoort u dat goed? Prent u dat in uw ziel? God zegt: “Hier behoort je te komen.” Maar dan wel, zoals God het van je *eist*. En - dat is de andere kant - zoals God het ook *geven* wil: Namelijk, met een verbroken hart en met een verslagen geest. Dat is het offer, dat je hier voor Gods aangezicht mag brengen. Dat is geen schuldoffer. Dat is geen zondoffer. Dat is ook geen betaling, maar dat is wel het toegangsbewijs - mag ik het zo eens zeggen - om deel te hebben aan het Avondmaal van onze Heere Jezus Christus. Dat je iets in je leven ziet van je strafwaardigheid en van je verlorenheid. Van je

onwaardigheid: “Heere, ik ben het niet waardig.”

Een gebroken hart, wie vraagt er nou naar? Geliefden, God vraagt er naar. Want het is Zijn eigen werk. Dat is bij God aangenaam. Het is dierbaar, meer dan goud en zilver. Een verbroken geest en een gebroken en verslagen hart. Dat offer is bij God aangenaam. “Dat zult Gij, o God, niet verachten,” staat er in de tekst.

Niet verachten! En niet alleen maar negatief: *Niet verachten*. Maar ook positief: *Dat zal Ik ontvangen*. Dat is Mij aangenaam. Daar heb Ik op gewacht. Zulken wil Ik dienen. Ik zal in het midden zijn en Ik zal u Mijn brood geven als voedsel voor uw ziel. En ik zal u Mijn bloed geven als een afwassing van al uw zonden, opdat u weer voluit kind van God mag zijn.

Dat is de positieve zijde. *Tot versterking van ons geloof*. Om opnieuw te mogen weten: “Hij is de Heere. Hem zal ik aanhangen. Hem zal ik liefhebben. Hem zal ik dienen. Achter Hem zal ik aankomen. Hij is mijn Herder, en ik ben een schaap van Zijn kudde.” Zalig, zalig, zo in de gemeenschap met Jezus Christus Hem door het geloof te mogen zien als het Lam, geslacht voor de zonden der wereld en ook voor mijn zonden. “Mijn God, dan zal ik U eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan.”

Kom, wat bent u van plan in deze week van voorbereiding te doen? Hoe staat u er tegenover? Mag ik u raden, wat te doen? Mag ik het u raden in de naam van mijn God? Ga in uw binnenkamer! Laat het niet van u afglijden. U heeft het al lang genoeg gedaan. U bent al 30 jaar. U bent al 40 jaar. U bent al 60 jaar. En u hebt altijd uw rug naar God toegekeerd. Het is nu de tijd, de welaangename tijd. Ga in de binnenkamer. Sluit de deur achter u toe. En belijd het voor God: “Heere, ik heb U nog altijd verloochend. Ik heb wel belijdenis des geloofs gedaan, maar ik heb nooit geloofd. Ik ben in Uw ogen altijd een huichelaar geweest, een onoprechte, een mens die mee wil doen, maar niet mee kan doen.”

Luister dan, wat de tekst zegt. En laat bij de gang naar het Avondmaal uw hart vervuld zijn met de gedachten van deze dichter: “Heere, ik ben het niet waardig en ik heb het niet verdiend. Mijn hart is onrein. En mijn leven is ontrouw. Alles getuigt tegen mij.” Belijd dat voor uw God. Belijd het op uw knieën. Belijd het, keer op keer. Laat u niet afwijzen door de duivel, noch door uw eigen hart, door allerlei vonden te zoeken tegen God en tegen uw eigen ziel. Maar maak een gelovig gebruik van het Woord des Heeren, want “die zijn zonden belijdt en laat, die zal barmhartigheid geschieden.” Ja, God roept goddelozen en mensen die er buiten staan, die ver van God zijn. Mensen met een stenen hart, die steeds harder geworden zijn en “die verre zijn van de gerechtigheid,” die roept God tot Zich, want Hij zegt: “Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, daar is Mijn Kind, Mijn Enige, Die Ik liefheb. De Zoon van Mijn liefde. Wat denkt u van Hem?”

En dan zegt God: “En wie tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.” Het gebroken riet, dat verbreekt Hij niet. En de rokende vlaswiek, die blust Hij niet uit. U weet, wat dat betekent, hè? Een gekrookt riet, eigenlijk nergens nuttig voor, je kunt het nergens voor gebruiken. En een rokende vlaswiek, die geeft geen licht meer hoor, die is vuil!

Nu degenen, die zich zo voor God kennen en zeggen: “Heere, ik ben Uw gramschap dubbel waardig. Ik kan U niets toebrengen, waarop U mij wedervergelding zou doen. Ik ben een zondaar van binnen en van buiten. Maar gena, o God, gena, hoor mijn gebed”. Ik zeg u in de naam van God: Voor dezulken is Christus in de wereld gekomen. Als dit de gestalte van uw hart is, dan zult u hongeren en dorsten naar die gerechtigheid.

Welnu, Christus heeft ze genodigd, die hongeren en die dorsten naar Zijn gerechtigheid. Dan nodigt Hij, dan roept Hij u waarlijk. Laat deze nodiging de komende dagen uw begeerte opwekken om uw schreden te richten naar de avondmaalstafel. En dan zult u het

ervaren: Het is zo goed om God lief te hebben, om met een verbroken hart aan Zijn voeten neder te vallen en Hem uw zondig hart te brengen. Want daarin heeft God lust. Dat is het offer dat God aangenaam is. Daarin wordt God verheerlijkt. “Een gebroken geest en een gebroken en verslagen hart, zult Gij, o God! niet verachten!”

Amen.

De nodiging tot de maaltijd

Zingen: Psalm 46 : 1 en 2

Lezen : Lukas 14 : 1 t/m 24

Zingen: Psalm 95 : 2, 3 en 4

Zingen: Psalm 27 : 7

Zingen: Psalm 138 : 4

Gemeente, in deze ure van voorbereiding op het Heilig Avondmaal, dat we volgende week samen met de gemeente hier hopen te vieren, willen we u vanmorgen het Woord van God verklaren uit Lukas 14, het 17^e vers:

En hij zond zijn dienstknecht uit ten ure des avondmaals om de genoden te zeggen: “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.”

Eerlijkheidshalve moeten we zeggen, dat het in deze tekst niet in de eerste plaats gaat over het Heilig Avondmaal, hoewel natuurlijk de hele tekst daar volop betrekking op heeft. Het gaat over een maaltijd, een grote maaltijd, zoals men die in het oosten gewoonlijk 's avonds houdt. Overdag is het te warm om een grote, warme maaltijd te gebruiken. Nu, de Heere Jezus gebruikt dat beeld van zo'n avondmaaltijd voor die grote Maaltijd, die Hij de Zijnen bereid heeft. Wij horen in deze tekst:

Een nodiging tot de maaltijd.

1^e   Wie Hij nodigt

2^e   Hoe Hij nodigt

Als we de geschiedenis en het bestaan van Gods schepping beschouwen, dan komen we tot de conclusie: wat heeft God alles

toch in goede orde gemaakt. Dat begon al met de schepping. Stel u voor, dat God eerst de mens geschapen had: die had dan in die woeste massa van water en lucht moeten leven en dat zou onmogelijk geweest zijn. Maar God maakte eerst de hemel en de aarde. Hij bereidde de aarde toe in zeeën en vaste grond. Hij bedekte de aarde met eetbare vruchten en gewassen. Hij schiep de dieren, die dienstbaar zouden mogen zijn aan de mensheid, die Hij straks zou scheppen op de aarde. En toen die hele lusthof klaar was, dat heerlijke paleis der schepping, toen maakte God de mens, het pronkstuk van de schepping. En Hij plaatste ons midden in het paradijs. Wat is God toch wijs en wat is Hij toch heerlijk in al Zijn werken. Al wat Hij doet, geschiedt in een volmaakte orde en een heilige harmonie.

En wat God gedaan heeft in de schepping, dat doet Hij nu ook nog in de herschepping. Diezelfde God, Die alles in orde maakt, Die vernieuwt door Zijn Heilige Geest deze verloren wereld met een van Hem afgekeerde mensheid, tot een nieuwe orde en beschikt alles, zoals Hij wil, dat het zijn zal. Zo maakt Hij de nieuwe mens weer geschikt om aan zijn doel te beantwoorden. En dat doet God door in deze wereld Zijn eigen Zoon, Zijn enige Zoon, in te brengen. Die is het Kernpunt van de ganse verlossing. Door Hem is God met Zijn volk tevreden en maakt Hij Jacobs gevangenen vrij. Alles wordt in Hem en door Hem bereid. “Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht, tegenover mijn wederpartijders,” zo staat het in psalm 23.

De Heere richt volgende week Zelf de tafel aan. Wij mogen slechts Zijn dienaren zijn. Wij doen het, omdat Hij het zo wil. Op Zijn bevel. Hij brengt brood en wijn voort. En Hij roept ons om antwoord te geven op Zijn genade, op Zijn roepstem. En alles wat wij mogen doen, *mógen doen*, is met lege handen van Zijn goed komen eten en drinken. Hoe we dan ook zijn: hongerig en dorstig. We zullen het zien in het verdere van deze geschiedenis:

ongeschikten, die nodigt Hij. En waartoe nodigt Hij ze? *Om van Zijn weldaden te leven!*

Nu, je zou toch zeggen: dan hoeft Hij geen twee keer te nodigen! Als het dan werkelijk is, zoals het in het gelezen hoofdstuk voorgesteld wordt, dan moet er volgende week toch wel niemand hier in de kerk zijn, behalve de kinderen, die niet begeert en daadwerkelijk komt, om aan de Maaltijd des Heeren deel te nemen. Dan moet u toch wel een dwaas zijn, om te blijven zitten. Als God u nodigt en bereid is om u alles te geven wat u ontbreekt, zodat u eeuwig mag leven, dan moet u toch een dwaas zijn, om te zeggen: "Nou nee, ik zal het nog maar eens aanzien. Ik ben niet bereid om te komen. Misschien later."

Zoals de mensen deden in de gelijkenis, die ons hier voorgelezen is. *Want dat heeft God hier neer laten schrijven.* En u moet het lezen, zoals het er staat en er geen vrome draai aan geven, om dat Woord van God krachteloos te maken. Want daar zijn we zo handig in. Dat leren we van de duivel, om altijd iets achter het Woord van God te zoeken. "Ja, dat zegt de Heere nou wel, maar...." En dan komen wij met onze bezwaren. En dan breken we dat Woord stuk. Maar daarmee breken we ook onze ziel stuk. En daarmee blijven we volharden om ons tegen God en Zijn genade te verzetten.

De Heere Jezus is gekomen in het huis van een overste der Farizeeën. U weet hoe de Farizeeërs waren: uiterst precies om de wil van God te doen, zoals zij dachten. Zonder vlek en zonder rimpel. Schoon voor Gods aangezicht, dachten ze. En ze vragen waarlijk - hoe is het mogelijk? - ze vragen waarlijk, of Jezus een keer wil komen eten. Nu, de Heere komt overal, waar Hij genodigd wordt. Of het nu in het huis van een tollenaar is of in het huis van een deftige overste der Farizeeën. Hij komt! Hij komt met Zijn boodschap. Hij komt met Zijn genade. Of u zich verhardt, of dat u onder Hem buigt: Hij is gewillig om te komen. Maar dan moet u

wel van Hem de waarheid verwachten. Want Hij is de Zoon van God, de Waarheid Zelf. Hij spreekt de waarheid. En dan spreekt Hij niet uit Zichzelf, maar door de Vader, Die Hem gezonden heeft.

Als Hij dan aankomt, bij al die deftige Farizeeën, dan heeft Hij een woord voor deze mensen. En Hij zeide tot de genoden een gelijkenis, aanmerkende, hoe zij de vooraanzittingen verkozen: “Als iemand u nodigt voor een bruiloft, zet u dan niet in de eerste zitplaats, opdat niet misschien iemand, die waardiger is dan gij, komt en u weggeschoven zoude worden van uw eerste zetel. Dat zou pijnlijk zijn. Maar wanneer u genood zult zijn, ga heen en zet u in de laatste plaats. Als dan de gastheer binnenkomt en hij u daar zal zien, dan zal hij zeggen: “Vriend, kom hogerop.” En dat zal voor u een eer zijn. Want een iegelijk die zichzelf verhoogt, die zal vernederd worden. En die zichzelf vernedert, die zal verhoogd worden.” De Heere Jezus is immers niet in de wereld gekomen om gelukkige mensen nog gelukkiger te maken en om grote mensen nog groter te maken en om ze met meer eer en heerlijkheid te bekleden, maar Hij is in de wereld gekomen om armen met goederen te vervullen, terwijl Hij rijken ledig wegzendt.

Hij zegt: “Als u een avondmaal houdt, of een middagmaal, dan moet u niet al die rijke mensen nodigen, want zij zullen het u wedervergelden. Zij zullen u terug nodigen en dan sta je quitte. Maar nodig mensen die niets hebben om terug te geven. Armen, kreupelen, verminkten en blinden. En u zult zalig zijn, omdat zij niet hebben om u te vergelden. Maar het zal u vergolden worden in de opstanding der rechtvaardigen.”

Nou, één van de mensen die dat hoort, is gelijk enthousiast. Hij zegt: “Zalig is hij, die brood eet in het koninkrijk van God.” Die wil gelijk zo de hemel binnenstappen. Maar dan zegt de Heere Jezus tot deze man en al de andere mensen die daar zitten, deze gelijkenis: “Er was een mens die een grote maaltijd bereidde, een avondmaal. En hij noodde er velen. Hij zond zijn dienstknechten uit ten ure des

avondmaals om de genoden te zeggen: “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.”

Let op: het waren “genoden”. Het was een gewoonte in die dagen dat, vanwege de voorbereidingen die gemaakt moesten worden voor zulk een grote maaltijd, degenen die aan die maaltijd genodigd zouden worden, van tevoren al bericht kregen. Maar als alles dan klaar was, ging de dienstknecht voor de laatste maal rond en zei: “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.” De genoden werden dus geroepen te komen, omdat alle dingen gereed waren. Hij zond zijn dienstknecht uit ten ure des avondmaals om de genoden, die eerst al genood waren, te zeggen: “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.” *Alle dingen! Die zijn nú gereed!*

Hoort u dat? *Alle dingen*. Want u gaat deze week natuurlijk opsommen: “Als ik nou dit had en als dat er was! En als ik zò eens was! En als dat me nou eens mocht gebeuren!” Luister wat hier staat: die koning stelt niet één voorwaarde om aan zijn maaltijd deel te nemen. Want hij zegt: “Alle dingen zijn gereed.” *Alle dingen!* Laat dat eens op u inwerken!

Wat zou er voor zo’n oosterse maaltijd gereed gemaakt zijn? Allerlei spijzen, allerlei vleessoorten, allerlei dranken. De tafels staan toegerust. De stoelen of de banken, de ligbanken, staan gerangschikt. De zaal is schoongemaakt. *Alle dingen zijn gereed!*

Genoden! Lidmaten van Zijn gemeente! *Alle dingen zijn door Hem gereed gemaakt!* Daar hebben wij werkelijk helemaal niets aan gedaan. Die zijn door Hem gereed gemaakt. Op Zijn kosten. Dat heeft Hij gedaan. Ja, dat weten we natuurlijk. We weten dat het louter genade is. En we weten, dat het alleen op Christus rust. En we weten, dat Hij de wet volkomen volbracht heeft. En we weten dat Hij de straf om onze zonden aan het vloekhout volkomen gedragen heeft. Dat weten we! Natuurlijk! Daar zijn we als kind bij groot geworden.

Maar is het ook de boodschap, die ons met onze ziel en lichaam aan Hem verbindt? Geloven we ook werkelijk dat Hij het leven is? Voor ons, die niets meer aan mogen brengen, maar die ook niets meer aan kunnen en hoeven te brengen. Hebben we het woord “genade” voor ons leven leren spellen? Niets uit ons! “Ja natuurlijk,” zegt u, “alles alleen uit genade. Dat hebben we altijd gehoord.”

Ja, dat weet ik wel, dat u het altijd gehoord hebt. Maar we horen zoveel dingen waar we geen acht op slaan. Die we toch ten diepste niet geloven. Want we handelen er niet naar. Als we het zouden geloven, wat God zegt van Zichzelf en van die Maaltijd, dan zouden we er geen moeite mee hebben. Maar nu schuiven we telkens onze “ochs” en onze “maars” en onze “had-iks” en onze “was-iks” daar tussenin.

“Alle dingen zijn *nu*” - het staat er en onderstreep het maar in uw Bijbel, als u straks thuis bent – “Komt, want alle dingen zijn *nu* gereed.” Waarom heeft de Heere dat gezegd? Ach, Hij weet immers wel, hoe we soms bezig zijn, als die boden komen met de uitnodiging om het Avondmaal te houden ter ere van de Heere. Hij weet dat we dan zeggen: “Ach, Heere, was het nu aanstaande zondag nog maar niet. Was het nou maar een weekje later, dan kon ik er nog eens echt mee bezig zijn. Dan kon ik nog eens een preek lezen, een stukje in de Bijbel lezen, een uurtje afzonderen om me voor God te verootmoedigen en om Zijn genade te bidden. Maar nee, laat het deze week niet zijn, Heere, want eigenlijk ligt het een beetje overhoop in mijn gezin. Het gaat niet zo goed met mijn kinderen. In mijn huwelijk zijn moeilijkheden. Op mijn werk heb ik problemen. Nee, Heere, nee, alstublieft, stel het nog wat uit!” Tot wanneer? Wanneer bent u geschikt en bereid om aan het Avondmaal te komen? Ja, natuurlijk, als u een kind van God bent, straks wel! Als u de laatste adem uitblaast, dan bent u bereid. Dan is er niets meer te schikken en niets meer te doen en niets meer goed te maken. Nee, dan laten we ons zondig leven hier achter en dan

gaan we op tot Gods altaren. Eeuwig! Maar zover is het nog niet! We zitten hier nog midden in ons bestaan, dat vol van ellende, moeite en verdriet is. Want is niet het uitnemendste van dit leven moeite en verdriet?

Welnu, de Heere heeft het geweten. En daarom laat Hij hier in de tekst tot de genoden zeggen: “Komt, want alle dingen zijn nú gereed.” Hij zegt niet: “Gemeente, nu moet u onderzoeken of u gereed bent om aan het Avondmaal te komen.”

Zo doen wij meestal. Dan gebruiken wij die week van voorbereiding om ons hart te onderzoeken of wij gereed zijn. Of alles in ons leven wel netjes op een rijtje staat en er toch geen moeilijkheden zijn in ons gezin of op ons werk. En zo goed mogelijk schikken en draaien we dan om deze week door te komen, zodat er toch geen grote zonden zijn in ons leven. En dan zeggen wij: “Ja Heere, ik heb mijn best gedaan en ik kom wel met schroom, maar ik kom toch om aan Uw tafel aan te zitten.”

Ach, denkt u nu werkelijk, dat u de Heere daar eer mee aandoet? Denkt u nu werkelijk, dat het de Heere welbehaaglijk is om jezelf zo goed mogelijk op te knappen? Want er is heel wat hoor, dat niet deugt, als we aan het Avondmaal geroepen worden. Maar wees nu toch niet zo dwaas, dat u meent, dat u dat eerst allemaal goed moet maken. Daar ligt de fout. Daarom is die Avondmaalstafel zo schraal bezet. Eerst hier en daar wat goedmaken. Nee, nee! Ik zeg het nog eens met de woorden uit psalm 81: “Al wat u ontbreekt, schenk Ik!” *Dit is een goede voorbereiding:* Dat we in de week van voorbereiding *tot Hem* vluchten. Dat we het in de week van voorbereiding *van Hem* gaan verwachten. Dat we zeggen: “Heere, ik heb Uw nodiging gehoord en ik heb U niets aan te bieden. Als ik volgende week aan het Avondmaal kom, dan kom ik alleen maar om bediend te worden. Dan kom ik alleen maar om opnieuw te mogen horen, dat U mijn zonden vergeeft en dat U mijn

ongerechtigheid toedekt. Dat ik van Uw genade mag leven. Dat het Offer dat U bracht, genoeg is voor God, maar ook genoeg voor mij.”

Alle dingen zijn nu gereed. Probeer het nu niet om te keren door te zeggen: “Als ik nu wat meer ontdekt was, als ik nu eens echt een stem in mijn hart zou mogen horen, dat God mij ook aan die tafel wilde hebben.” Geliefden, hier staat toch, dat Hij die genoden, die vroeger de boodschap al gehoord hebben, opnieuw toeroept. “Komt, want alle dingen zijn nu gereed.” Ook die *niet* kwamen – en dat moet u goed onthouden, liever: in uw hart houden - ook die *niet* kwamen, waren *wel* genodigd. Hoort u dat goed? Ook die *niet* aan het Avondmaal kwamen, waren *wel* genodigd. En waarom? Wel, God heeft geen lust in de dood der zondaars, maar daarin heeft God lust, dat de goddelozen zich bekeren en leven.

Maar zie, hoe die mensen gaan weigeren. Ze begonnen zich allen eendrachtiglijk te verontschuldigen. De eerste zeide: “Ik heb een akker gekocht; het is nodig dat ik uitga en hem bezie. Ik bid u: houd mij voor verontschuldigd.” En een ander zeide: “Ik heb vijf juk ossen gekocht en ik ga heen om die te beproeven. Ik bid u: houd mij voor verontschuldigd.” Wat een arme mensen! Ze hebben eerst een akker gekocht en ze hebben eerst tien ossen gekocht, vijf juk ossen, en dan moeten ze die nog gaan beproeven. Dat loopt natuurlijk verkeerd af, want je gaat toch eerst naar een akker kijken, voordat je hem koopt. En je gaat toch eerst die ossen bekijken, voordat je ermee gaat ploegen en voordat je ze betaalt. Ach, een kind kan het wel begrijpen. Deze mensen zijn bezig met hetgeen van deze wereld is en ze hebben een teleurstelling voor de boeg. Want als je zomaar op goed geluk een akker koopt en tien ossen, zomaar, zonder dat je ze gezien hebt en zonder dat je ze beproefd hebt, dan kun je toch wel begrijpen dat je een miskoop gedaan hebt?

Begrijpt u de betekenis daarvan? Zo laat de duivel ons draven en slaven om door dit leven te komen, om bezig te zijn met datgene, waarvan we eigenlijk wel weten, dat het ons geen wezenlijke winst kan brengen. Want als je voedsel en deksel hebt, wees dan daarmee tevreden, zegt de Heere. En wat zoeken wij allemaal veel dat daar bovenuitgaat. Wij zijn allemaal van die ontevreden mensen, die elk jaar een trapje hoger willen en er elk jaar een beetje bij willen hebben. En de Heere heeft gezegd: “Zoek het toch niet. Zoek toch eerst de Schat die nooit vergaat. Zoek toch eerst het Koninkrijk van God.” Laat dat toch je gebed zijn, je leven zijn, je zoeken zijn.

En een ander zeide: “Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen.” Dat is een man, die zegt: “Ik heb zelf feest. Ik heb een vrouw getrouwd. Wij zijn op huwelijksreis. Ik heb het feest van mijn leven. Je moet met mij niet praten over een feest, dat boven mijn huwelijksfeest kan uitgaan. Wat is er nu heerlijker, dan met je pasgetrouwde vrouw je huwelijksreis te maken? Deze man had genoeg aan zijn eigen aards geluk.

Die mensen zijn hier ook. Die zeggen: “Ach, aan het Avondmaal gaan, dat is voor mij niet nodig hoor. Want je kunt toch zonder dat je aan het Avondmaal gaat, wel in de hemel komen? Ik heb zoveel andere dingen aan mijn hoofd. En wat zullen de mensen er wel niet van zeggen als ik ging. Ze zouden denken dat ik ook vroom geworden was. En ze kennen me in de week. Nee, nee, ik heb andere dingen aan mijn hoofd. Eerlijk gezegd: voor mij is het eigenlijk niet direct noodzakelijk, want die moordenaar aan het kruis heeft ook nooit Avondmaal gehouden en hij ging toch de hemel in.” En zo probeert de duivel ons af te leiden van hetgeen de Heere voor ons goed en nuttig keurt. “Ik heb zelf feest en daarom kan ik niet komen.”

En dan is het geduld - of moet ik zeggen: dan is de liefde? - van Degene, die tot het Avondmaal nodigt, nog niet aan het eind. Het is haast niet te begrijpen. Hij is wel toornig geworden over de

weigering van al die beste, brave mensen, die met allerlei voorwendsels God uit hun leven en Christus uit hun ziel houden. Want dat is het ongeloof hoor! Als u praat over niet-kennen en niet-kunnen, dan is dat maar schijn. U wilt God en mensen bedriegen door te zeggen: “Maar ik kan zo niet aan het Avondmaal komen. O, nee, tegenwoordig lopen ze zomaar aan. Nee, dat zal ik nooit doen, hoor.” Maar u gaat wel naar de hel met zulk een belijdenis, denkt u daar aan? U gaat voor eeuwig verloren, want *de Koning* heeft u genodigd! Laat dat toch op uw ziel wegen! Niet aan het Avondmaal is niet in de hemel! Want het is Gods wens, dat u komt. Dat er bij God uitzonderingen zijn, dat getuigt die moordenaar aan het kruis. Maar waag het daar niet op, want het is niet de gewone weg. Ik verzeker u, dat Hij het *meent*, als Hij u aan Zijn tafel nodigt en dat het uw schuld is, als u niet komt. En dat wil ik u vanmorgen op het hart drukken.

Want luister, als de heer des huizes toornig geworden is, dan zegt hij toch niet: “Nou vooruit, ze willen niet, dan moeten ze maar zien.” Nee, dat zegt Hij niet. Zo is God niet. Nog niet! Hij zeide tot Zijn dienstknechten: “Gaat haastelijk uit in de straten en wijken van de stad en brengt de armen en verminkten en kreupelen en blinden hier in.”

Breng ze. Die eersten werden genodigd, maar deze mensen worden *gebràcht*. Want er zijn armen bij, die niet geschikt zijn, die geen kleren hebben om naar zo'n maaltijd te komen. En er zijn verminkten bij en kreupelen, die het vermogen niet hebben om de afstand te lopen naar de bruiloftszaal waar Hij het feest houdt. En er zijn blinden bij. Hoe kan een blinde nu de weg naar de feestzaal vinden? Welnu, daar heeft de Heere een middel voor. Hij zegt: “Breng ze”, tegen zijn dienstknechten. O, het is toch niet moeilijk, al ben je zo blind als een mol, om aan de arm van een leidsman een eindje te lopen naar de feestzaal? Dat is toch niet moeilijk? God heeft er toch in voorzien, hoe wij in de hemel mogen en kunnen

komen? Hij heeft de weg gebaad en Hij heeft Zijn dienstknechten uitgezonden in de ure van de maaltijd. Hij heeft alles zo beschikt, dat alle “achs” en “maars” verdwijnen.

En die dienstknechten komen terug en ze sjouwen die blinden en die kreupelen en ze zetten ze op de stoelen of de ligbanken. Maar de Koning overziet de zaal en Hij zegt: “Het is niet genoeg, er is nog plaats! Ga weer! Ga nogmaals! Ga uit in de wegen en in de heggen en dwing ze in te komen, opdat Mijn huis vol worde.”

Vroeger woonden, laat ik het zo zeggen, de fatsoenlijke mensen binnen de muren van de stad. En de onfatsoenlijke mensen, degenen die door het gerecht achterna gezeten werden, die woonden buiten de stad, die woonden in de heggen en in de plaggenhutten en overal waar ze maar een schuilplaats konden vinden. Dat waren de paria’s, het afschrapsel van de maatschappij. “Ga uit in de wegen en in de heggen. . .” En dan staat er: “...en dwing ze in te komen.” Eerst werden ze *geroepen*. En die anderen, die werden *gebracht* aan de arm van de dienstknechten. Maar dezen worden *gedwongen*.

Nee, niet zoals de roomse kerk vroeger deed: mensen met het zwaard naar het doopvont of naar de mis dwingen. Nee, dat is de dwang van de duivel. Zo wil God geen kinderen hebben.

Maar hier is de dwang van Gods liefde. Hier is de dwang van Jezus’ tranen. Dit is de kracht van het bloed van de Middelaar. “Dwing ze in te komen.” “Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft. . .” Dat is de dwang. Zo hebben de discipelen gedwongen en zo dwingt elk kind van God, dat nabij Jezus leeft: “Kom, ga met ons en doe als wij. Blijf toch niet achter. Heden, als je Zijn stem hoort, verhard toch je hart niet.” Dwing ze om in te komen. Dwing ze, want er is nog plaats!

Jonge mensen, die belijdenis des geloofs hebt afgelegd voor het aangezicht van God en van Zijn gemeente en ouderen, bij wie het al langer geleden is: U hebt gekozen, openlijk, in het openbaar, voor

Gods aangezicht. Heeft dat u nu nooit bewogen, als hier die tafel toegericht is? Kon u dan gewoon met een rustig hart zeggen: “O, daar zullen ze mij niet zien, hoor.” Hoe maakt u het dan met uw ja-woord? Komt u dan nooit in de klem tussen wat u beloofd hebt en tussen wat u doet? Als je een lieve vader en moeder hebt, dan zou je je toch schamen als je je vader en moeder iets beloofd had en je deed het niet, keer op keer? En als je nu hier voor God beloofd hebt, toen je belijdenis des geloofs gedaan hebt, dat je gelooft dat Jezus Christus de Zaligmaker van zondaren is en dat Hij de Weg en de Waarheid en het Leven is en dat er buiten Hem geen leven is; als je dat nu beleden hebt, waarom zeg je dan elke keer: “Maar ik doe niet, wat ik beloofd hebt.” Denk je niet dat de Heere van de Maaltijd vroeg of laat in toorn zal ontsteken, zoals het ging met deze mensen? Zoals hiervoor geschreven staat, toen ze zich eendrachtiglijk - ieder met zijn eigen smoesje - verontschuldigd hadden. Hij werd toornig.

Als nu de liefde van Christus je niet trekken kan, zou dan de toorn van de Heere je niet tot bezinning brengen? De wrake Gods, die komen zal over degenen die Zijn Evangelie veracht hebben en die geweigerd hebben aan Zijn tafel te komen? Moet dat u niet aangrijpen deze week? Want u kunt u zelf niet uit uw nood verlossen, door te zeggen: “Maar een onbekeerd mens kan toch niet aan het Avondmaal gaan?” Dacht u, dat God daar genoeg mee nam? Als u vandaag voor Zijn rechterstoel geroepen werd, dacht u, dat u daar dan mee bestaan kon voor het aangezicht van God? Nee. Hij zal u afwijzen als een halsstarrige zondaar die geweigerd heeft. Al had u dan niets anders dan voden, zoals deze mensen, die je aan moest trekken om naar het Avondmaal te komen. U begrijpt wel wat de Heere daarmee bedoelt. Hij bedoelt daarmee: als je jezelf waarneemt als zo’n geestelijk onreine, die zegt: “O God, ik kan toch zo niet aan het Avondmaal komen! Mijn leven is zo’n verscheurd leven. Het is zo’n ellendig leven. Als ik het goede wil doen, dan ligt

het kwade mij bij. Het is zo moeilijk, Heere, om een beslissing te nemen, want elke keer als ik naar U toe wil, dan is daar die andere kant die mij naar beneden trekt.”

Welnu, geliefden, er is maar één remedie. Er is maar één Verlosser in de hemel en op de aarde. U kunt twee dingen doen. U kunt zeggen: “Nou, ik wacht nog wat af. Ik zal nog wel zien. Misschien zal God me later nog wel bekeren.” Dat mag u doen, als u zeker weet dat er nog een “later” is. Maar omdat u dat niet weet, is het geen goede remedie. Want ons leven is maar een handbreed gesteld. Er is maar één schrede tussen ons en de dood. En het gaat op de eeuwigheid aan, hoor. Ik weet niet hoelang u nog te kiezen hebt. We zien het elke keer weer opnieuw, dat de dood onverwachts kan komen.

Maar u kunt ook, als u de nodiging gehoord hebt, als u de stem des Heeren gehoord hebt, die nodiging aannemen en komen. Komen zoals die paria's uit de heggen en de steggen met lege handen, met zwerverskleren aan. Dan moet u gedragen worden, omdat u aan alles gebrek hebt en geen geloofskracht hebt. Maar welgelukzalig is die mens die toch aan de nodiging gehoor geeft en aan de stem Gods gehoorzaam is, ook al moet hij gedwongen worden door de dienstknechten.

“Dwing ze,” zegt de Heere. En ik ben Zijn dienstknecht, ik dwing u in de Naam van Jezus Christus om zalig te worden. Is het niet erg, is het niet verschrikkelijk, dat een mens gedwongen moet worden om in de hemel te komen? Is dat geen aanfluiting? Dat God zo nederbuigend goed is, dat Hij zondaren dwingt om in de hemel te komen. Als Hij u nu zou dwingen om naar de hel te gaan, dan zou ik zeggen: “Ik begrijp dat u zich schrap zet. Ik begrijp, dat u er niet over denkt om u te laten meesleuren naar de duivel.” Maar als er nu dienstknechten van God uitgezonden zijn om u te dwingen in de hemel te komen, dan moet u toch wel met uzelf in de war raken. Dan moet u toch wel eens tegen uzelf zeggen: “Heere, wat ben ik nu

toch eigenlijk voor een mens? Nu nodigt U me van de hemel, om U te dienen, om U lief te hebben, om mij tot U te bekeren, om U te geloven. Ik hoef er niets voor mee te brengen. U vraagt geen enkele gunst van mij. U vraagt alleen: “Kom nu, om te eten en te drinken en om je ziel te laten zaligen en om je neder te leggen op Gods barmhartigheid.” Waarom luister ik dan toch niet naar U?”

Misschien zijn er die zeggen: “Ik ben te oud. Er zijn zoveel preken over me heen gegaan. En zoveel bedieningen van het Avondmaal waaraan ik niet gezeten heb. Ik ben nu te oud. Ik durf de keus niet meer te maken.” Maar durft u dan zonder Leidsman de doodsrivier door? Durft u dan wel onbekeerd te blijven en met sprekende daden te bewijzen: “Ik heb geen lust in de kennis van de wegen des Heeren”? Misschien zegt u: “Ik weet niet of ik wel uitverkoren ben.” Daar zal ik nog iets van zeggen, nadat we gezongen hebben, psalm 27, het 7^e vers.

* * *

Er zijn mensen die zeggen: “Ja, maar u moet niet zo mild zijn in uw nodiging, want we lezen toch ook in de Bijbel, dat velen geroepen zijn, maar weinigen uitverkoren. En dat het getal van degenen, die zalig zullen worden, maar klein zal zijn, tegenover de velen, die verloren zullen gaan.” Dat is waar, God heeft ons dat in duidelijke woorden gezegd, maar dat neemt die andere waarheid niet weg. We moeten God niet op de mond willen en durven slaan. Als God iets zegt, dan mag u Hem niet op de mond slaan, met wat Hij eerder gezegd heeft, omdat u niet begrijpen kunt, dat die twee waarheden beide waar zijn en dat ze bij God niet in strijd zijn met elkaar, al lijkt het voor ons misschien vreemd te zijn. Als God zegt: “Ik nodig u”, dan nodigt God u. En ik zeg het u in Zijn Naam: Hij spreekt waarachtig. En als God op een andere plaats zegt: “En er geloofden zovelen, als er verordineerd waren ten eeuwigen leven,” dan spreekt

God de waarheid. En als straks de boeken geopend worden, dan zal blijken dat een groot deel van de mensen niet naar de maaltijd gekomen is. En die zijn het, die aan Zijn linkerhand zullen staan. Dat klopt precies bij God. Ik heb daar de maatstaf niet van, maar God wel. En die waarheden strijden niet met elkaar.

Er zijn bij ons veel mensen die de waarheid als een leugen gebruiken. Die zeggen: “Ja maar, als ik niet uitverkoren ben, dan kom ik er nooit. Dat staat duidelijk in de Bijbel.” Dan zeg ik: Als u dat gebruikt als een waarheid, om God *niet* te dienen - nu nog niet - en af te wachten, totdat het God behaagt, om u een nieuw leven te geven, dan gaat u met een leugen in uw rechterhand verloren. *Want die waarheid is in uw hand een leugen.* U gebruikt het om God buiten de deur te houden. Als mensen niets anders hebben om zich achter te verschuilen, dan gebruiken ze de uitverkiezing. Dan zeggen ze: “Die dominee - of een ander - kan praten wat hij wil, maar ik weet het heel goed hoor, ik ben er van mijn jeugd af aan in onderwezen, dat wie God verkoren heeft, die zal zalig worden. En wie God niet verkoren heeft, die gaat voor eeuwig verloren.”

Is dat alles wat u weet? Dan weet u net zoveel, als de duivel weet. Die weet het ook. *Maar hebt u dan nooit gehoord dat God tot ons gekomen is, dat Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken?* Hebt u dan nooit gehoord en heb ik - en anderen - het u dan niet vele malen gezegd, dat er nog nooit één die tot Hem kwam, door Hem is weggestuurd met de boodschap: “Ik heb jou niet uitverkoren, je staat niet in het levensboek Mijns Vaders.”? Nooit, nooit, nooit! Want Hij zegt: “*En wie tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.*” En de Vader doet, wat Hij Zijn Zoon heeft opgedragen. Er is geen meningsverschil, maar volmaakte harmonie. Er is niemand die tot Jezus komt, die door de Vader weggevoerd zal worden. “Want Ik en de Vader zijn Eén.”

Welnu, laat deze boodschap u dan bewegen in deze week van voorbereiding om u te schikken naar het Woord van God. Dat u dan

niet langer zonder Gods genade zou kunnen leven. Dat u zou zeggen: “Heere, ik ben nog nooit aan het Avondmaal geweest. Ik was het nu eigenlijk ook niet van plan. Maar, Heere, ik heb gehoord dat U mijn ondergang niet zoekt. Ik heb gehoord dat U zelfs de paria’s, het afschrapsel van de maatschappij, de buitenstaanders, degenen die hun leven verknoeid hebben, dwingt om in te komen. Dat u ze dwingt, door hun te zeggen, *dat ze, wanneer ze komen, welkom zijn*. En wanneer ze niet komen, dat ze dan door het eeuwige vuur van Gods gramschap verteerd zullen worden.” Want dat is de andere kant.

U komt door genade, om genade. En u zegt: “Heere, hier ben ik. Arm, hulpeloos, ellendig. Maar ik zoek mijn troost, mijn verlossing, vergeving van mijn zonden en het eeuwige leven bij U alleen. Heere, ik heb gehoord van rijke zegen, die Gij uitstort keer op keer. Laat ook van die milde regen, druppels vallen op mij neer. Daarom kom ik naar U toe. Ik weet, ik heb het niet verdiend en ik ben het niet waard, maar ik heb de boodschap gehoord, Heere, die boodschap van genade, die ook vanmorgen tot mij gebracht is. Ach Heere, help me, help me om te geloven. Help me, om te komen. Help me, om al die andere stemmen, die me van U wegtrekken, het zwijgen op te leggen. En in mijn hart de begeerte op te wekken, om door U geholpen en gered te mogen worden ter bekwamer tijd.”

Is dat niet een heerlijke boodschap in dit deel van de Schrift? Ik zou zeggen: “Kan God nog meer doen dan dit?” Kan Hij zich nog dieper nederbuigen, dan dat Hij zelfs de zulken, die hier genoemd worden, dwingt om in te komen, met de dwang van Zijn liefde?

Welnu, ik ben heden Zijn dienstknecht. Ik heb Zijn Woord aan u gebracht. Wat gaat u daarmee doen in deze week van voorbereiding? Heeft u van tevoren al een negatief besluit genomen? Dan bid ik U, in de naam van de Heere Jezus Christus en tot zaligheid van uw eigen ziel, dat u dat vreselijke besluit, om *niet* te zullen komen, doorbreekt. Dat u deze week gebruikt – die

moordenaar had er misschien maar een half uur voor nodig - om van een *zondaar*, een *rechtvaardige* te worden. Hij riep de Heere aan in al zijn nood. In zijn stervensnood. U hebt er niet méér tijd voor nodig. “Deze ellendige riep en de Heere hoorde,” zo staat er. Hij luistert, of Efraïm zich beklagt, zeggende: “Wee mij.” Of dat u in deze week tot de bekentenis komt: “Heere, ik ben een breker van Uw Verbond. Ik ben een onwillige. Ik ben dommer dan een os, want een os kent zijn bezitter en een ezel de krib van zijn heer, maar Mijn volk, zegt God, heeft geen kennis. Ik geef het goede voor hun ziel, maar ze vertrappen het.”

Of moet het nu zo met u op de hel aan? Zo op de eeuwige verderfenis aan? Laat de mensen maar praten! U staat niet met de mensen in rekening. Zeg niet: “Ik zal niet gaan voor de mensen,” of “ik zal wèl gaan voor de mensen.” *U staat met God in rekening*. U moet het tussen God en uw ziel uitmaken. Daar gaat het om. Dan kan deze week een week van bekering zijn! Stel het niet uit! U weet niet of er ooit nog een nodiging zal komen na deze.

En u, die God vreest, hongerigen en dorstigen naar Gods gerechtigheid. Misschien arm en verloren in uzelf. U moet er maar op rekenen, dat de duivel deze week op u af zal komen. Hij zal proberen om de hele zaak te verwoesten. Hij heeft allerlei listen. Maar als u eenmaal met uw hand geschreven hebt: “Ik ben des Heeren,” laat het staan! Laat de duivel het niet bedekken. Laat het aan de Heere zien. Zeg: “Heere, U weet het: ik ben arm en ellendig, maar mijn hoop, die is op U. Ik heb buiten U, daar ik zo bitter lij’, geen hulp te wachten. Niemand kan mij redden, dan U alleen.”

Welnu, dat is voor God genoeg. Hij zal “aan armen uit genâ, Zijn hulpe ter verlossing tonen, Hij slaat hun zielen ga. Als hun geweld en list bestrijden, al gaat het nog zo hoog, uw bloed, uw tranen en uw lijden zijn dierbaar in Zijn oog!”

Amen

Christus' dood als losprijs

Zingen: Psalm 22 : 1 en 2

Lezen : Jesaja 53

Zingen: Psalm 69 : 1 en 2

Zingen: Psalm 145 : 2

Zingen: Psalm 31 : 19

Geliefden, het Woord van God, dat wij u vanmorgen willen prediken, als voorbereiding voor het Heilig Avondmaal, vindt u in Jesaja 53, het twaalfde vers:

Daarom zal Ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in den dood, en met de overtreders is geteld geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft.

Deze tekst leert ons:

De dood van Christus is de losprijs voor overtreders.

Daarbij willen wij overdenken:

- 1^e *Hoe* Hij stierf
- 2^e *Voor wie* Hij stierf

Geliefden, dit is het aloude Evangelie. U kunt gerust zeggen - en ik zal het u niet tegenspreken - nadat u dit opschrift en deze twee punten gehoord hebt: Dit opschrift zou u eigenlijk boven elke preek kunnen zetten. Want de inhoud van elke preek moet zijn: Jezus Christus en Die gekruisigd. De betekenis van Zijn dood en voor wie die dood geldt: Dàt kun je boven elke preek zetten.

En toch, al is het het aloude Evangelie, ik wil het u vanmorgen weer opnieuw verkondigen. *Omdat er geen ander Evangelie is!* Er is onder de hemel geen andere Naam gegeven, door welke wij zalig moeten worden. Ook in deze week van voorbereiding is er geen andere grond van verwachting. Geen andere hoop. Geen ander uitzicht, dan het offer van Christus.

Wij zijn zo gewend om in de week van voorbereiding ons hart extra nauwkeurig te onderzoeken. En dat is goed, maar dan ligt het vaak zo verankerd in onze wettische natuur, om in plaats van direct de grond van ons hopen en betrouwen te zoeken bij Hem, Die met Zijn volkomen offerande genoeg gedaan heeft voor al onze zonden, te gaan zoeken naar enige waardigheid, naar enige geschiktheid, naar enige kenmerken, naar enige grond in onszelf. Opdat we zo, steunende op hetgeen we zijn, bezitten of ervaren hebben, toch enig vertrouwen zouden mogen hebben, welkom te zijn aan de Dis des Verbonds.

Geliefden, dit is op een wettische wijze bezig zijn met het Evangelie van Gods genade. En op deze wijze komen we nooit tot de rust. Nooit! Op deze wijze kunnen we het misschien ver brengen. Dan kunnen we misschien in ons eigen oog onszelf wat opknappen, door de ruwe takken van onze dagelijkse zonden in deze week wat af te kappen, maar we komen niet tot de vrijheid der kinderen Gods. We komen niet tot de blijdschap van het Evangelie van Jezus Christus. We komen niet tot de ruimte, die er is in Zijn werk.

Want zolang we het zoeken in onszelf, geldt het woord van de apostel: "Is het uit de werken der wet of is het uit genade?" En die werken der wet, dat zijn dus niet alleen de farizeïstische levensopvattingen van "raak niet en smaak niet en roer niet aan"; maar de werken der wet, dat zijn ook de werkzaamheden der ziel, waarin we steunen op vorige ervaringen van Zijn genade, zonder dat we direct die gemeenschap met Christus behoeven en beoefenen. Ik zeg natuurlijk niet, dat u niet steunen mag op hetgeen

God in uw leven gedaan heeft. O, we zouden in de wanhoop wegzinken, wanneer we niet wisten, wat God in ons leven gedaan had! Maar die wetenschap mag niet los zijn van de gemeenschap met God. Die wetenschap, dat mag niet iets zijn, waarop u steunt, zonder dat uw hart door het geloof zich verlaat op Hem, Die u die beloftenissen schonk. Want juist die beloften van God, die u met een gelovig hart mocht aannemen, die moeten u in deze week opnieuw aanvuren en bemoedigen en opleiden tot Hem, Die ze gaf. Opdat u weder mocht keren - dat hebben we toch immers telkens nodig - tot Hem Die u riep. En opdat u zich alzo opnieuw in Zijn gemeenschap verlustigen mag. En dan is dit altijd weer het wonder, als we dan weer terug mogen keren, en als we dan Zijn stem weer horen, en als Hij ons van al onze dwaalwegen weer zet op het rechte spoor, dan zijn al Zijn gaven, die Hij in het verleden ons verleend heeft, zegeningen die wij uit Zijn rechterhand verkregen hebben. Dan opent het de deur naar het vertrouwen, ook voor de toekomst. Dan mogen we gesterkt door Zijn spijs, door het eten van Zijn lichaam en het drinken van Zijn bloed, het hoofd weer omhoog heffen en weten dat onze verlossing nabij is.

Daarom, God geve dat we vanmorgen Zijn Woord zo mogen verstaan, dat we ons - vòòr alle dingen - mochten schuldig weten. En in dat zich schuldig weten, de toevlucht mochten nemen tot Zijn bloed, tot Zijn dood, tot Zijn gerechtigheid. En, geliefden, daar gaat de poort open, waar de dichter van Psalm 118 van zingt: "Dit is, dit is de poort des Heeren, daar zal 't rechtvaardig volk door treên, om hunne God ootmoedig te eren, voor 't smaken van Zijn zaligheên." En zo krijgt God de eer. Want nog eens: Als u uzelf in deze week een beetje opknapt, dan komt u er misschien goed af. En dan zegt u misschien volgende week zondagmorgen: "Gelukkig, ik had toch nog wat vrijmoedigheid om deel te nemen aan de bediening. Ik heb de Heere toch niet behoeven te verloochenen. Ik ben toch maar aangegaan." Maar dan bent u niet verblijd in de Heere. Dan bent u

niet door die poort des Heeren binnengegaan. Dan bent u door de poort van uw eigengerechtigheid, van uw steunen en vertrouwen op iets wat in u is, binnengegaan. En dan kunt u ten hoogste tevreden zijn over uzelf. Maar u bent niet tevreden over uw God.

En nu geve God, dat u zó de week van voorbereiding mag ingaan en vervolgens aan de bediening van het Heilig Avondmaal mag deelnemen, dat u door die poort mag ingaan. Al houdt u dan niks meer over, dat is helemaal niet erg. Want wie de Heere tot zijn deel heeft, die heeft eeuwig alles, in dit en in het toekomstige leven.

Nu, zo willen we dan deze tekst ook ontvouwen, tot heil van uw ziel en tot de verheerlijking van God.

Jesaja heeft inzonderheid de Christus getekend als de Koning van Sion, Gods Gezalfde, Die macht heeft over de ganse aarde, tot Wie alle volken zullen komen om aan te bidden en tot Wie alle natiën zich zullen richten om aan Zijn voeten om genade te smeken.

In dit hoofdstuk heeft Jesaja Hem ook inzonderheid getekend als de Priesterkoning. O, zeker, Hij zal heersen. Want “God zal Hem een deel geven van velen en Hij zal de machtigen als een roof delen.” Maar dit zal Hij doen door Zichzelf in de plaats Zijner schapen te geven en onder het strenge recht Gods verloren te gaan en zo Zijn ziel te stellen tot een schuldoffer. Om zo als een gift des Vaders de einden der aarde tot Zijn bezitting te verkrijgen. Jesaja tekent Hem, als door de mensen wel veracht, maar bij God uitverkoren en dierbaar.

We staan eerst stil bij het middelste gedeelte van de tekst. Dus bij dat gedeelte waar staat: “*omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood.*” Want we zouden eerst zien *hoe* Hij stierf. Jezus Christus - want Hij is het, Die hier door Jesaja genoemd wordt - Hij zal Zijn ziel uitstorten in de dood. “Omdat”, staat er, “Hij Zijn ziel uitgestort heeft.” Dus Hij zal die machtigen krijgen en Hij zal een deel krijgen van velen, *ómdat* Hij er iets voor doen zal. Hij zal Zijn ziel

uitstorten in de dood. De dood van Christus is bittere werkelijkheid geweest. Het hele leven, het geboren worden in Bethlehems stal, het hele lijden van de Heere Jezus Christus, Zijn diepe en zware gang door Gethsemané over Gabbatha naar Golgotha: Het zou alles op een pure mislukking zijn uitgelopen, indien het lijden niet zou zijn geëindigd in de dood. Want aan de gerechtigheid en aan de waarheid Gods kon niet anders genoeg gedaan worden, dan door de bittere dood van de Zoon van God. Want God is rechtvaardig en dat laat Hij Zich door niemand ontwringen. Door geen vloeker en door geen bidder, door geen heiden en door geen christen. God laat Zich door niemand van Zijn wetten, van Zijn gerechtigheid afbrengen.

Het is goed dat we hier ten eerste bij stilstaan. Al krommen we ons in deze week als een bieze en al kruipen we op onze knieën dat het bloed zichtbaar wordt, het zal ons niet baten als een losprijs, om ons te bevrijden van het oordeel, waaronder we gekomen zijn.

En nu moet u goed verstaan wat ik hiermee bedoel. Ik zeg dus niet, dat uw bidden allemaal niet helpt. En dat uw schuldbelijdenis van geen enkele betekenis is. En dat uw hartelijk berouw toch niet bij God in aanmerking komt. Dat zeg ik met nadruk *niet*. Maar ik zeg, dat al deze werkzaamheden, die nodig zijn om vrede te krijgen met God, dat al deze werkzaamheden op zichzelf, toch uw ziel niet in de vrijheid stellen. Daar is een hechtere grond, daar is een meerdere gerechtigheid voor nodig dan deze. En die gerechtigheid ligt buiten u, in het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt. Dat is gerechtigheid, die in de dood van Jezus Christus tot stand gekomen is. En daarom wil ik u daar vòòr alle dingen bij bepalen, opdat u niet op een verkeerde plaats gaat zoeken. Hier moet u vòòr alle dingen uw zaligheid, uw gerechtigheid zoeken. En dan zult u hier ook het verbroken hart vinden. Dan zult u hier ook een toegang vinden tot God, met de ganse last van uw verloren leven. Dan zal door deze poort der gerechtigheid ook uw verloren ziel worden binnengedragen.

Zijn dood was het noodzakelijke einde en behoorde bij de Borgtocht die Hij volbrengen moest. In die dood van Christus tekent God ons de vreselijkheid van de zonden, de diepte van onze zondeval. Die dood van Christus roept radicaal: “Mens, bij u is het niet.” Daarom moest Hij sterven. Zijn dood was de betaling aan het geschonden recht van God. Alleen door Zijn dood kon Gods aangezicht weer vriendelijk lichten over Zijn schepselen. Door Zijn dood, waartoe God in de stilte der eeuwigheid besloten had, heeft God Adam en Eva weer opgezocht, heeft Hij Abraham doen uitgaan uit zijn land en uit zijn maagschap, om hem een plaats te bereiden, waar hij met zijn zaad zou mogen wonen. Door Zijn dood heeft David weer gezongen - na al zijn overtredingen - van de wegen des Heeren. Door Zijn dood is het mogelijk geweest, dat Petrus niet aan de strop terecht kwam, zoals Judas. En door Zijn dood alleen is het mogelijk, dat we aanstaande zondag weer door de poort des Heeren mogen binnengaan en het hoofd omhoog mogen heffen.

Christus stierf als een overtreder. Dat is het tweede, waar we nu over denken willen in dit eerste punt. Hij stierf als een overtreder. Er staat: “Hij heeft Zijn ziel uitgestort in de dood en is met de overtredders geteld geweest.” Markus zegt in zijn Evangelie: “En Hij is met de misdadigers gerekend.” Daar verwijst hij dus naar dit schriftgedeelte. Hier staat: “en Hij is met de overtredders geteld geweest.”

U weet, men heeft Christus in Zijn leven van vele en erge dingen beschuldigd. Men heeft Hem uitgescholden voor een breker van de sabbat, omdat Hij op de sabbat Zijn wonderen deed, de zieken genas, de lammen liet wandelen en de mens behield. Men heeft Hem beschuldigd, dat Hij een vriend was van de tollenaars en van de zondaren. Men heeft van Hem gezegd: “Soort zoekt soort. Je kunt wel zien wie Hij is. Een vraat en een wijnzuiper, een vriend van tollenaars en zondaren.” “Deze,” zeiden ze spottend, “Deze

ontvangt de zondaars en Hij eet met hen.” Met andere woorden: Hij wil gemeenschap met hen hebben. Hij wil één met hen zijn. Zo heeft men Hem beschuldigd. Dat was in Zijn leven. Maar Christus is voor overtreders gestorven, door als een misdadiger te sterven.

Niet wat “de stand van Zijn leven” betreft. Wat dat aangaat kan Hij zeggen: “Wie van u overtuigt Mij van zonden?” Maar wat de “staat van Zijn leven” betreft. In de stand van Zijn leven is Hij altijd geweest heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren. Maar wat Zijn staat voor God betreft, is Hij een misdadiger geweest. Hij heeft Zich onder de misdadigers laten tellen. Want de kracht van het grondwoord wijst erop, dat het een vrijwillige daad van Hem was. Hij heeft Zich tot de misdadigers *laten* rekenen. Zo heeft Hij Zich vrijwillig in de rij van de misdadigers gesteld.

Kijk, dat kunnen *wij* nooit. Wij kunnen ons nooit tot de misdadigers *laten rekenen*, want wij *behóren* tot die misdadigers. Zo worden we geboren. Zo zijn we ons hele leven. Al zijn we nog zo vroom. Maar zonder God en buiten de gerechtigheid van Christus en in onszelf aangemerkt, dan zijn wij en blijven wij misdadigers. Of we het bekennen of niet. Al zetten we ons in de rij van de Farizeeën en schriftgeleerden, al zetten we ons in de rij van beste en brave mensen, het helpt ons allemaal niet. Wij horen thuis in de rij van de misdadigers. Daar staan we. En dan moge de één zich als een misdadiger naar buiten openbaren, zodat alle mensen het zien. Dat is erg. En het is genade als we ervoor bewaard worden. Maar laat niemand menen, die niet door de mensen als een misdadiger wordt aangezien, dat hij daarom voor God geen misdadiger is.

Want de Heere heeft het nadrukkelijk gezegd, dat *Zijn wet geestelijk* is. En al zouden we nooit in openbare zonden geleefd of ergernis gegeven hebben in de gemeente, waardoor ons de toegang tot het Heilig Avondmaal ontzegd moest worden, indien we onboetvaardig daar aan zouden komen, zo weet God dat de gedachten van ons hart misdaden zijn tegen Hem en tegen onze naaste. God weet hoe

dikwijls we hard van Hem denken, op misdadige wijze over Zijn Woord oordelen. O, de Heere weet, hoe misdadig we kunnen zijn tegenover onze naaste in ons hart, in onze gedachten, met haat en nijd en twist en eerzucht en geldzucht. God weet hoe misdadig ons hart is.

O, als we geen vreemdeling zijn van ons eigen hart en leven, doordat de verlichting van de Heilige Geest over ons gekomen is, dan zullen er ogenblikken in ons leven zijn, dat we van onszelf walgen. Al vinden de mensen ons nog zo goed en voortreffelijk, dan weet God hoe ons hart is. Want God ziet het hart aan! O, dat is een ontstellende ontdekking voor een mens. Dood in zonden en misdaden! Dan leven alle ongerechtigheden in ons hart. Dan zijn we misdadigers voor God.

Welnu, geliefden, Christus was - wat de stand van Zijn leven betreft - rein, heilig, zonder zonden. En nu heeft Hij vrijwillig een plaats ingenomen in de rij van zulke misdadigers. En God heeft Hem eruit genomen om voor al die misdadigers, in wier rij Hij is gaan staan, te lijden en te sterven. O, dat is het Evangelie voor verlorenen. Dat is de rijkdom van Gods genade voor mensen die zichzelf verafschuwen. En die met zichzelf aan een eind komen. En die van zichzelf geen verwachting meer hebben. En die van zichzelf walgen. Die zeggen: "O God, wanneer, wanneer zal ik van mezelf verlost zijn? Wanneer zal dat hart vol onreinheid Uw lof mogen vertellen? Wanneer zal de goddeloze van de aarde zijn uitgeroeid?" O, dat kan wel zo'n sterk verlangen zijn, dat ons hart er onder wegkrimpt en al onze begeerten er door gaande gemaakt worden. Om eenmaal God in gerechtigheid in Zijn tempel te mogen aanschouwen, wanneer ons "ik", ons goddeloze "ik", van de aarde zal zijn uitgeroeid.

Welnu geliefden, hier is het in feite waarheid geworden: "En Zijn ziel uitgestort heeft in de dood en met de overtreders is geteld

geweest.” En nu is het niet het ergste geweest voor de Borg, dat Hij door mensen onder de overtreders geteld is. Ik heb straks gezegd: De mensen hebben vaak een heel verkeerd oordeel over Hem gevormd. Ik heb u daar enkele dingen van genoemd. Ze hebben Hem uitgescholden voor een vriend van tollenaars en zondaren, voor een vraat en een wijnzuiper. En dat was Hij waarachtig niet. Dus de mensen kunnen in hun oordeel ten opzichte van Jezus nog feilen.

Maar weet je wat het allerswaarste voor de Borg geweest is? *Dat God Hem onder de misdadigers geteld heeft.* En dat God Hem als zodanig heeft aangemerkt. En dat Zijn Heilige Vader Hem niet meer wilde kennen. En dat God Zijn aangezicht voor Hem verborgen heeft en Hem rekende als een misdadiger. Dat is het ergste, gemeente. Dat is de diepste smart van Jezus’ hart geweest. Daarom heeft Hij gekermd aan het kruis: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Dat heeft het hart van Jezus gebroken. Ik heb vroeger eens gezegd en ik herhaal het: Jezus is gestorven aan een gebroken hart. Het gemis der liefde kon Hij niet langer dragen en Hij moest het dragen. Want God rekende Hem tot de overtreders en zette Hem in de rij van de misdadigers. Kijk maar, God in de hemel laat het toe. Nee, Hij *wil* het. God wil dat er aan de ene en aan de andere zijde een misdadiger hangt. Mannen, wier handen met bloed bevekt zijn. En in het midden van die misdadigers hangt God Zijn eigen Zoon, tussen de hemel en de aarde. En Jezus laat Zich onder die misdadigers rekenen.

Dat is nu het Lam Gods. Dat is nu die verhoogde Slang in het midden van het volk van Israël. U kent die geschiedenis. Als het volk op die slang zag, dan werd het volk indachtig: “Mijn zonden.” Want doordat ze dat slangenvergif in hun hart hadden laten inspuiten en hun venijn tegen God hadden uitgespoten, heeft God hen bezocht met vurige slangen. En nu laat God een slang oprichten. En als Israël die slang ziet, dan ziet Israël in die slang het

slangenvenijn van hun eigen leven. Dan moeten ze zeggen: “Heere, dat is het vergif, dat we tegen U hebben uitgespuwd in de ontrouw, die we tegenover Uw wetten betoond hebben.”

En God had er toch geen schuld aan. Hij was toch goed voor Zijn volk. Hij heeft ze gedekt en Hij heeft ze gekleed en Hij heeft ze gevoed. En Hij heeft ze geleid. En toch is er een tijd gekomen, dat ze zeiden: “En nu is het genoeg. We willen niet langer luisteren naar de Heere. We gaan vanaf nu onze eigen weg.” En toen heeft God ze gestraft. “Want wien Ik liefheb, die kastijd Ik en Ik tuchtig een iegelijke zoon die Ik aanneem.” En toen ze - zo gebeten van de slang - tot Mozes gingen roepen en Mozes tot God riep, toen heeft God door een wonder die schuld uit het midden des volks weggedaan. U weet het: Toen heeft God in Zijn eeuwige liefde, in Zijn onbezweken trouw - door het zien op die slang - genezing beloofd aan alle gebetenen.

En zo heeft God andermaal een verhoogde Slang in het midden van deze stervende wereld opgericht. Wat eenmaal van Jezus gezegd is door Pilatus, toen Hij stond met Zijn bebloed gelaat, voor het aangezicht van de schare: “Zie, de Mens”, dat is door Mozes reeds gepredikt bij die verhoogde slang: “Zie de Slang, zie de Mens, de Mens door God gegeven.”

Zo is Hij onder de misdadigers gerekend geworden! En geliefden, zie er uzelf in. Want dat gezicht op deze verhoogde Slang, dat gezicht op deze Jezus, Die onder de misdadigers gerekend is, dat moet uw hart verbreken. Daar zal in eeuwigheid geen traan in Gods fles vergaard worden, tenzij deze voortvloeit uit het gezicht van Gods barmhartigheid over u, een verloren zondaar. Maar die tranen, die zullen dan ook in Gods fles vergaard worden. En die smart zal bij God niet vergeten zijn. Dit is de èchte smart, de evangelische droefheid, het berouw dat ons tot God bekeert, dat is die droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. En die droefheid ontspringt daar, waar we de genade en de

barmhartigheid Gods verheerlijkt zien aan een zondaar. Als we Christus zien als een Misdadiger in de rij der misdadigers en de bliksem van de hemel treft zondaren, dan treft hij deze Zondaar. Dan treft hij deze Onrechtvaardige. Dan treft hij deze Overtreder. Dan treft hij in deze Misdadiger, in Hem, Die met de misdadigers gerekend geworden is, uzelf met uw zonden, uw ongerechtigheid, uw ontrouw en uw misdaden tegen God.

O, hier opent zich voor dit verbrijzelde hart, voor dit wenende gemoed, de poort der gerechtigheid. Hier verlies ik alle eigengerechtigheid, hier verlies ik alle gronden, waarop ik betrouwen zou om de Heere welbehaaglijk te zijn. Er is maar één Weg om gunst te ontvangen van God, en dat is door te luisteren naar de stem van God, die zegt: “Deze Misdadiger, dat is Mijn lieve Zoon; in Hem heb Ik al Mijn welbehagen.” Dat offer is genoeg voor tijd en eeuwigheid.

Hier mogen ze komen. De dieven en de moordenaars, de dronkaards en de hoereerders. Hier mogen ze komen. De Farizeeën en de schriftgeleerden en de onbekeerde Nicodemussen om zich te laten zaligen. Geen zondaar te arm, geen kind te klein, geen jongen te verloren, geen meisje te slecht. Hier mogen ze komen. En door één blik op die verhoogde Slang, als een misdadiger, deze Misdadiger gezien hebbende, ontvangen we vrede bij God door onze Heere Jezus Christus. Dan hebben we niet meer onze gerechtigheid, die uit de wet is, maar dan vertrouwen we op de gerechtigheid, die door het geloof is. Dan zijn wij aangenaam bij de Vader, want er is geen andere weg om zalig te worden, dan de aanschouwing van het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.

Maar dan is het ook een volkomen weg. Dan is het een weg die een vrede baart, die de wereld niet kent. Dan is het een weg, zo recht en zo volkomen, dat al de heilige engelen zich in lofzangen over die weg verheugen en met al de zaligen tot in eeuwigheid zullen zingen: “Het Lam, dat op Zijn troon zit, Hij is waardig te ontvangen

lof, eer, aanbedding en dankzegging, want Hij heeft ons gekocht met Zijn dierbaar bloed.”

Het tweede deel van de tekst willen we ontvouwen nadat we gezongen hebben uit Psalm 145, het 2^e vers.

* * *

De tweede gedachte wil ik u nog kort toelichten: *Voor wie stierf Christus?* En dat is dan gelijk de toepassing, dat begrijpt u wel. Voor wie stierf Christus? Er staat in de tekst: “Daarom zal Ik Hem een deel geven van velen.” Dat is een beetje een moeilijke zinsconstructie, maar het betekent eenvoudig naar het grondwoord dit: “Daarom zal Ik Hem velen tot een deel geven. Ik zal Hem een deel geven van velen. Ik, God, God de Vader, de Rechter ook over Christus, Ik zal Hem velen tot een deel geven.”

“En,” staat er verder, “Hij zal de machtigen als een roof delen.” Dat zijn de machtigen, die tegen Hem opstaan. Zijn vijanden, machtige vijanden. En die machtige vijanden zal Hij op zulk een wijze overwinnen, dat Hij er volkomen over beschikken zal. Zoals een overwinnende veldheer de roof van de vijand, die hij overwonnen heeft, meeneemt en naar zijn welbehagen over die roof beschikt, zo zal Christus machtige vijanden tot Zich brengen en daar zal Hij zo over beschikken. Helemaal alleen. Hij zal ze naar Zijn wil ombuigen en over hen beschikken, opdat ze Hem ten dienste zullen staan. Want “Hij zal de machtigen als een roof delen.”

Er staat in het laatste gedeelte: “En Hij veler zonden gedragen heeft en voor de overtreders gebeden heeft.” Daar hebt u de bewegende oorzaak, de grondreden. Dus: Die velen en die machtigen, die worden Zijn deel, *omdat* Hij veler zonden gedragen heeft. En *omdat* Hij voor de overtreders gebeden heeft.

Wij hebben het straks al gezegd: Christus stierf dus voor de zonden van anderen. En die anderen, dat waren die velen, die machtigen.

Hierin is ook duidelijk, dat de zoendood van Christus zich uitstrekt tot de verkorenen des Heeren en tot die alleen. Zij zullen zekerlijk de zaligheid beërven. Zij allen zullen de zaligheid beërven. We kunnen dit naar twee zijden zien, dat weet u wel. Van de zijde van God: Dan zijn het de voorgelovenden van alle eeuwigheid, bij name bij God bekend. In het boek des levens geschreven. Eer er iets was, reeds beminden van de Heere. In de raad des vredes aan Christus gegeven tot een losprijs, waar Hij Zijn ziel voor in de dood zou uitstorten. Als een bruid, waarmee Hij Zich eeuwig verheugen zal. Maar die kant is voor ons verborgen. Mozes zegt: “De verborgen dingen zijn voor de Heere, onze God, maar de geopenbaarde voor ons en voor onze kinderen.”

En wat is dan die geopenbaarde zijde van dit geheim? De geopenbaarde zijde hiervan is, “*dat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet zal verderven, maar het eeuwige leven hebben.*” Dat is het, waar wij naar uit te kijken hebben. En waar wij ons hart aan te beproeven hebben. We kunnen niet zien of onze namen geschreven staan in het boek des Levens. Dat laat God aan niemand toe. Niemand heeft in die raad Gods gestaan, zelfs de heilige engelen niet.

Maar hieraan hebben wij ons hart te onderzoeken: Behoren wij tot degenen, die in Zijn Naam geloven? En als we behoren tot degenen, die in Zijn Naam geloven, dan behoren wij bij die velen, bij die machtigen, die Christus gegeven zijn.

Daar staat, dat ze Hem gegeven zijn. Ik zal Hem een deel *gêven*. Alles gaat naar recht. Christus heeft het Zelf niet *genomen*. Hij heeft Zich onder het recht des Vaders gesteld: “Niet Mijn wil, maar Uw wil.” Dat moest Hij doen. Adam had gezegd: “Niet Uw wil, maar mijn wil.” En dat was zijn dood en onze dood en onze eeuwige ondergang.

En dat is nòg onze eeuwige ondergang. Daarvan komt de onvrede. En daarvan komt de ellende in ons leven. Als we zeggen: “Niet Uw

wil, maar mijn wil.” Dan komen we in het donker. Dan gaan we onze lusten na en onze begeerten en de wereld, met al wat er in is. Dan doen we wat goed is in onze ogen. Dan komen we in de dood en in de ellende terecht. Zonder God en zonder Christus en zonder Borg en zonder hoop. Maar nu heeft Christus gezegd voor die mensen, van wie Hij wist dat ze allen dwaalden als schapen en dat een ieder zich keerde naar zijn eigen weg: “Vader, Ik zal Mij onder die goddelozen, Ik zal Mij onder die overtreders, Ik zal Mij onder die zondaren laten stellen, in de plaats van zondaren, van misdadigers.” En toen heeft de Vader gezegd: “Dan zal Ik U een deel geven van velen. Dan zal Ik velen tot Uw deel geven. Diegenen namelijk, voor wie Gij, Mijn Kind, onder de misdadigers wilt staan. En dan zal Ik U geven de machtigen als een roof te delen.”

Welke machtigen zijn dat? Ach, dat zijn die machtige vijanden tegen God en tegen Christus. Zo’n machtige was Manasse, toen hij in de goddeloosheid voortging en Jeruzalem met bloed vervulde. Maar zo’n machtige was ook Saulus van Tarsen, toen hij meende God een dienst te bewijzen, door met een beroep op de heilige wet, de slachschapen van Christus in de gevangenis te werpen. Dat waren die machtigen.

En zulke machtigen zijn u en ik van nature. We houden vol! De satan roept ons toe, net als hij deed in het hart van Judas: “Houd vol, laat je niet kennen, laat je niet op je knieën dwingen, blijf een man, beken het voor niemand. Tenslotte kun je het zelf wel veranderen, als het nodig is.” Dat zijn influisteringen van satan. Dat is de macht van ons verdorven vlees tegen God.

Maar nu heeft Jezus Christus met Zijn verhoging bewerkstelligd en van de Vader verkregen, dat de machtigen door Hem als een roof geroofd zullen worden, opdat Hij erover beschikken kan.

O, geliefden, dat is nu het punt waar het in uw leven op aan komt. Heeft nu de aanschouwing van deze Jezus, Die Zich onder de zondaren gesteld heeft, Die tot de misdadigers gerekend geworden

is, heeft het gezicht op deze Man van smarten in uw leven ook wel eens dat gevolg gehad? Heeft dat in uw leven wel eens dat gevolg gehad, dat u zich als een machtige liet binden door Hem, Die sterker is? Is het in uw leven wel eens gebeurd, dat u zich aan Hem mocht overgeven, toen u zag, dat Hij in Zijn eeuwige ontferming uw ondergang niet zocht, maar Zich met u, verlorene, wilde inlaten, door Zich te stellen onder de last van uw ongerechtigheid?

Met andere woorden: Is nu dit lijden van Jezus Christus de hoogste vreugde van uw hart? Heeft dat nu uw hart bewogen tot Zijn dienst? Is de goedheid Gods u nu geworden tot verootmoediging, tot buigen aan Zijn voeten? Heeft u nu de wapenen daarom aan Zijn voeten ingeleverd en gezegd: “Zie, Heere, hier ben ik. Doe met mij wat goed is in Uw ogen?” Allen die zalig worden, hebben zich also overgegeven in de handen van de Heere. En ach, toen is het zo meegevallen. En zo valt het altijd mee.

Van de Romeinse keizers is bekend, dat ze hun overwonnenen op de allerwreedaardigste wijze lieten doden, tot een betoning van hun soevereine macht over hen, die ze overwonnen hadden. En ze traptten degenen, die ze overwonnen hadden, met hun harde soldatenlaars de halswervels stuk, opdat ze zo op de nek hunner vijanden zichzelf als hun overwinnaar zouden bewijzen.

Maar wie zich nu neerbuigt onder de gezegende aanschouwing van Hem, Die Zich in de rij der goddelozen liet stellen, die wordt niet stukgetrapt door Hem, aan Wiens voeten hij neervalt. Maar die wordt, daar hij overdekt is met wonden en striemen en etterbuilen, verzorgd door deze allerbarmhartigste Samaritaan. Die zegt: “En al uw krankheên kent en liefderijk geneest.”

Geliefden, wie in de handen van deze Overwinnaar valt, die wordt genezen van al zijn ongerechtigheden. Want onder de schaduw van die Boom is het goed toeven. “En Zijn vrucht,” zingt de bruid, “is mijn gehemelte zoet.” Dat is een zalig verliezen. Dat is een zalig prijsgeven. Dat is een zalige ondergang. Dat is de eeuwige winst

van je verloren leven. Hier ontsluit zich die poort der gerechtigheid, waardoor deze onrechtvaardigen - gerechtvaardigd door het geloof - mogen binnentreden om God, hun Koning, voor eeuwig te eren. Kom, ligt u wel eens bij die poort? Bent u wel eens wakende aan Zijn poorten, waarnemende de posten van Zijn deuren? Of deze poort ook voor u zou mogen opengaan? Behoort u tot die hongerigen en dorstigen naar Gods gerechtigheid? Die er iets van aanschouwd hebben door de traliën van Zijn Woord, en die zeggen: "Ja, bij deze dingen leef ik. En in alle deze is het leven van mijn ziel." O, houd dan aan, grijp moed, dan zal uw hart vrolijk leven. Want, nooddriftigen, vergeet Zijn goedheid niet; nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven. Dat zijn zij, die door dat Woord gegrepen zijn en die geen andere vrijheid zoeken dan deze vrijheid.

"Daarom," staat er. Wel, Hij heeft veler zonden gedragen. Dat zijn die velen. Dat zijn die machtigen, die Hij als een roof deelt. En *Hij heeft voor de overtreders gebeden*. O, komt het ergens in openbaar, dat Hij als Borg gestorven is, dan komt het hierin openbaar.

Want het gebeurt vaak dat iemand, wanneer hij naar de gerechtsplaats geleid wordt om geëxecuteerd te worden, dat hij dan ten laatste nog om een dominee of om iemand anders roept, die voor hem bidden moet. Dan kan het zo bang worden in het aangezicht van de dood. De voorbeelden uit de geschiedenis zijn bekend. Dat mensen, die hun hele leven met God en met Zijn dienst gespot hebben, in het aangezicht van de dood nog geroepen hebben om iemand, die hen vergezellen moest op de reis naar het schavot. Die moest dan voor hen bidden. Of ze baden voor zichzelf en misschien hebben ze nog gebeden voor hun vrouwen en voor hun kinderen, die ze achter moesten laten vanwege hun ongerechtigheden.

Maar hier is nu de Borg. Daar staat dat Hij, stervende op de weg naar het kruis, ja, hangende aan het schandhout, gebeden heeft voor

overtreders. Voor Zichzelf vroeg Hij geen gunst. Nee, Jezus, wetende dat nu alles volbracht was, riep uit: "Mij dorst." Wetende, dat Hij het volbracht had. Hij had het volbracht. En toen Hij het aan het volbrengen was, toen bad Hij niet voor Zichzelf. Toen zei Hij: "Vader, vergeef het hún, want zij weten niet, wat zij doen." O, geliefden, wat Hij gedaan heeft, dat heeft Hij u ten goede gedaan. Opdat u in het gerichte Gods nimmermeer komen zou.

Ik zei: Hij heeft als Borg gebeden. En voor wie heeft Hij gebeden? Voor die mensen die Hem daar aan het kruis hebben gehangen. Voor die ene moordenaar, die daar uitriep: "Wij toch ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan." Voor die hoofdman, die daar straks uitroept: "Waarlijk, deze Mens was Gods Zoon!" Voor die ellendelingen. Voor die spotters.

Straks, dan leest u het: "en een grote schare der priesters werd het geloof gehoorzaam." Er werden er toegedaan tot de gemeente, die zalig worden. Die hier hebben staan spotten met het lijden en sterven van de Borg, die zijn straks door de Pinkstergeest overwonnen. Daar heeft Hij nu voor gebeden. Voor overtreders. En Hij heeft veler zonden gedragen!

Zie, geliefden, om nu te weten, of u welkom bent aan het Heilig Avondmaal, moet u deze tekst nog eens overdenken in de week, die voor u ligt. En dan kunt u niet in de hemel opklimmen, om te weten of uw naam in het Boek des Levens geschreven staat. Maar dan moet u aan dit Woord van God uw ziel toetsen: Of u nu ook zulk een overtreder zijt, voor wie Christus gebeden heeft. Dat kunt u weten, hoor. Dat is heel eenvoudig. Dan hebt u God lief gekregen. Niet maar zo met een beetje gemoedelijke liefde, zo van: Waarom zou je God ook haten? Nee, maar met die diepe, intense, hartelijke, Goddelijke liefde. Die liefde heeft Hij dan in uw hart uitgestort. En als God die liefde in uw hart uitgestort heeft, dan gaat u ter wille

van Hem de wereld verzaken met alles wat erin is. Dat is een duidelijk kenmerk. Dan is uw leven op een ander plan gekomen. Dan bent u een gerechtigheid gaan zoeken, die u niet meer zelf opbrengen kunt. Dan bent u bij ogenblikken afgedreven van al uw eigen hulp en van al uw eigen gerechtigheid en bereid om uw lege handen om genade tot God uit te strekken. Dan zijn er tijden in uw leven gekomen, dat genade u dierbaar geworden is. Ja, wanneer u enige oefeningen in uw leven hebt mogen verkrijgen, dan is de prediking van de gekruiste Christus het centrum van uw verlangen. Dan zegt u: “Ja, Hij, in Zijn kruis, in Zijn lijden, in Zijn staan in het midden van de zondaren. Dat is mijn hoop, dat is mijn enige hoop. O, als ik van Jezus niet hoor, dan hoor ik geen preek! En als ik Zijn kruis niet zie, dan ben ik niet gered. En als ik onder Zijn vleugelen me niet mag neervlijen, om in boetvaardigheid mijn schuld Hem te bekennen, dan heb ik geen Avondmaal gevierd.”

Welnu, is het zo? Is dat het verlangen van uw ziel? O, ik vraag niet of u er altijd bij leeft. De uitnemendste zal nog moeten zeggen: “Heere, Uw volk heeft het maar een kleine wijle tijds bezeten.” Maar dan blijft er toch het verlangen van de ziel: “Och, werd ik derwaarts weer geleid.” Want dat is toch ons leven. Dat zijn toch die goedertierenheden Gods, waar de dichter van zegt: “Want beter dan dit tijdelijk leven, is Uwe goedertierenheid.” En dan zegt hij: “Och, werd ik derwaarts weer geleid. Dan zou mijn mond u de ere geven.”

Welnu, er staat bij God niets meer in de weg. Alle sluitbomen zijn door Hem stuk gebroken of opgeheven. Er is een verse en levende weg in het bloed van de Heere Jezus Christus. Wat staat er nu bij u in de weg? Ik denk dat u zelf de grootste hinderpaal bent. Onderzoek het maar in de week die voor u ligt. En als u het dan bemerkt, ach, bedenk het dan, dat Hij in de rij der goddelozen, in de rij der overtreders, in de rij der misdadigers, gestaan heeft. En bevindt u uzelf dan onbekwaam om tot de Dis te naderen en bent u

dan ook belast en beladen en ligt er een grote schuld op uw ziel, zodat u zeggen moet: “O Heere, zo kan het niet. Zò kan het niet.” Zie dan toch van uzelf af. Zie dan toch op dat Lam Gods. Zie, hoe Hij in de rij van de misdadigers gestaan heeft. Zie, en geloof dat Hij gekomen is, niet, om te roepen *rechtvaardigen*, maar *zondaren* tot bekering.

En dan zal toch de grond van uw komen tot 's Heeren Dis dit zijn: “Ik ben wel arm en ellendig, ik ben een misdadiger, ik ben een overtreder, maar de Heere denkt aan mij.”

Amen

Het gebed van Asa, koning van Juda

Zingen: Psalm 66 : 1 en 2

Lezen : 2 Kronieken 14

Zingen: Psalm 27 : 3 en 6

Zingen: Psalm 68 : 6

Zingen: Psalm 111: 5

Geliefden, het Woord van God dat wij u vanmorgen willen prediken, in verband met het Heilig Avondmaal, dat wij volgende week hopen te bedienen, vindt u in 2 Kronieken 14, vers 9 t/m 12:

En Zerah, de Moor, kwam tegen hen uit, met een heir van duizend maal duizend, en driehonderd wagenen; en hij kwam tot Marésa toe.

Toen toog Asa tegen hem uit; en zij stelden de slagorde in het dal Zefatha bij Marésa.

En Asa riep tot den HEERE, zijn God, en zeide: HEERE, het is niets bij U, te helpen hetzij den machtige, hetzij den krachteloze; help ons, o HEERE, onze God! Want wij steunen op U, en in Uw Naam zijn wij gekomen tegen deze menigte; o HEERE! Gij zijt onze God; laat den sterfelijke mens tegen U niets vermogen.

En de HEERE plaagde de Moren voor Asa en voor Juda; en de Moren vloden.

Deze tekst is:

Het gebed van Asa, koning van Juda

- 1° De aanleiding tot dit gebed
- 2° De inhoud van dit gebed
- 3° De verhoring van dit gebed.

Er staat in Mattheus 5: “Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.” Dat is een tekst, waardoor vele kinderen van God al erg geschrokken zijn. Stel je voor: Zalig zijn de reinen van hart. Wie is dan zalig? Wie is rein van hart?

Ach, als we die tekst zo zouden moeten zien, dat die reinheid een gevolg was van ´s mensen inspanning, van levensverbetering, dan - helaas - zou niemand ooit zalig kunnen worden. Want, wie zal een reine geven uit een onreine? En “wij allen struikelen dagelijks in vele,” zegt het Woord van God. Er is niet één dag in ons leven dat we - in onszelf aangemerkt - rein zijn voor God.

Maar wie zijn dan die mensen, tot wie Jezus zegt: “Zalig zijn de reinen van hart”? Zijn dat de hemellingen? Nee, het zijn zondaren zoals u en ik. Maar, als Jezus daar het “Sion Gods” tekent als reinen van hart, dan heeft Hij het daar niet over een aangeboren reinheid of een reinheid die verkregen is door krachtsinspanning - ook niet door geestelijke krachtsinspanning - maar dan heeft Hij het daar over een *gave Gods*. Een gave Gods tegenover de reinheid der handen, tegenover de uitwendige reinheid in de dienst der schaduwen.

U weet wel, daar beijverden de Farizeeën en de schriftgeleerden zich zo voor. Het buitenste van de drinkbeker, zegt Jezus, dat is wel in orde, maar van binnen is zij vol onreinheid en vol ongerechtigheid. En nu, tegenover die uiterlijke reiniging, stelt de Heere die *wezenlijke* reiniging door de Geest van God. En dan zegt Hij: “Niet die mensen, die alleen maar uiterlijk rein zijn, niet die mensen, die alleen maar de buitenkant oppoetsen en menen dat God er genoeg mee neemt, maar de reinen van hãrt. Die leven uit het nieuwe beginsel.”

O zeker, dit zijn nu juist mensen, die met David klagen: “Scheep mij, o Heere, een rein hart,” uit het diepe besef dat ze geen rein hart hebben. En toch, dit is hun reinheid, dat ze, net als God, de zonden zijn gaan haten en dat ze hun onreinheid bewenen en begeren rein te zijn, zoals God rein is. Deze mensen begeren gedurig de reinigende

kracht van het bloed van Jezus Christus door de werkingen van Gods Geest aan hun harten te mogen ervaren.

Dat zijn nu die “reinen van hart”. Dat zijn mensen, vol zonden en ongerechtigheid, maar die met dat hart, zo vol ongerechtigheid, bij God staan en hun betraand aangezicht tot God opheffen en die zeggen: “O God, ik kan er niet langer mee leven. Verlos me ervan. Maak me rein. Opdat ik rein zou zijn, zoals Gij.” Die uit dat nieuwe beginsel nu ook worstelen om tot de volmaaktheid te mogen komen. Nu zegt Jezus van die strijdende kerk: “Zalig zijn zij, want zij zullen hun wens verkrijgen. Zij zullen God zien.”

En u weet wel: In de zaligsprekingen stelt de Heere steeds iets goeds in het vooruitzicht, dat de leegte die Hij eerst noemt, vervult. Wat is dan het gebrek in deze mensen? Wel, ze zijn onrein en ze missen God. En nu zegt de Heere van dezulken, die daarover wenen voor Zijn aangezicht: “Zij zijn zalig. Ik zeg het: zij zijn rein en zij zullen hun wens verkrijgen. Zij zullen God zien.”

Nu, geliefden, de Heere onderwijze ook alzo vanmorgen onze harten in deze voorbereidingspreek voor het Heilig Avondmaal. Opdat we ook, als zulke reinen van hart, voor Gods aangezicht zouden mogen komen. En daartoe las ik u de tekst en ik wil u die nader verklaren uit het leven van Asa.

Asa was ook zo’n reine van hart. Maar dat sluit de strijd niet uit. En dat sluit die geweldige overmacht niet uit, die daar tegenover hem stond. Dat sluit zijn moeiten en zijn bangheid en zijn angst niet uit, want - we zullen het zien in deze geschiedenis - de strijd is ongelijk en de strijd is hevig, maar zo, naderend tot God, mag hij van God de overwinning verkrijgen over al zijn vijanden.

Asa was een godvrezende koning. Hij was de zoon van Abia, die weer een zoon was van Rehabeam, dus van David af het vijfde geslacht. David, Salomo, Rehabeam, Abia en dan deze Asa. Het rijk was intussen onder Rehabeam in tweeën gedeeld. Tien stammen

waren afgefallen en Jerobeam gevolgd. Twee stammen waren overgebleven. Voortaan worden die twee stammen genoemd “Juda” en de tien stammen worden genoemd “Israël” of “Efraïm”. Over dat Israël of Efraïm heb ik het nu niet. Ik heb het nu dus in deze tekst over Juda, het tweestammenrijk, eerst onder de regering van Rehabeam, later van Abia en nu van Asa.

Die Asa is heel lang koning geweest: eenenveertig jaar heeft hij over Juda geregeerd. En hij heeft veel goeds gedaan voor het aangezicht des Heeren. Hij heeft een hele reformatie bewerkt onder Juda. Want, hoe schoon het rijk in de dagen van Salomo bloeide, in die dagen al kwam, vooral aan het eind van Salomo’s leven, het verval onder het volk van God. En dat zette zich voort onder Rehabeam en dat is ook niet weggenomen onder Abia.

Maar dan komt deze zoon van Abia, Asa, en dat is een man die de Heere vreest. En die werpt al de altaren voor de heidense afgoden omver en al die ashera, of die heilige bossen - letterlijk vertaald: die heilige palen - waar het volk de allervuilste ongerechtigheid bij bedreef, die houdt hij uit en die kapt hij weg en die verbrandt hij. En positief: hij roept het volk weer op, niet alleen om de afgoden weg te doen, maar ook om de levende God te dienen. Hij gaat het volk vòòr in de dienst des Heeren en hij heeft de eerste tien jaren van zijn regering grote rust. Maar Asa weet, dat zijn volk en land omringd is door vijanden. En daarom roept hij in die tijd van rust, die de Heere hem geeft en waarin het land en het volk gereformeerd werden, een heel leger van mensen op om de vestingsteden in Juda te versterken. Want hij weet het: de vijanden liggen aan de grenzen. En het Sion Gods was ook in die dagen een verachte fakkel in de ogen van degenen die gerust waren. Ook toen sprak men al: “Het is Sion, niemand vraagt naar haar.” Juda was nog maar een hoopje amechtige joden.

Daar komt al een groot leger, samengesteld uit Moren, uit Egyptenaren en uit Libiërs. Het leger wordt aangevoerd door de

zeer gevreesde en machtige koning en veldoverste, Zerah, de Moor. En het was geen klein leger. Daar staat een leger van duizend maal duizend man met driehonderd strijdwagens. Dus een leger van een miljoen soldaten. En daarbij driehonderd van die machtige strijdwagens. Dat leger komt op en stelt zich in slagorde tegen Juda. Asa, de koning, is ontroerd als hij hoort over het machtige leger dat zich opstelt om Juda onder de voet te lopen. Haastig blaast hij de bazuin en roept alle mannen van Juda en Benjamin samen. Het zijn er bij elkaar ruim een half miljoen. Maar dan is het toch altijd nog twee tegen één. Dan is het altijd toch nog een overmachtige vijand. En denk eens aan die machtige strijdwagens, die Zerah de Moor in kan zetten tegen het leger van Asa.

Wat zal Asa doen? Asa is ook een goed krijgsheer. Asa weet wat het betekent: Ora et Labora, bidden en werken. Asa zit niet met de handen in zijn schoot en Asa begint niet tegen zijn oversten te kermen: “Het is verloren, het is verloren.” Maar hij begint met zijn leger bijeen te roepen. En hij begint om de vaste stad Marésa, tot een vesting gemaakt, met veel militairen te bezetten. De muren zijn sterk en het leger is goed toegerust in de dagen van Asa. Hij heeft dus gewerkt. Hij heeft alles gedaan wat in zijn vermogen was om de vijand te keren.

Hier ziet u dat de Heere niet alleen het gebed vraagt van Zijn volk en het gebed zegent, maar dat Hij ook de arbeid van Zijn volk wil zegenen. De werkzaamheden die wij hebben, zowel op natuurlijk, als op geestelijk gebied.

Maar toch, al heeft hij tijdens de rust in die tien jaar de steden versterkt en al heeft hij een machtig leger, dat hij in die steden legert, zo is dit toch niet de enige zaak die hij doet. Integendeel. Hij doet dit biddend. Asa vlucht in zijn nood tot God. En als hij alles gedaan heeft, wat zijn hand vindt om te doen, dan zegt hij niet: “Ziezo, we redden het wel.” Nee, want tenslotte is nog altijd de feitelijke situatie zo, dat ze toch maar een half leger hebben

tegenover het leger van Zerah, de Moor met zijn driehonderd strijdwagens. En daarom, Asa weet het: als hij alleen op dit leger zou hebben te vertrouwen, op de kracht van zijn manschappen en op de sterkte van hun arm, dan was hij verloren. Maar Asa weet ook: er is een God die wonderen doet. De God Israëls alleen is God!

En Zerah, de Moor, mag een miljoen mensen tot zijn beschikking hebben, maar Zerah, de Moor, kent Israëls God niet! Hij strijdt wel in de naam van zijn goden, natuurlijk; dat roepen steeds de vreemde volken. “Zijn wij zonder god opgekomen?” roepen de knechten van Sanherib, als ze heengaan om Hizkia te benauwen. “Zijn wij zonder god opgetogen? Hebben onze goden ons niet de overwinningen gegeven over al die volkeren?” Maar Asa weet het: de goden van de Egyptenaren, van de Moren en van de Libiërs zijn geen goden. Het is een vertrouwen van mensen op hout en steen. En Asa weet vast: onze God is Israëls God, die de hemel en de aarde gemaakt heeft en in Wiens hand alle dingen zijn. En hij vlucht in zijn nood tot die God.

Er staat, dat Asa riep tot de Heere, zijn God en zeide: “Heere, het is niets bij U te helpen, hetzij de machtige, hetzij de krachteloze.” Hij wil hiermee zeggen: “Heere, al hebben wij een hoop volk, al zou het leger miljoenen met miljoenen verdubbeld zijn, en U zou dat leger niet helpen, dan waren we nog machteloos. De machtige vermag niets zonder Uw kracht. Maar Heere, als het dan alleen van U afhangt, dan kunt U ook de krachteloze de overwinning geven. Als nu toch de overwinning niet is aan het paard en zijn ruiter, aan de menigte van strijdwagens; als de overwinning nu van Uw genade afhangt, Heere, dan is het voor U hetzelfde te helpen, hetzij de machtige of de krachteloze. Dan staan we, nee, niet gelijk, maar dan zijn wij, al hebben wij dan maar de helft van de manschappen van Zerah de Moor, indien we Uw gunst mogen ervaren en Uw hulp mogen ontmoeten, dan zijn wij sterker dan zij. Dan staan we in de kracht en in de mogendheid van Hem, bij Wie het niets is te helpen,

hetzij de machtige, hetzij de krachteloze. Help ons, o Heere, onze God.” “*Onze God*”, hoort u het? Daar hebt u het vertrouwend toegaan tot de troon van Gods genade!

Geliefden, wij maken ons op om het Heilig Avondmaal te vieren in het midden der gemeente. Dat zijn bijzondere tijden. Dan naderen we inzonderheid voor Gods heilig aangezicht. Ik weet wel, het behoort elke dag zondag te zijn. En het behoort in ons leven elke dag zo te zijn, dat we gemeenschap hebben met de Heere, met dat geslachte Lam, ja, zo behoort het te zijn. Maar daarboven heeft God ons bijzondere tijden en bijzondere gelegenheden en bijzondere middelen gegeven, die boven het gewone - het leven van alledag - uitstijgen, zoals de Heere onder Israël tijden gaf, elke dag weer, dat ze het offer moesten brengen. Maar eenmaal in het jaar, dan was het een grote dag, de grote Verzoendag waarop iets gebeurde, dat de andere dagen niet gebeurde. Dan ging namelijk de hogepriester voor Gods aangezicht in. Dan ging hij met het bloed in het heilige der heiligen, naar de ark, om verzoening te doen voor zichzelf, voor de priesters en voor het volk. Dat was de grote dag.

Zo heeft God ons ook van die grote dagen in ons leven gegeven. Wij hebben alle dagen het Woord van God. De Heere roept ons alle dagen op ons te verootmoedigen voor Zijn aangezicht en onze sterkte te zoeken in Hem. En gelukzalig is de mens, die alzo met de Heere wandelt. Maar dan zijn er ook van die bijzondere dagen, dat de Heere ons samenroept, heel dicht bij Hem. In Zijn bijzondere gemeenschap.

Maar dat zijn ook gevaarlijke dagen. Dat zijn ook vreselijke dagen. Want God is daar vol majesteit en aanbiddelijke heerlijkheid tegenwoordig. Al doet de Heere het niet meer zo zichtbaar als onder het Oude Testament, dat Hij ieder die ook maar de sluier naar het Heilige der Heiligen zou oplichten, doden zou. Al lezen we niet meer in het Nieuwe Testament zo'n verhaal als van Uzza, die

alleen maar zijn hand uitstreckte om de ark te bewaren, maar daarom gedood werd. Maar al doet God het nu niet meer op zulke wijze, de God van het Nieuwe Testament is geen andere God. Al laat Hij het niet meer op zulk een zichtbare wijze openbaar komen, Hij is diezelfde heilige God. "Onze God is een verterend vuur." Dat geldt ook nu nog.

En daarom zeg ik: als wij dan op zulk een bijzondere dag samenkomen rondom de Dis des Heeren, dan is dat groot, dan is dat verheven, dan is dat heerlijk. Dan kan je hart er naar uitzien, maar het is ook een gevaarlijke dag. We komen dan zo dicht bij God. Zo vlak bij God. Bij die vlam, die Hij is, waar Hij woont tussen de cherubs. Zo dicht bij God. Daar staat niet voor niets in het Avondmaalsformulier, dat degene, die onwaardiglijk eet en drinkt zichzelf een oordeel eet en drinkt. Dat staat niet geschreven van het komen onder Gods Woord. Ook dat heeft zijn voordeel of zijn veroordeling. O zeker. Maar dat staat inzonderheid van het Heilig Avondmaal. Dat onwaardiglijk eten en drinken. Onze God is een verterend vuur.

We maken ons op om het Heilig Avondmaal te vieren. *En nu komt het op ons hart aan.* "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien". Hoe is ons hart? O zeker, die reinen van hart - ik heb het straks al aangestipt en ik zeg het hier uit de tekst verder - dat zijn geen mensen, die geen strijd kennen. Die reinen van hart, dat zijn geen mensen die zeggen: "Ziezo, ik ben bereid om God te ontmoeten." Dat zijn geen mensen die zeggen: "Ach mensen, mijn zaak ligt klaar in de hand van God, wat zou ik nog vrezen?" Die reinen van hart, dat zijn mensen die, zolang ze hier beneden zijn, midden in de strijd verkeren. Want die strijd, die Asa streed, als Juda tegen de heidenen, dat blijft de strijd van Gods kerk op de aarde. En die strijd is geen teken van onoprechtheid en is geen teken van onreinheid. Waar die strijd niet is, daar is onoprechtheid. Ook al zegt u: "Ja maar, ik ben oprecht, want ik zal me niet bedriegen. Ik

weet dat ik onbekeerd ben. En ik weet dat ik geen recht heb om aan het Avondmaal te komen. O nee, u hoeft er niet over te denken, ik kom niet aan het Avondmaal. Ik ben oprecht, ik ben nog onbekeerd.”

Meent u dat? Dacht u werkelijk dat u, al kent u deze strijd niet en al blijft u zitten en al komt u niet aan het Avondmaal en al zegt u duizendmaal: “Ik ben nog onbekeerd, dus mag ik niet aan het Avondmaal”, meent u, dat u daarmee oprecht bent? Dacht u werkelijk, *dat deze oprechtheid uw schuld voor God wegnam?* Dacht u dat? Dacht u werkelijk dat u zonder schuld van het Avondmaal kon wegblijven? O mens, wees toch niet zo dwaas. Realiseer het u toch, dat u in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren bent. En dat de hele boom van uw leven bittere, bittere vruchten voortbrengt. Onbekeerd in uw gaan naar het Avondmaal, onbekeerd in uw blijven zitten in de bank, onbekeerd in uw thuisblijven. Het zijn bittere vruchten, die groeien aan de onreine boom van uw leven, aan de onvruchtbare boom van uw leven. Dacht u werkelijk, als u niet in deze strijd gewikkeld was, dat u dan eerlijk kon zijn? Neen!

Gezegend zijn zij, die, net als Asa, de strijd in moeten. De strijd ingeleid worden. Gezegend zijn zij, die zulk een overmacht zien, zoals Asa die zag, en dat was werkelijkheid: duizend maal duizend man en driehonderd strijdswagens. En dan een veldheer die al menig volk aan zich onderworpen had.

Kent u vijanden in uw leven? Vijanden die komen tegen God, tegen Zijn dienst en tegen Zijn volk? Vijanden tegen het nieuwe leven, dat naar God uitgaat en aan God verbonden is? Kent u zulke vijanden in uw leven? Uw vlees bijvoorbeeld? Begin dicht bij huis. Begin in uw eigen hart. Uw vlees, zeg ik. Dat steeds, door het kwade verrast, afgetrokken wordt van de wegen des Heeren. Het kwade, waaronder we bedolven liggen. De wereld met haar geoorloofde dingen, maar die toch een grote vijand kunnen zijn. Al die geoorloofde dingen,

die mooie dingen, die goede dingen, die ik op zichzelf wel hebben mag, waar ik op zichzelf zelfs voor werken moet. Ik heb een zaak, een naam, een eer, het geld dat ik toch verdienen moet om door de wereld te komen, het werk dat God me toch toevertrouwd heeft. De wereld waar ik in leven moet. Ik denk nu niet aan de zonden, maar de wereld, waarin ik leven moet. Maar wat kan het ons een vijand worden.

Wanneer onze schat in deze wereld ligt, dan zit ons hart eraan vast. En als we daar eens ons hart op onderzoeken, 's morgens als we opstaan en 's middags en 's avonds. Als de Heere nu eens aan ons vroeg: "Waar is je schat?" Want waar ons hart is, daar is onze schat. En ga het nu zelf eens na. Waar denkt u het meeste over? Waar bent u het meest mee bezig? Wat heeft het meest bekoring in uw hart? Wat overlegt u, als u wakker bent, als u opstaat en als u naar bed gaat? Waar bent u mee bezig?

Die wereld, zeg ik, kan ons tot een machtige vijand worden. En al die geoorloofde dingen kunnen onze ziel zo opslokken, dat er voor iets anders bijna geen plaats meer is. Zo, dat we er dan nog wel een beetje godsdienstig bij zijn, maar dat het niet het wezenlijke van ons leven is.

Zo is het voor mensen die geen genade kennen, maar zo is het ook vaak in het leven van degenen die genade gevonden hebben in de ogen van God. En wat wordt het leven dan droevig. Uitzichtloos en ellendig. O, gelukkig, als God vijandschap zet, ook tussen die geoorloofde dingen en ons, onze ziel, het nieuwe leven. En dan die grote vijand, die nooit ophoudt ons hier op aarde te bestoken: de duivel, die rondgaat als een briesende leeuw. Soms in een verschrikkelijke gedaante, wanneer hij ons toeroept: "Je hebt geen heil bij God, de hel is voor je bereid, je bent geen verkorene, je zult eeuwig van God verstoten worden." En dan weer als een engel des lichts, om ons op rustgronden te doen neerzitten buiten Jezus' bloed, buiten die vaste gerechtigheid, die in het Lam Gods

gevonden wordt. Maar altijd verraderlijk, altijd onoprecht, altijd in de aanval. Geen ogenblik rust. Machtige vijanden.

Nu, ik hoop dat u ze deze week ontmoet. Ze zijn er. Het zou veel erger zijn, als u geen strijd had, dan dat u deze week midden in de strijd doorbracht. Ik hoop dat u de vijanden tegenkomt. En dat u ze zo groot ziet, dat u zegt: "Heere, het is minstens twee tegen één." Het is vaak tien tegen één en misschien nog meer. Maar als u ziet, dat het minstens twee tegen één is, dat u dan zegt: "Heere, daar kan ik nooit tegen op. En daar kom ik nooit overheen. Die overwinning kan ik nooit behalen."

En dan heeft Asa gedaan, wat hij doen moest. Hij heeft de steden versterkt en hij heeft de bazuin geblazen en hij heeft het volk samengeroepen. Maar al heeft hij dat nu allemaal gedaan, dan is hij toch niet bereid zó de slag in te gaan. Zo hoop ik dat u deze week uw knieën zult buigen. En ik hoop dat u naarstig de middelen zult waarnemen, die God gegeven heeft om uw hart te onderzoeken. Dat *moet* u - en ik zeg het u in alle ernst - *dat moet u doen*. U moet deze week, zeker deze week, de middelen gebruiken die God gegeven heeft. Zoek maar een goede preek. Zoek een goede verhandeling over het Heilig Avondmaal. Lees die boeken, die onder ons algemeen bekend zijn en die u de weg kunnen wijzen: Trouwe leidslieden uwer zaligheid.

Maar, al hebt u dit nu allemaal gedaan, denk dan toch niet, dat u aanstaande zondag bereid zult zijn, *daardoor* bereid zult zijn, om de overwinning te behalen. Om de Heere te zien, om Zijn aangezicht in gunst te aanschouwen. Nee.

Asa heeft dat alles gedaan, maar hij heeft nog meer gedaan. Hij heeft dat éne gedaan dat u en ik niet missen kunnen. Hij is gevloeden tot God en hij heeft gezegd: "Heere, het is niets bij U te helpen, hetzij de machtige, hetzij de krachteloze, help ons, o Heere, onze God!"

Onze God, daar hebt u het. Hij vertrouwd op God. Hieruit spreekt vertrouwen. Zeker, hij verootmoedigt zich voor God, want hij zegt: “Wij kunnen het niet aan, het is twee tegen één, Heere. De overmacht is verpletterend.” Maar hij wordt niet moedeloos.

Denk erom, “moedeloosheid” en “hopeloosheid” zijn geen tekenen van geloof. Sommige mensen houden dat ervoor. En die denken, als ze meters diep in de put zitten, dat ze dan kostelijk door de Heere onderwezen worden. En ze weten niet, dat ze in de strik van de duivel zitten. Ze zitten met hun beide voeten verstrikt in de netten van de satan. Ootmoedigheid is heel wat anders dan mismoedigheid en troosteloosheid en moedeloosheid en hopeloosheid. Het komt ook uit een heel andere wortel voort. Ootmoed komt uit het geloof voort. Moedeloosheid uit het ongeloof. Ik zeg niet, dat die twee niet in hetzelfde hart kunnen zijn, dat kan. Je kunt hartelijk verootmoedigd zijn voor God en toch dat ongeloof als een macht in je leven ervaren. Maar ze hebben tweërlei grond, tweërlei wortel. Ook tweërlei vrucht. Want ootmoedigheid gewerkt door de Heilige Geest, als vrucht van het geloof, brengt ons steeds dichterbij God. Maar moedeloosheid doet ons steeds harder denken van God. En dan gaan we ergens in een hoekje zitten en dan zeggen we: “Nu, het zal toch wel niet voor mij zijn. En het wordt toch nooit wat. En het is toch niet waar geweest.” Nu ja, u weet dat wel: die hele reeks, die de duivel je altijd weer opnieuw met alle graagte influistert, want hij is er geleerd in. Net als Zerah de Moor, hij heeft al zoveel overwinningen behaald op zulk een wijze. Al zoveel.

Maar die gestalte was in het hart van Asa nu niet. Nee. Asa is verootmoedigd. En ik zeg: dat buigt ons naar God toe. Dat doet ons zeggen: “Heere, U bent toch onze God. Al zie ik er nu niets van. Al is die vijand nu twee keer zo groot als mijn leger, maar U bent toch onze God. Ach, U hebt het in oude dagen betoond, Heere. We hebben het wel verzondigd en wij zijn het niet waardig om Uw volk genaamd te worden, maar, Heere, Gij hebt toch Uw naam aan ons

verbonden. Toen we niet naar U zochten, toen hebt Gij ons opgezocht. En toen was Gij onze God in al ons zielsverdriet. En toen hebt U ons geholpen, Heere, onze God.” Daar spreekt het geloofsvertrouwen.

Ik hoop dat u ook in deze week iets van dat waarachtig geloofsvertrouwen mag beoefenen. Niet moedeloos in een hoekje gaan zitten, maar in die waarachtige verootmoediging zeggen: “Heere, mijn vijand is groter dan dat ik ben. Ze zijn machtig vele. Misschien wel tien tegen één. Maar, Heere, ach, Zerah kent God niet. En al die vijanden strijden in naam van hun eigen goden, maar Heere, Gij zijt toch mijn God. U bent toch een God die wonderen doet.”

De moedeloosheid ziet de vijand groot. Asa ook. Maar de moedeloosheid ziet daarbij God klein. En de ootmoedigheid, de verootmoediging ziet de vijand ook groot. Want de vreze Gods belet ons niet de macht van de vijanden te zien. De macht van het ongelooft, van de zonde in ons leven. Integendeel. Maar - en dat is nu het eigenaardige van het geloof - al is die vijand nu nog zo groot en al heeft die Zerah nu driehonderd strijdwagens en wij niet één, dan zegt het geloof: “Maar Heere, Gij zijt toch onze God. Gij geeft toch de overwinning. Heere, het is bij U niets te helpen de machtige, maar ook de krachteloze. En nu, Heere, hier is een krachteloze. Maar dat is voor U toch geen belemmering. Want de overwinning wordt toch niet bevochten door het paard en zijn ruiter? Want God is het toch die de één vernedert en de ander verhoogt?”

Dat zegt het geloof. Ik zei: dat is het eigenaardige van het geloof. Het geloof krijgt altijd in de duisternis zijn recht, zijn kans en niet in de verkeerde zin, maar in de goede zin. Dat is de voedingsbodem van het waarachtige geloof.

Welnu, laat het dan donker worden. Toets u aan het Woord des Heeren. Ga met de schamelheid van uw leven voor God staan en

zeg: “Heere, ik kan niet bestaan. Het recht der wet en de eis van de wet en de heiligheid van Uw dienst en de grootheid van het Heilig Avondmaal en de veelheid van mijn zonden. Heere, ik zie het klaar en duidelijk: het kan zo niet. Maar Heere, Gij kunt toch verlossen. Het is toch niets bij U te helpen, Heere.”

Daar moeten we heen, naar die andere kant. Daar heeft Asa het gevonden. Daar hebben trouwens al Gods kinderen het gevonden. Daar moet Asa het van hebben en daar moet u het van hebben en ik ook. En daar hoopt hij op en daar bidt hij om. “O Heere, onze God, *want wij steunen op U en in Uw naam zijn wij gekomen tegen deze menigte.*”

In Uw naam! Hoorde u wat ik straks gezegd heb: Zerah kwam in de naam van zijn goden. Maar Asa zegt: “Heere, wij zijn in Uw naam gekomen.” En zo mogen wij zeggen: “Heere Jezus, het is toch de dienst die U ons bevolen hebt te dienen. U hebt toch gezegd: “Doe dat tot Mijn gedachtenis.” Heere, het is toch geen instelling van mensen. U hebt het toch zelf gezegd, Heere: “Totdat Ik kom.” Welnu dan, het is Uw instelling, Heere Jezus. Gij wordt er in verheerlijkt. De Naam des Vaders zij geloofd en geprezen.”

En - dat is ook waar - de Heere heeft er ook zalige vruchten voor onze ziel aan verbonden. Maar laat ons het eerste éérs houden en dat is: “Heere, wij komen in Uw Naam. Omdat Gij het ons opgedragen hebt.” Het was het liefdebevel, met stervende lippen gesproken: “Doe dat tot Mijn gedachtenis.”

Geliefden, er zijn mensen die trachten altijd God aan hun kant te krijgen. Er zijn ook mensen die trachten aan Gods kant te gaan staan. En nu weet ik wel, dat er in de Psalmen staat: “Want God stond aan mijn zij.” Dat weet ik wel, maar dan toch niet in zo’n zin, alsof ik mijn zaakje eerst klaar maak en dan ook God erbij trek. Want je weet, in die hele onheilige strijd die er in de kerk en in ons hart gevoerd kan worden, van: “Ja maar, de Heere staat aan mijn kant.” Daar is zoveel vlees bij. Nee, het moet zo worden, dat we

door Gods Geest aan Gods kant gaan staan. En dan spannen we - ik zeg het met eerbied - dan spannen we God niet voor onze wagen, maar dan gaan wij voor Gods wagen staan. Dan zeggen we: "Heere, wat moet ik doen? Wat wilt U dat ik doen zal?"

En nu zegt de Heere hier in de eerste plaats: "Dat moet je nu om Mijntwil doen. Ik ben het waard, want Ik heb Mijn bloed gegeven, niet voor rechtvaardigen, maar voor goddelozen. Ik ben het waard." O, als uw hart beklemd is door zorg, door ongeloof, door moedeloosheid, denk dan eens aan deze Asa met een machtig leger voor zich. Denk eens, hoe hij hier bidt. Hij zegt: "Heere, wij doen het toch om U. Het is toch Uw volk. Gij zoudt toch, om David Uws knechts wil, aan Juda een lamp geven, die niet uitgeblust zal worden. Het gaat toch om Uw lieve Zoon en om Zijn Offerande en om Zijn Naam in het midden van deze duistere wereld."

En, geliefden, dan verbindt God er een zegen aan. "O Heere," zegt Asa, "Gij zijt onze God. Laat de sterfelijke mens tegen U - hij zegt niet: tegen 'ons', maar hij zegt: tegen 'U' - niets vermogen." Begrijpt u? De zaak van God was ook de zaak van Asa geworden. Het volk, waarover Asa koning was, was het volk van God. En als het nu zo in ons leven mag zijn, dat we zeggen: "Heere, breng nu Uw eigen werk eens openbaar, want Gij hebt gezegd, Heere: 'Dat volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen.' En als ik nu niet aan het Avondmaal kom, dan kan ik Uw lof niet vertellen. Dan zullen de heidenen niet weten, dat Gij God zijt; dan zullen de mensen niet zien, dat Gij een machtige en een genadige en een barmhartige God zijt. Dan zullen de mensen geen getuigen hebben, die van het Offer zullen getuigen. Maar Heere, maak me een getuige van dat Offer. Al was het maar zonder spraak. Al was het maar alleen door dat brood te nemen en door die wijn te drinken, dat ik voor God en voor de engelen en voor alle mensen getuigen mocht, dat dat mijn deel is en mijn eeuwig goed, mijn hoop tot in der eeuwigheid." En zo hoort de Heere het gebed. Daarover een

enkel woord tot slot wanneer we gezongen hebben uit Psalm 68 het 6^e vers.

* * *

“En de Heere plaagde de Moren voor Asa en voor Juda. En de Moren vloten.” Wanneer de zaak van Asa parallel loopt met de zaak van God, dan is het niet meer de strijd tussen Zerah en tussen Asa, dan is het niet meer de strijd tussen de wereld en tussen u, dan is het ten diepste zelfs niet meer de strijd tussen de duivel en tussen u. Maar dan is het de strijd tussen de satan en tussen Jezus Christus, Die Zijn Naam aan Zijn volk heeft verbonden. *En wanneer die Naam van Jezus onze zaak wordt, ook in het Avondmaal, dan doet God een wonder.*

Er staat: “En de Heere plaagde de Moren.” Hoe dat gebeurd is, dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat God plagen kan. Kijk maar eens, hoe Hij Farao en zijn heir geplaagd heeft. Met tien plagen, zodat Farao het niet meer uit kon houden. En als hij zich ondanks die plagen blijft verzetten, dan verdrinkt Farao met al zijn heir in de Schelfzee. En dan brengt God Zijn volk door een wonder in Kanaän.

En die God leeft nog. *Dan doet God het door een wonder.* En hoe Hij dat dan doen zal voor u, ik weet het niet. Maar ik weet dat God het doen zal! Hij zal het doen door dat ene wonder, waardoor Hij het altijd doet, *door het wonder van het bloed.* Want daardoor is Israël bevrijd. En daardoor is Israël uit Egypteland uitgeleid. En daardoor is Israël Kanaän binnengekomen en daarvan moeten we leven, u en ik. Dat wonder, dat het oog niet heeft gezien en dat het oor niet heeft gehoord en dat in het hart van een mens nooit is opgeklommen, maar dat God openbaart door Zijn Geest in het hart van Asa en in het hart van ons, wanneer Gods zaak onze zaak wordt. En wanneer we zeggen: “Heere, U bent het waardig, kom ik

om, dan kom ik om. Al zou ik sterven aan Uw voeten. Maar krachtens Uw Naam, Die mij lief geworden is, en krachtens Uw zaak, die ook mijn zaak is, zal ik komen. Al staan er een miljoen tegen mij alleen. Want, Heere, het is voor U niets te helpen, hetzij de machtige, hetzij de krachteloze. Als het dan toch van Uw kracht afhangt, dan komen wij tot U gevloeden. En als Gij het dan toch doet door het wonder, Heere, wie ben ik dat U aan mij zoudt gedenken? Maar ik zet mijn treden in Uw spoor, opdat mijn voet niet uit zou glijden. Wil mij voor struikelen bevrijden en ga mij met Uw heillicht voor.” Zalig zijn de reinen van hart, daar heb je ze, want zij zullen God zien. Door het wonder!

“En de Heere plaagde de Moren voor Asa en voor Juda, en de Moren vloten.” En lees dan de laatste verzen maar: toen mochten ze de buit delen. Tot zelfs de schaapstenten en de schaapsstallen toe. Ze werden het eigendom van Asa. Er bleef geen vijand meer over. “Want de koningen hoe zeer geducht, zijn met hun heiren weggevlucht, zij vloten voor uw ogen. En de buit van het overwonnen land,” hebben we net gezongen, “viel zelfs de vrouwen in de hand - die niet gestreden hebben - schoon niet mee uitgetogen.”

Laat Israël dan tussen de bakovens liggen, maar God plaagt de Egyptenaren en verlost Zijn volk achter het bloed. Laat dan Juda tegen de machtige overmacht staan, Zerah, de Moor, met zijn miljoenen. Maar Asa overwint in de kracht des Heeren. En laten wij dan ook, verloren in zonden en schuld, geen gerechtigheid hebbende voor God, met machtige wederstrevers te maken hebben, maar indien die God onze God geworden is door het geloof, indien die God ons leven geworden is, indien Zijn Woord de adem van ons hart is, indien Zijn dienst een liefdedienst is, waaraan wij onze ziel verbonden hebben, dat wij dan niet achterblijven. Dat dan niemand achterblijve. Dat het kleinste lammetje van Christus' kudde kome, om het brood uit Zijn hand te nemen en om van de wijn te drinken. Want Hij zegt het: “Zalig zijn de reinen van hart.” En “de buit van

het overwonnen land, viel zelfs de vrouwen in de hand.” Opdat die
roemt, roemen zou in de Heere!

Amen.

De ingang in Gods heiligdom

Zingen: Psalm 84 : 3 en 4
Lezen : Hebréeën 10 : 19 t/m 39
Zingen: Psalm 42 : 3, 4 en 5
Zingen: Psalm 132 : 9 en 10
Zingen: Psalm 85 : 1

Geliefden, het Woord van God, dat wij in dit uur van voorbereiding op het Heilig Avondmaal aan u willen bedienen, vindt u in Hebréeën 10, de verzen 19 t/m 22:

*Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus,
Op een versen en levenden weg, welken Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees;
En dewijl wij hebben een groten Priester over het huis Gods:
Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water.*

Deze tekst spreekt ons van:

De ingang in Gods heiligdom

- 1^e de vrijmoedigheid hiertoe
- 2^e de grond waarop deze rust
- 3^e de gestalte die deze ingang vereist

Geliefden, de tabernakel en later de tempel onder Israël was de zichtbare openbaring van scheiding en van gemeenschap. Door die tempel leerde God, hoe ver Hij van de mens af was. Er hing voor

het binnenste heiligdom een voorhang, een scheiding, een absolute scheiding tussen God en de mens. En wee de mens, die het waagde dat gordijn op te lichten. Die werd gedood.

Maar die tempel sprak ook van gemeenschap. Want God had gezegd: “Eén keer per jaar mag een mensenkind, een zondig mensenkind, wanneer hij een schaal met bloed bij zich draagt en wanneer hij omgeven is door een wolk van rook, Mijn aangezicht zien en leven.” Dat was het teken van de gemeenschap.

Die gemeenschap was zonder dat bloed absoluut onmogelijk, want wie zal bij de Heilige verkeren en leven? Als de heilige engelen hun gezicht neerbuigen voor de glans van Gods majesteit, hoe zal dan een mensenkind het binnenste heiligdom betreden, waar God woont? God had gezegd: “Ik wijs u de weg en u zult voor Mijn aangezicht komen en leven.” Zo werd de weg van de gemeenschap in dat heiligdom aan het schuldig volk gewezen.

Nu zijn dat dingen die een hogere beduiding hebben, zegt Paulus op een andere plaats. Wij weten vooral ook uit de brief aan de Hebreëën, dat die dienst der schaduwen vòòrbeeldig was. Dat wil zeggen, dat alles wat toen gebeurde, een diepere, een veel wijdere strekking had. Daarvan onderwijst Paulus inzonderheid de christenen van het Nieuwe Testament, de christenen uit de Joden, die opgevoed waren bij de tempel, bij dat eerste en dat tweede heiligdom, bij die voorhang.

Maar Paulus onderwijst hen ook van de hogepriester, die inging voor Gods aangezicht. En dan spreekt hij ook onder het Nieuwe Testament tot de Joden, die zo lange tijd die dienst der schaduwen hadden meegemaakt, maar nu geroepen waren, om de vervulling daarvan door het geloof in Hem te aanvaarden.

Het geloof in Hem, Die ontzaglijk veel meer is dan altaar en priester, dan offer en bloed, ja, Die het Lam Gods Zelf is, Wiens bloed alleen en waarlijk reinigt van alle zonden. Door Hem is de toegang tot God geopend.

Paulus wijst deze wankelende christenen naar dat veel betere Verbond, naar die veel heerlijker tabernakel, naar die altijd verse en levende weg, naar het binnenste heiligdom.

Hij zegt: “Zondaren, wilt u gemeenschap hebben met God? Wilt u vrede hebben, innerlijke, hartelijke, blijvende vrede? Kom dan door het gescheurde voorhangsel tot God.”

“Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg,” zegt hij aan het eind van dit hoofdstuk, “welke een grote vergelding des loons heeft.” Wat we wegwerpen, daar stellen we geen prijs meer op. Dat heeft geen betekenis meer voor ons. “O,” zegt Paulus, “doe gij zo toch niet. Werp toch uw vrijmoedigheid niet weg. Want juist die heeft een grote vergelding des loons.” Juist door die vrijmoedigheid, bedoelt hij, krijgen we genade voor genade en worden we gesterkt om achter Hem aan, het pad des levens te gaan.

Paulus heeft in het vorige hoofdstuk daar nadrukkelijk van gesproken, als hij het heeft over die eerste tabernakel, waarin de priesters ten allen tijde gingen om de godsdiensten te volbrengen. Waar niet het gewone volk, maar waar alleen de priesters des Heeren mochten binnengaan. Met de eerste tabernakel bedoelt hij dan “het heilige”.

Dan zegt hij: “Maar in de tweede tabernakel, het heiligdom, het ‘heilige der heiligen’, daarin ging alleen de hogepriester, eenmaal per jaar, niet zonder bloed, dat hij offerde voor zichzelf en voor de misdaden van het volk.”

En dan gaat hij in onze tekst spreken van die vrijmoedigheid die we hebben, om in te gaan in dat heiligdom door het bloed van Jezus. Dus onder het Oude Testament mocht het volk niet in het heiligdom ingaan. In het eerste heiligdom alleen de priesters en in het tweede heiligdom alleen de hogepriester, en dat slechts eenmaal in het jaar. Maar nu zegt hij: “Christenen, Hebreeën, nu heeft God aan u allen dat voorrecht geschonken, aan u allen die gelooft, namelijk in de Heere Jezus Christus als Borg en Zaligmaker. Nu heeft Hij aan u

allen de vrijmoedigheid gegeven om, net als de hogepriester, in het binnenste heiligdom te mogen binnen gaan.”

Wat belette die hogepriester om *alle dagen* binnen te gaan? Het Woord van God! De heiligheid en de gerechtigheid van God. De toegang tot God was toegesloten. God was nog niet verzoend. De schuld des volks had een voorhang gemaakt, een dikke, onverbreekelijke voorhang tussen God en tussen het volk. Maar ook de gelovigen van het Oude Testament hebben al door de beloften heen de vervulling mogen zien en hebben zich daarop neergelegd, vol vertrouwen, dat Hij komen zou om de schuld Zijns volks uit Zijn boek te doen.

En nu zegt Paulus tegen de Hebreëen: “God heeft u nu allen dat voorrecht gegeven.” En vervolgt dan: “Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan.” Anderen hebben dit woord “vrijmoedigheid” vertaald met “vergunning”. Dewijl wij dan, broeders, “vergunning” hebben om in te gaan. Begrijpt u? Dan wordt dat woord “vrijmoedigheid” meer verlegd, vanuit ons hart naar de kant van God.

Dan gaat het er niet in de eerste plaats om: Durf ik of durf ik niet? Voel ik me vrijmoedig of voel ik me onvrijmoedig? Maar dan gaat het er in de eerste plaats om: Mag het of mag het niet? Kan het of kan het niet? Heb ik vergunning of kom ik op verboden terrein, als ik in Gods heiligdom inga, als ik Avondmaal vier, als ik voor Gods aangezicht nader?

En nu zegt Paulus: “Broeders” - hij spreekt ze hier andermaal aan met dat woord dat de gemeenschap aan Christus aanduidt en waar de zusters der gemeente in begrepen zijn - “dewijl wij dan: gelijk het zo is, broeders, dat we vergunning hebben.” Wij komen daar niet steelsgewijs. We komen daar niet als een nachtdiscipel, die door niemand gezien mag worden. Als we die weg betreden, dan komen we daar, omdat we vergunning hebben. En die vergunning openbaart zich in de vrijmoedigheid, die de Heilige Geest ons geeft.

O, we zullen het straks zien: Die vrijmoedigheid steunt niet op onze prestaties. Dan zouden we nooit meer aan het Avondmaal komen en nooit meer de toegang tot God durven zoeken. *Die vrijmoedigheid steunt op het Offer van Christus*. Maar daarom is het een wezenlijke vrijmoedigheid, een wezenlijke vergunning. Ik weet het, het schrift is soms moeilijk te lezen, onze ogen kunnen soms zo wazig zijn, dat we de vergunning niet meer kunnen ontcijferen en dat we Gods handtekening niet meer kunnen lezen. Maar doet dat de vergunning teniet?

Ik las één dezer dagen van de grote Rutherford, dat hij zegt: “Er zijn vele gelovigen in de kerk van Christus, die doen als jonge matrozen. Als ze de eerste keer hun voet op het dek van het schip zetten en ze kijken naar de wal, wanneer het schip enigszins uit de kust gaat, dan denken ze, dat de wal beweegt. Maar ze beseffen niet dat het schip dobbert.

En zo is het ook met ons,” zegt Rutherford, “in vele omstandigheden. Dan zijn we als die jonge matrozen. Dan denken we dat God beweegt. Dat Zijn beloftenissen “ja” en “nee” zijn. Dat Hij vandaag de deur openzet en morgen weer toesluit. Dat Hij ons vandaag liefheeft en morgen verstoot. Nee,” zegt hij, “die kust, die is eeuwig vast, maar wij, die jonge matrozen, wij, de zwakgelovigen, *wij* bewegen. *Wij* schudden. Er zit een floers voor onze ogen, omdat we Gods getuigenis niet bewaard hebben. Omdat we onze vrijmoedigheid hebben weggeworpen. Zo van: Zou het wel waar zijn? Heb ik me niet bedrogen? Hoe kan ik het weten? Het is allemaal zo donker in mijn leven.”

Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, omdat God een vergunning gegeven heeft, door Hemzelf ondertekend, om in te gaan in het heiligdom. Want dat is toch noodzakelijk, hoor. Want ik spits het vanmorgen toe op het gaan aan de bediening van het Heilig Avondmaal, maar u begrijpt wel, dat de apostel daar niet in de

eerste plaats en alleen over spreekt. Wanneer hij het heeft over het gaan in het heiligdom, dan sluit dat in, de gemeenschap met God, die dan wel inzonderheid beoefend wordt aan het Avondmaal, maar die toch ook dagelijks in beoefening is in het leven van Gods kerk. Dus u moet dit betrekken op uw ganse leven. Want het binnengaan in Gods heiligdom is een zaak van levensbelang. Niet in Gods heiligdom ingaan, betekent buitenstaan. Maar *hier* buitenstaan, dat betekent, ook *daar* buitenstaan. In de dag van het gericht, in het uur van ons sterven. Denk daar goed aan. Maak geen scheiding van hetgeen God samengevoegd heeft.

En dan moet u niet aankomen met een voorbeeld van een kind van God, dat zijn leven lang niet aan het Avondmaal geweest is en toch zingende de hemel is binnengegaan. Dat is een bewijs van Gods onbegrijpelijke barmhartigheid, maar dat mag nimmer de regel van uw geloof zijn. Want dan zegt de Heere: "Die ver van Mij de weelde zoekt - die andere wegen zoekt, als ik voorgeschreven heb - die vergaat eerlang en wordt vervloekt."

O, veracht toch niet de heilige Sacramenten. Zoek liever in het heiligdom in te gaan. Zoek liever de noodzakelijkheid te zien van voor Gods aangezicht te verschijnen. Want dat heeft u nodig.

En dat is ook het verlangen van al degenen in wier ziel de Heilige Geest werkt. Want wat is groter vreugde, waar verlangen we meer naar, dan voor Gods aangezicht te verschijnen? "Ik waar' liever een dorpelwachter," zong de dichter, "in het huis van God, dan lang te wonen in de tenten der goddelozen." En in Psalm 42: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo schreeuwt mijn ziel tot U, o God. Mijn ziel dorst naar God." En in Psalm 27: "Och mocht ik in die heilige gebouwen, de vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog, Zijn liefelijkheid en schone dienst aanschouwen! Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog."

Ja, dat is het. Daar gaat het om. Daar gaat het alle oprechten om. Dat ik Hem vond. Dat ik in Zijn heiligdom mocht ingaan.

Welnu, Paulus zegt: “Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom” en hij wijst op de grond daarvan, door het bloed van Jezus. Die vrijmoedigheid komt dus niet voort uit hetgeen wij God kunnen aanbieden na de maanden die verlopen zijn, sinds de bediening van het vorige Avondmaal. Die vrijmoedigheid ontspruit niet, uit hetgeen we in het verleden van God hebben mogen ervaren, al is dat heerlijk en al mogen we daaraan terugdenken. Maar het zou kunnen zijn, dat er door tussenkomende zonden zo’n waas lag over hetgeen God u in vroeger dagen gaf, dat u daar op dit moment geen enkele kracht uit putten kan. *Maar daarmee is de toegang niet afgesloten.* Daarmee zijn onze geloofsoefeningen wel verduisterd en verminderd, maar daarmee is de vergunning niet ongeldig geworden!

Het is een groot verschil of die vergunning ons afgenomen is, of dat we hem niet meer kunnen lezen. We kunnen een duidelijk getekende vergunning in onze zak hebben, maar doordat het één en ander aan onze ogen mankeert, kan het zijn, dat we hem niet kunnen lezen. Dat is mogelijk. Dat is in het geestelijke ook zo. Maar hier wordt de grond aangewezen. En die grond ligt niet in het min of meer helder die vergunning te kunnen zien. Daar ligt wel de troost in. Naarmate onze ogen helder zijn en we duidelijker die vergunning om in te gaan in het heiligdom, kunnen lezen, hebben we ook meer vrijmoedigheid; maar daar ligt *niet* de grond.

“Die grond,” zegt Paulus, “ligt in het bloed van Christus”. Wij hebben door onze tranen de hemel niet geopend en wij hebben door onze schuldbelijdenissen Gods liefde niet opgewekt. Ze waren de vrucht van het openen van de hemel. Ze waren het gevolg van de uitstorting van Gods barmhartigheid in Christus Jezus. Dat moet u goed onderscheiden. Anders beginnen we altijd van de verkeerde kant. Dan beginnen we: “Ja, had ik nou nog eens en was ik nou eens en kon ik nou maar eens...” Nee, hier moeten we beginnen: “Heere, is er een toegang? En is er een geopende toegang? En is die

geopende toegang ook voor mij, Heere? Ach, zeg het nog eens. Zeg het nog eens opnieuw. Neem de nevelen eens weg en klaar de duisternis eens op, dat ik de pas weer lezen kan en dat ik de vergunning weer zien kan en dat ik Gods handtekening weer ontcijferen kan.” Daar gaat het om. Door het bloed van Jezus.

En dan staat er: “Op een verse en levende weg, welke Hij ons ingewijd heeft door Zijn gescheurde vlees, door het voorhangsel en dat voorhangsel is Zijn vlees”, zegt de apostel Paulus.

Hier gaat het dus over de grond van die vrijmoedigheid. En dan zegt Paulus in de tekst, dat het bloed van Christus de weg is tot het heiligdom. En dan zegt hij van die weg, dat het is een *verse* weg, dat het is een *levende* weg en dat die weg is *ingewijd*.

Nu weet u wat inwijden is. Naarmate iets belangrijk is, wordt het met meer pracht en praal en luister ingewijd. Als er ergens een onbelangrijk stukje weg opengesteld wordt voor het verkeer, dan komt er geen burgemeester aan te pas. En er komt zeker geen koningin aan te pas, maar op een gegeven dag zie je, dat er een stukje weg bijgekomen is. Maar als er een belangrijke tunnel aangelegd is, dan komen er allerlei autoriteiten en dan komt zelfs onze koningin om die weg in te wijden. Omdat de opening van die tunnel een belangrijke gebeurtenis is voor de bewoners die aan weerskanten van die tunnel wonen.

Naarmate dus een weg belangrijk is, gaat die inwijding gepaard met allerlei ceremonieel. Nu is er geen belangrijker weg, dan de opening naar het heiligdom in het bloed van de Heere Jezus. En daarom is de plechtigheid, die gepaard gaat met de inwijding van deze weg, nog niet afgelopen. Nog altijd door wordt deze weg gepredikt. Nog altijd door komt God Zelf om deze weg te wijzen. Nog altijd zendt Hij Zijn herauten die zeggen: “Dit is de weg, de weg naar het eeuwig, zalig leven.” En dat is met plechtigheden gepaard gegaan. Toen het voorhangsel scheurde - dat is, toen Zijn vlees aan het kruis

vaneengereten werd - toen donderde de hemel en beefde de aarde. En toen op de Pinksterdag de heerlijkheid Gods geopenbaard werd - dankzij dat gescheurde voorhangsel! - toen kwam de Geest Gods in het geluid van een geweldige, gedreven wind. En in het beeld van tongen die verdeeld waren, vurige tongen. Plechtig. Majestueus. Onder het Oude Testament hebben de heiligen gebeefd, wanneer de weg naar God gewezen werd. Hoe heeft Abraham zich verootmoedigd, als hij uitriep: "Ik heb mij onderwonden om tot het heiligdom te naderen, maar ik ben stof en as." Hoe heeft Elia zijn aangezicht bewonden met zijn mantel, toen hij de Heere hoorde komen in het suizen van een zachte stilte. Hoe heeft Mozes' aangezicht de glans van Gods nabijheid afgestraald, onder het trouweloos volk. Wat een heerlijkheid en wat een luister, toen die weg nog maar even werd aangewezen! Maar nu, onder het Nieuwe Testament, is die weg ingewijd, opengesteld door God. En wie kan dan de toegang sluiten?

En dan staat er verder, dat het is een *verse* weg. Er staat in de grondtekst een woord dat betekent: vers geslacht. Nu past dat natuurlijk niet bij een weg. Van een weg zeg je: "Die weg is pas aangelegd". Maar u begrijpt wel: In dat beeld van het bloed van Jezus, past dat "vers geslacht" wel. Van die weg, geopend in het kruis van Christus, in Zijn bloedstorting, daar kon Paulus van zeggen: "Het is een vers geslachte weg." Het Lam is nog maar pas geslacht. Het bloed is vers. Begrijpt u? Dat ziet dus op het Offer van de Heere Jezus. Daarom: een verse weg.

U weet: Onder het Oude Testament moest elke ochtend en elke namiddag een lam geslacht worden. Want dat bloed dat 's morgens gesprengd was, dat was 's avonds weer oud. En wat 's avonds gesprengd was, dat was 's morgens weer oud. Er kwam nooit een eind aan. God was nooit verzoend. Altijd bleef hun schuld open. Het is waar: De gelovigen hebben, steunende op de beloftenissen,

geloofd dat Hij komen zou, om hun schuld weg te nemen. En in dat geloof hebben ze hun hoofd ter ruste gelegd aan het Vaderhart Gods en zijn in vrede ontslapen. Maar ze misten toch datgene wat de kerk van het Nieuwe Testament wel heeft. Ze misten dat blijmoedige toegaan, dat “Vader” zeggen. Ze waren “onder de geest der dienstbaarheid wederom tot vreze”. Als er bloed gesprengd werd, dan haalden ze even adem. Maar ze waren nauwelijks uit de tempel, of daar drukte de nieuwe schuld hun ziel. Er moest weer een nieuw offer gebracht worden. Altijd maar weer nieuw. Aan de avond van de Grote Verzoendag moest weer opnieuw verzoening gedaan worden. En zo bleef het volk altijd maar schuldig staan voor Gods aangezicht.

Maar nu is *het* Offer tussenbeide gekomen. Van Hem die met één Offerande in eeuwigheid heeft volmaakt – voldaan voor - al degenen, die door Hem tot God gaan. “Brandoffer, noch slachtoffer, voldeden aan Uw eis noch eer. Toen zeide Ik: “Zie, Ik kom, o Heer, de rol des boeks is met Mijn naam vervuld.” Toen Gods wet in Zijn hart geschreven werd, toen werd Zijn vlees vaneen gescheurd.

Maar nu begrijpt u iets niet. U zegt: “Ja, dat er een voorhang was tussen God en het volk, dat begrijp ik. Maar hoe kan nu Jezus zeggen, dat Zijn vlees die voorhang was? Want die voorhang is juist de zonde. Die voorhang beeldde de scheiding af, die door de zonde tussen God en ons gekomen is. Maar nu mag ik toch niet zeggen dat Jezus’ vlees de zonde afbeeldt?”

Ja, geliefden, toch wel. Niet, dat Hij ooit zonde gekend of gedaan heeft, dat weten we wel. *Maar Hij is tot zonde gemaakt*. Jezus Christus heeft Zichzelf tussen de pijlen van Gods gerechtigheid en tussen ons schuldig hart gesteld met Zijn eigen vlees. En toen heeft Hij, dragende Gods heilige wet, gezegd: “Vader, schiet maar, laat de pijlen Mij maar treffen.” Pijlen, die ons, als schuldige stervelingen hadden moeten treffen, omdat Gods wet overtreden was. En toen is het vlees van Christus vaneen gescheurd. Toen heeft

Zijn bloed gevloed. Dat wil zeggen: Daarin heeft Hij Zichzelf opgeofferd. Daarin heeft Hij Zijn eeuwige liefde voor goddelozen ten toon gespreid. Daarin heeft Hij ons toegeroepen: “Grimmigheid is bij Mij niet”. Daarin is Hij een Borg en Zaligmaker geworden. Opdat een schuldig volk door Zijn geopend vlees, door dat gescheurde voorhangsel, door die eeuwige liefde, die Hij in Zijn bloedstorting getoond heeft, een vrije toegang hebben zou, tot de gemeenschap met God. Tot die heilige en rechtvaardige God, voor Wie we niet bestaan kunnen en tegen Wie we gezondigd hebben. Tot Wie we niet durven naderen, als we in onszelf zien: Geen enkele hoop, geen enkele opening, alles donker, alles somber, alles koud, alles oud. Altijd weer oud. Onze liefde oud, onze tranen oud, onze bekering oud; hetgeen wij voor God gedaan hebben, wordt altijd oud. Maar hier staat: Er is een verse weg. Want dat bloed is nog van evenveel kracht als in de ure toen het gestort werd. Het is pas vergoten bloed. Want Jezus brengt het altijd voor het aangezicht van God. Christus Jezus zit aan de rechterhand van Zijn Vader. Het bloed blijft vers.

En dan staat er van die weg, dat het een levende weg is. Het bloed van Christus is een levende weg. Tegenover een dode weg.

Wat een dode weg is, dat weten we wel, een doodlopende weg. Dat kan wel een mooie weg zijn. Maar als je enige tijd op die weg gelopen hebt, dan kun je niet verder. Dan houdt die weg op. Dat is een doodlopende weg.

“Welnu,” zegt Jezus Christus: “Ik ben de Levende Weg.” In tegenstelling tot een doodlopende weg is dit een weg met perspectief. Een weg waar je nooit op doodloopt. Een weg waar je op gaat en loopt van kracht tot kracht, totdat je voor God in Sion verschijnt. Dat is de weg van Jezus’ bloed.

Als Jezus zegt door de mond van Paulus: “Ik ben de Levende Weg,” dan wil Hij zeggen: Die weg, daar gáán we niet alleen over, maar die weg doet wat in ons, ja, *door* die weg krijgen we ook kracht om

over die weg te gaan. Dat kunnen we van geen enkele andere weg zeggen. De weg waarover we gaan, is ook tevens de kracht, waardoor we over de weg gaan. Met andere woorden: Dat bloed van Christus is niet alleen de deur tot God, maar het is ook de hand die ons vastgrijpt. Die de moeden kracht geeft en de sterkte vermenigvuldigt van degene die geen kracht meer heeft. Dat bloed, dat beurt ons ook op. Die kracht van Jezus' liefde verwakkert onze liefde, onze hoop en onze sterkte.

Op welke weg gaat u? Nee, ik vraag niet of u veel plezier hebt in uw leven. Dat kun je ook op die doodlopende weg wel hebben. Maar ik vraag of u op de weg van uw leven God ontmoet hebt en de vrede vond, die opweegt tegen de pijn van de dood en de angst van het graf en de straf op de zonde. Zo niet, dan bent u nog op die doodlopende weg! O, roep dan nog tot God: "Heere, help me, laat me op die andere weg gaan, maak mijn hart nieuw, Heere, opdat ik op die levende en op die verse weg mag gaan." Dat is een weg die uitkomt in de hemel bij God, in de eeuwige vreugde. Het is waar, het is soms wel een moeilijke weg, een weg over bergen en door dalen, soms een weg, waarop je vrienden met je spotten, soms een weg, waarop de vijandschap van de wereld duidelijk op je af komt, soms een weg, waarop je veel schade lijdt, wat je vlees en je bloed betreft, wat je zaak en je eer en je goede naam betreft. Dat kan allemaal. Er zijn mensen, die moeten alles verliezen om Christus' wil. Maar Christus heeft gezegd: "Geen nood, als je maar op die goede weg bent, op die verse en op die levende weg. Dan zal Ik je nooit begeven en dan zal Ik je nooit verlaten."

Er staat, dat Christus die verse en levende weg ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees. Zoals ik straks gezegd heb: Toen Zijn vlees vaneen gescheurd werd, toen die voorhang tussen God en ons scheurde in Zijn vlees, toen heeft God Zelf die weg ingewijd, opengesteld. U weet wel, toen Christus uitriep aan het kruis: "Het is volbracht", toen scheurde God tussen het eerste en het

tweede heiligdom de voorhang. Met andere woorden: Nu is de toegang - waar onder het Oude Testament alleen de hogepriester maar één keer per jaar binnen mocht - voorgoed geopend. Voor wie? Niet alleen voor de hogepriester, niet alleen voor de priester, maar voor al het volk! Voor al dat volk namelijk, dat een begeerte had om in het heiligdom in te gaan. Dat zonder de God des levens niet leven kon. Dat kwam met zijn offers, omdat het besefte schuldig te zijn voor God.

Dus voor al die mensen, die zoeken zalig te worden uit genade. Voor al die mensen die vroeg of laat tot de ontdekking komen: "Ik loop op een doodlopende weg. Mijn levensweg is geen verse en geen levende weg. O God, wat moet ik doen om zalig te worden?" Tot die mensen zegt Petrus: "Bekeert u, bekeert u, kom van die doodlopende weg af, draai je om. Dit is de Weg! Dit is de levende Weg." O wat God hierin van ons vraagt, dat is ook tevens de schenking van Zijn Goddelijke genade, die Hij door de prediking van Zijn Woord schenken wil, opdat doden Zijn stem zouden horen. Kom, smee dan tot God, of vanmorgen ook uw voeten op die verse en levende weg gesteld zullen worden. Daartoe heeft Christus u ook heden deze weg voorgesteld als Hij zegt: "Die toegang is ingewijd. Dat wordt nu aan u bekend gemaakt."

En dat heeft God op de pinksterdag laten verkondigen, dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, die van deze weg gebruik zal maken, die zal behouden worden. Het is een ingewijde weg. Jezus zegt tegen één van de zeven gemeenten van Klein-Azie: "Ik heb u een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten. Gij hebt kleine kracht, maar gij hebt Mijn Naam niet verloochend." Kom, al lijkt het dan, dat aan onze zijde de toegang tot God potdicht zit: God verkondigt u, dat Hij die weg heeft ingewijd in Zijn vlees en Hij kan niet andermaal geboren worden om te sterven. "Wat Hij geleden heeft, wat Hij gestorven is, dat is Hij voor de zonde éénmaal gestorven. En wat Hij leeft, dat leeft Hij Gode."

Hoor maar: “En dewijl wij hebben een grote Priester over het huis Gods”. Want het was onder het Oude Testament zo, dat die priester, die inging voor Gods aangezicht om het bloed te sprengen, er ook weer uit kwam en naar buiten kwam, om dat volk, dat daar met zijn schuld voor Gods aangezicht lag, te zegenen met de Aäronitische zegen.

“En nu,” zegt Paulus, “diezelfde Jezus, die als een gescheurde voorhang op Golgotha aan het kruis geleden heeft en gestorven is, Die zit nu als de grote Hogepriester aan de rechterhand van de Vader.” En wat toen die hogepriester deed over de mensen die daar lagen, dat doet nu de grote Hogepriester over alle mensen, die in hun schuld en in hun ellende hun toevlucht zoeken bij de Heere en die zeggen: “O God, kan ik nog zalig worden? Ach, genees me toch, red me toch, was me toch van mijn ongerechtigheid.”

Wij hebben een grote Priester, veel meer dan Aäron. Een grote Hogepriester aan de rechterhand van de Vader. Johannes zegt: “Kinderkens, indien wij gezondigd hebben, wij hebben een Voorspraak bij de Vader en Hij is een Verzoening voor onze zonden.” *Deze Voorspraak, onze Heere Jezus Christus, zit daar dag en nacht!*

We willen de rest van de tekst voor u verklaren, nadat we eerst gezongen hebben uit Psalm 132 het 9^e en het 10^e vers.

* * *

“En dewijl wij hebben een grote Priester over het huis van God, zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten en het lichaam gewassen zijnde met rein water.” Omdat we zo’n grote Priester hebben over het huis van God, laat ons daarom toegaan met een waarachtig hart. Houd deze verbinding vast, want als u het van elkaar trekt, en zegt: “Ja, dan moeten we eerst een waarachtig hart

hebben en dan moeten we eerst een volle verzekerdheid des geloofs hebben en dan moeten we eerst ons geweten gereinigd hebben en dan moeten we eerst ons lichaam gewassen hebben met rein water en dan pas mogen we toegaan.”

Nee, u moet het laten staan, zoals het er staat. Er staat: *“Dewijl wij zo'n grote Priester hebben over het huis van God, zo laat ons toegaan. Laat ons daarom toegaan, omdat die Priester zo groot is. Omdat Hij als een Voorbidder, omdat Hij als een Bedienaar van het heiligdom, met wetenschap, met liefde, met tedere zorg, met een Vaderlijk oog, zorgt voor degenen, die voor zichzelf niet kunnen zorgen. Laat ons vanwege die grote en die barmhartige Priester toegaan. Geliefden, laat ons daarom toegaan!”*

Kijk, als we volgende week aan de Dis des Heeren plaatsnemen, laat het dan zo zijn, dat we zeggen: “O grote en barmhartige God, ik zal Uw liefde niet langer tegenstaan en ik zal Uw barmhartigheid en Uw mededogen niet langer versmaden. Ik zal U niet langer buiten laten staan. Ik ben het wel onwaardig om U te ontvangen, maar Gij zijt een grote Priester en Uw barmhartigheden zijn groot.”

Er staat aan het eind van dit hoofdstuk, hoe erg het is, als we dat bloed van Christus onrein achten en de Geest des Heeren smaadheid aandoen. Want denk erom: Niet dat heiligdom binnengaan, dat is Zijn roepstem verwerpen. Dat is de Geest des Heeren smaadheid aandoen. Hoe zou u het vinden, als u met een liefdevol hart naar het huis ging van iemand, van wie u wist: Die man moet naar de gevangenis vanwege zijn schuld. En u bood hem onbaatzuchtig aan, al zijn schulden te betalen. Hoe zou u het vinden, als hij u van de deur snauwde. Als hij u wegstootte en uw aanbod verachtte. Zou dat niet de dwaasheid gekroond zijn? De goddeloosheid ten top gevoerd?

Welnu, zo staat hier ook aan het eind van dit hoofdstuk: *Niet toegaan*: dat is het bloed van Christus verachten, waardoor gij geheiligd zijt, afgezonderd van de wereld, gedoopt. Daar komt ook

het laatste deel van dit vers op neer: Uw lichaam gewassen met rein water, dat ziet op de Doop. Bent u door de Rode Zee gegaan, draagt u het merk- en veldteken van Jezus Christus, en moet u dan buiten blijven staan? Laat u dan uw schulden niet betalen? O, dan moet u toch een dwaas zijn! Maar hoe erg zal het zijn en welke smaadheid denkt u, zal God u aandoen, wanneer gij in deze bedéling Zijn Zoon versmaad hebt? Dan zal Hij straks zeggen: “Dezen, die niet gewild hebben, dat Ik hun schulden betaalde; die niet gewild hebben, dat Ik Borg voor hen was; die niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen was: sla ze voor Mijn voeten dood. Bindt ze en werpt ze in de buitenste duisternis. Daar zal weinig zijn en knersing der tanden.” U mag er wel eens ernstig aan denken, u, die nog nooit aan de bediening van het Heilig Avondmaal geweest zijt, wat uw lot zal zijn, indien u zo sterft. Dan zult u als een schender van Gods liefde, als een verachter van Zijn dierbare genade, worden weggeslingerd in de eeuwige duisternis. O, laat het op uw zielen wegen, laat ook deze zonde van verbondsverachting, van avondmaalsversmading u eens gaan wegen.

Want er zijn duizenden mensen onder ons, die het verschrikkelijk zouden vinden, als een ander tegen hen zei: “Je bent een dief, je hebt in de gevangenis gezeten, je bent een moordenaar, of je bent een hoereerder.” Maar ze laten zich erop voorstaan, dat ze nog nooit aan het Avondmaal zijn geweest. “Nee,” zeggen ze, “daar zal ik mij niet aan bezondigen.” Geliefden, u hoort bij degenen die buiten zullen staan. Dat zeg ik niet, maar dat zegt de eeuwige God, Die niet liegen kan. Bind het eens op uw hart, ga er eens mee naar huis.

O nee, ik zeg niet, dat u onbekeerd moet toegaan tot de Dis des Verbonds. Dat vraagt God niet van u. Er is maar één weg om uit de nood te komen en dat is: Bekeer u toch tot God. Bekeer u ook van de gedachte, “dat u gelukkig nog niet genomen hebt, wat u niet toebehoort.” Bekeer u ook van die gedachte, want daar gaat u mee verloren. Daar sterft u aan. Hier reeds, als u zich steeds weer

opnieuw een oordeel blijft zitten en steeds harder wordt. Net zo goed als degenen, die zomaar aan het Avondmaal gaan en die zich daarin ook een oordeel eten, zodat ze steeds harder worden en het steeds onmogelijker wordt, om eerlijk voor God te zeggen wie ze zijn: onbekeerde en ongeredde zondaren. O, laat het zwaard van Gods Woord aan twee kanten snijden.

Maar onze tekst is toch wel in het bijzonder tot vertroosting van degenen die er zoveel moeite mee hebben. Die zeggen: “O, God, nu weer Avondmaal, hoe moet dat toch?” Luister wat de Heere zegt: “Zo laat ons dan toegaan met een waarachtig hart, want wij hebben een grote Priester.” Met een waarachtig hart. En om een waarachtig hart te hebben, behoef je niet eens veel oefeningen in het geloof te hebben. Je maakt soms kinderen Gods mee met weinig geloofsoefeningen, maar met een trouw en een liefdevol en een waarachtig hart. Dat is de praktijk. Mensen die niet veel hoogtes en niet veel dieptes hebben meegemaakt, maar bij wie in de praktijk van hun leven een oprechtheid blijkt in de bekentenis van hun onwaardigheid voor God, maar ook een vertrouwen, een stil vertrouwen dat de Heere het maken zal.

Een waarachtig hart. Dat wil niet zeggen: een hart zonder zonde. Maar een waarachtig hart, dat wil zeggen: Een hart dat niet veinst, dat voor God en voor de mensen zegt: “Heere, U kent me toch, U weet dat er van mij niets te verwachten is. Maar mijn oog is toch op U geslagen en mijn verwachting is toch van U, Heere. O, zoals die vrouw, die de zoom van Uw kleed aanraakte, zo kom ik tot U. Om me te laten reinigen door Uw bloed.”

Want daar gaat het om. Om dat bloed waar ik straks op wees, zoals bij de kinderen Israëls. Het baatte de kinderen Israëls niet, als ze hun eigen bloed aan de bovendorpel en aan de zijposten streken. Dat is zondig bloed. Maar er moest bloed van dat lam aan. Denk daar eens aan. We zijn vaak in die week van voorbereiding nog wel eens bezig om ons eigen bloed aan de posten te doen. Maar dat

helpt niet. O, nee, dat helpt niet. Alleen het bloed van Christus redt van het verderf!

En daarom: Kom met een waarachtig hart, bekennde uw overtredingen en hopende op God, in volle verzekerdheid des geloofs!

Ach, zegt u, hier heb je de sluitboom waar ik voor blijf staan. Maar geliefden, let op: Die volle verzekerdheid des geloofs, die heeft niet zo zeer betrekking op het persoonlijk deelgenootschap aan Christus, als wel op de genade Gods. Dus, als er in ons formulier staat dat degenen die ten Avondmaal gaan, onder andere zichzelf moeten beproeven of ze *de gewisse beloften Gods geloven*, dan staat er niet hetzelfde, als wanneer er stond, of ik *gewis de beloften Gods geloof*. Dat zou kunnen wijzen op een verzekerd geloof. Maar er staat: òf ik die gewisse beloften Gods geloof. *Die beloften Gods, die zijn gewis*, ook al heb ik soms maar een wankel geloof.

Ik heb straks dat voorbeeld van die getekende pas gebruikt, die getekende vergunning. Het kan zijn dat ik dat document maar moeilijk lezen kan. Maar dan komt er een straaltje licht en dan zeg ik: “O God, het is tóch waar, hier staat het, ik zie Uw handtekening. Het is waarachtig!”

Zo kan het ook door het geloof zijn. Dat ik die waarachtige handtekening van God, die kracht van Gods beloften zie met een wankel geloof. En dat wordt hier bedoeld in de tekst. Daar staat: “In volle verzekerdheid des geloofs.” Dat ziet dus hierop: Dat dat bloed waarachtig is en dat dat Woord van God waar is en dat de Heere met Zijn genade en met Zijn liefde onwankelbaar in ons midden is. En tegelijkertijd kan mijn geloof zwak zijn en aangevochten. Dat kan, geliefden!

En voorts staat er in onze tekst: “Onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten.” Ergens anders in deze brief aan de Hebreeën wordt gesproken van “een besprenging van ons geweten door het bloed van Christus.”

Dat wil zeggen, als we ons gebonden weten aan allerlei zonden, als we die zonden op onze ziel laten drukken, als we ons geweten laten verontrusten door onbeleden zonden aan de hand te houden, als we niet breken met de zonden, ja, dan blijven die zonden ons veroordelen, dan hebben we geen vrijmoedigheid.

Maar als we onze zonden belijden, ontlasten we zo ons geweten en reinigen zo ons hart voor Gods aangezicht. Nee, dan passen we niet zelf het bloed van Christus toe, maar dan spreken we onze zonden uit voor Gods aangezicht en dan zien we smekend naar de hand van de Hogepriester of Hij hem indoopt in de schaal van Jezus' bloed en ook ons, met ons zwarte, schuldige geweten, besprengt, zodat de kracht van de verdorvenheid tot zwijgen gebracht wordt. Zodat de beschuldigers moeten verstommen. Zodat onze bevleete ziel gereinigd wordt door de besprenging met het bloed van de Heere Jezus Christus. Laat ons zo biddend en smekend op Zijn komst wachten!

“En het lichaam gewassen zijnde met rein water,” staat er. Dat ziet, zoals ik straks zei, op de Heilige Doop. Dan wordt de kracht van de Doop ervaren en dan hebben we gemeenschap met Hem, met Wie we in de woestijn van dit leven mogen voortgaan. Dan beseffen we duidelijk: “Ik ben niet meer van de wereld, ik dien niet meer in het huis van Farao. Gij zijt de Heere mijn God. Gij hebt mij vrijgemaakt. Gij hebt mij verlost. Nu wil ik ook voor U zijn. Nu wil ik U dienen. Nu wil ik U volgen, waar U ook heen gaat. Nu wil ik, hoewel gekweld door duizend doden en duizend zorgen, toch de Heere verwachten. Ja, mijn ziel wacht ongestoord en ik hoop in al mijn klachten op Zijn onfeilbaar Woord. Mijn ziel, vol angst en zorgen, wacht sterker op de Heer’, dan wachters op de morgen, de morgen, ach wanneer?”

Amen.

Opwekking tot waakzaamheid

Zingen: Psalm 17 : 3 en 4

Lezen : 1 Thessalonicenzen 5

Zingen: Psalm 72 : 7 en 8

Zingen: Psalm 44 : 2

Zingen: Psalm 68 : 6

Geliefden, het Woord van God dat we u verkondigen in deze ure van voorbereiding voor de bediening van het Heilig Avondmaal volgende week zondag, vindt u in het u voorgelezen schriftgedeelte, de eerste brief aan de Thessalonicenzen, het vijfde hoofdstuk, de verzen 6, 7 en 8:

“Zo laat ons dan niet slapen gelijk als de anderen, maar laat ons waken en nuchter zijn.

Want die slapen, slapen des nachts, en die dronken zijn, zijn des nachts dronken;

Maar wij, die des daags zijn, laat ons nuchteren zijn, aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs en der liefde, en tot een helm, de hoop der zaligheid.”

Deze tekst is:

Een opwekking tot waakzaamheid.

1^e De apostel wijst ons op een dreigend gevaar

2^e Toont ons de gegeven wapenrusting.

Paulus wekt ons dus op tot waakzaamheid. Want hij zegt in het tweede vers: “Gij weet zelf zeer wel dat de dag des Heeren also zal komen, gelijk een dief in de nacht.” Nu heb ik vroeger wel eens

gedacht - als kind - hoe kan de apostel dat nu toch schrijven? We zijn bijna tweeduizend jaar verder en die dag des Heeren is er nog steeds niet geweest. Heeft hij zich dan vergist? Heeft hij de tijd verkeerd ingeschat? Heeft hij soms gedacht dat het binnen enkele jaren of maanden wezen zou?

We moeten bedenken dat alles wat God ons in Zijn Woord gegeven heeft, ingegeven is door de Heilige Geest. De apostel kan hier dus niet gedwaald hebben in het schrijven van zijn brief. Maar hoe kan hij dan zeggen: "Gij weet zelf zeer wel, dat de dag des Heeren alzo komen zal, gelijk een dief in de nacht."?

Wel, hier wil hij ons de korthed van ons leven aanwijzen. We hebben geen zeeën van tijd om er nog eens rustig over te denken. Want wanneer ik sterf, of wanneer u sterft, dan is de tijd voorbij. Dan is het eeuwigheid. Wij kunnen ons dat niet indenken, maar het Woord van God zegt het. Want als we onze laatste adem hebben uitgeblazen, dan is voor ons de tijd opgehouden. Vanaf dat moment tot aan de dag van Christus is er geen tijd meer voor de ontslapenen. En daarom kan hij in waarheid tegen ons zeggen: "Gij weet zelf zeer wel, dat de dag des Heeren alzo komen zal." Onverwacht. Niemand heeft op een dief gerekend. Als u dat zou doen, dan zou u gewaakt hebben, staat er op een andere plaats in de Bijbel. Maar de dood komt als een dief in de nacht. Plotseling. Als het uurglas is leeggelopen in de hemel, dan is onze tijd voorbij. Dan is het voor ons eeuwigheid geworden. En daarom geldt ook voor ons: "Gij weet zelf zeer wel, dat de dag komen zal, de dag dat u uit dit leven moet verdwijnen, die dag die komen zal als een dief in de nacht. Onverwacht. Een ongeluk. Een hartaanval. Een korte ziekte. Of wat dan ook. Eén dag zal toch eens de laatste voor ons zijn. Als die ene dag verdwenen is in de oceaan der eeuwen, dan zijn we in de dag des Heeren beland. Dan zijn we daar waar Christus wederkomen zal om te oordelen de levenden en de doden. Die dag zal komen, als de mensen er niet op zullen rekenen, als ze roepen zullen: "Vrede,

vrede, geen gevaar, het zal mijn tijd wel duren.” Dan zal een haastig verderf hen overkomen, gelijk de barensood een bevruchte vrouw. En zij zullen het geenszins ontvliesen!

Paulus ziet in deze tekst op de wereld, waarin de christelijke gemeente in die dagen leefde. Want Thessalonica lag niet in Palestina, dat weet u misschien wel, maar in het heidenland. De boodschap van genade is ook daar in Thessalonica binnengekomen. En die boodschap heeft harten van mensen veranderd, mensen tot God bekeerd. Daar is een gemeente van Christus gekomen door de bedauwing van de Heilige Geest, maar deze gemeente leeft in het midden van een wereld, die te vergelijken is met de wereld waar wij nu in leven. U kunt het dagelijks meemaken. U staat er misschien middenin. Luister maar eens waarover gesproken wordt. Waar de wereld, waar de mensen om ons heen, mee bezig zijn. En het is uniek, als mensen je verstaan, als je erover spreekt, dat deze wereld niet het één en het al is. Dat het maar een doorgang is naar het eeuwige leven. Het lijkt dan alsof je een vreemdeling bent op deze wereld. Ten dele is dat ook zo.

Het is de blindheid van de mens die zich ontworstelt aan het juk des Heeren. Geen God en geen Meester, de leus van de Franse Revolutie zit ons allen in het bloed. En als we het niet uitspreken, dan wensen we het wel in onze gedachten. Dan denken we: “Laat me met rust. Laat me rustig mijn eigen leven leven. Ik kan voor mezelf zorgen. Ik ben mans genoeg. Praat niet over eeuwig leven. En zeker niet over de eeuwige dood. Vrede, vrede en geen gevaar.” Dan zegt de Heere: “Een haastig verderf zal hun overkomen.”

Maar dan vermaant Hij ook Zijn gemeente daar in Thessalonica. Dan zegt Hij: “Maar gij broeders, gij zijt niet in duisternis, dat u die dag als een dief zou bevangen. Gij zijt allen kinderen des lichts en kinderen des daags. Wij zijn niet des nachts noch der duisternis.” Zo spreekt Hij die gemeente daar aan. Kan dat? Mag dat? Ja, dat

mag en dat doet de apostel. Ja maar, waren dat dan in die dagen allemaal bekeerde mensen in die gemeente? Nou, als je die hele brief leest, dan kom je er wel achter, dat er vele waarschuwingen worden gericht aan degenen die anders wandelen. Leden van die gemeente, die niet naar het Woord des Heeren wandelen. Mensen, die wel in de gemeente, maar niet van de gemeente zijn. Dat is erg! Net doen alsof. Je kinderen laten dopen. Belijdenis des geloofs doen. Naar de kerk komen. En dan toch met je hart aan deze wereld verkleefd zijn. Dan leef je ten diepste als een heiden. Wel wat opgepoetst. Wel wat anders in je manieren. Maar u hebt het al vaker gehoord uit het Woord van God: Er zijn maar twee wegen.

We horen òf bij degenen die hier genoemd worden kinderen des lichts, kinderen des daags, die niet meer in de duisternis leven, òf we zijn kinderen des nachts, kinderen der duisternis. Dat is erg! Dat is het ergste, dat je op aarde kan overkomen. We kijken soms met medelijden naar mensen die lichamelijk of verstandelijk gehandicapt zijn en niet kunnen gaan en staan waar ze willen en dan zeggen we wel: "Erg toch hè, als je zo door het leven moet." Maar dat is het ergste niet. Al ben je kernegezond en kun je bergen werk verzetten, al ben je fris en sterk en kom je nooit met een dokter in aanraking, maar als je dan nog een kind der duisternis bent, een erfwachter van de hel, dan ben je zonder hoop in deze wereld. Zonder een God op Wie je rekenen kan in nood en dood.

Kinderen der duisternis, staat er. En waarom? Wel, omdat onze werken boos zijn. Ze kunnen het daglicht niet verdragen. En daarom stoppen we ze maar diep weg in ons eigen hart, want schuld belijden, ècht schuld belijden, dat willen we niet met ons hart, dat komt ons niet over de lippen. Daarvoor hebben we altijd allerlei vrome uitvluchten. Maar om voor God te zijn, die we werkelijk zijn, daar hebben we licht, daar hebben we genade voor nodig. Anders vluchten we altijd voor God weg. Dan blijven we zover mogelijk uit Zijn gezicht en uit Zijn hand. Dat is onze natuurlijke aard. Zo

hebben onze eerste ouders het gedaan. En we zijn hun trouwe navolgers. Al weten we diep in ons hart, dat we ons voor God niet kunnen verbergen, toch hebben we dan allerlei uitvluchten die we gebruiken om maar niet eerlijk hoeven te zijn voor God. Soms zijn die smoesjes zo vroom, dat ze een schijn van waarheid hebben. Herkent u dat van uzelf? Zulke mensen willen soms ook nog best over de waarheid spreken. En ze kunnen bepaalde gedachten uit de Bijbel lichten en daarmee bewijzen hoe diep ongelukkig ze zijn. Hoe volkomen verloren ze zijn. En ze weten het zo goed, dat er niemand is, die naar God vraagt en dat er niemand is, die God zoekt. En “de dominee moet maar goed oppassen, dat hij de mensen niks in de handen stopt. Want de mens is dood van nature.”

Maar wat doen zulke belijders daarmee? Ze nemen nog een kopje koffie en dan gaan ze over tot de orde van de dag. Ze gaan 's avonds slapen en misschien lezen ze nog een hoofdstukje en dan denken ze: “Ziezo, ik heb mijn plicht vandaag gedaan. Ik kan mijn hoofd weer rustig neerleggen.”

Dat is erg hoor! Dat is vreselijk! De waarheid te weten en dan niet ineen te krimpen onder die waarheid. Te zeggen de waarheid te geloven, want het staat toch in de Bijbel? En dan toch niet voor die waarheid te sidderen! Dat is verharding die over ons komt. Ik wil u er aan ontdekken. Want dan kunnen we wel rechtzinnig zijn, maar het is een rechtzinnigheid van de duivel. Deze rechtzinnigheid laat u niet met schuldbesef buigen voor God. En u veroordeelt uzelf niet in het verborgen voor de Heere. U valt Hem niet te voet. Waarom niet? Omdat u stiekem in uw hart verwacht, dat het nog wel eens anders zal worden. Dat het nog wel eens beter zal worden. Soms zegt u het ook. Dan zegt u: “Ja, als de Heere overkomt, dan zal het in mijn hart wel anders worden.” In plaats van dat u zegt: “Als ik me nu eens tot God zou bekeren en van de zonden afstand zou doen en de Heere aanliep als een waterstroom, mogelijk zal God me horen.” Het is altijd weer de schuld van de Heere. De Heere moet

de eerste stap doen. En de Heere, Die moet overkomen. De Heere moet u een nieuw hart geven. Maar zo openbaart Gods genade zich niet! Als God genade schenkt, begint u niet te eisen: “Heere, dit moet U en dat moet U en zo moet U!” Nee, maar als Gods genade in ons leven komt, beginnen we uit te roepen: “Ik heb Uw wetten overtreden, ik heb gedaan wat kwaad was in Uw ogen. Genâ, o God, genâ, hoor hoe een boet’ling pleit!” Daar begint de genade!

Nu, zulke mensen waren er gelukkig ook in Thessalonica. En dan zegt de apostel: “Zo laat ons dan niet slapen gelijk als die anderen, maar laat ons waken en nuchteren zijn.” Slapen, daar wordt hier mee bedoeld: meedoen met die anderen daar in Thessalonica, die nog in het heidendom voortleven. Meeleven met de wereld, dat is spelen met de dood. Laat ons dan niet slapen. Laat ons waken, zoals een schildwacht geroepen wordt om te waken.

U weet wel, als een schildwacht in oorlogstijd in slaap valt, dan kan hij ter plaatse door de officier van de wacht worden gedood. Want hij brengt het hele leger in gevaar. En wij leven in oorlogstijd, want wij hebben een felle strijd op leven en dood met de duivel, de wereld en de zonden. Wij zijn geroepen om te waken, want we leven in het strijdperk van dit leven.

In de Bijbel staan voorbeelden van kinderen van God, die gingen rusten, zonder te strijden tegen de zonden, de wereld en de duivel. Simson was een kind van God, maar het letterlijk slapen in de schoot van Delila heeft hem zijn ambt en zijn leven gekost. We kennen allemaal de geschiedenis van David en we kunnen daaruit weten, wat het hem gekost heeft, toen hij verslapte in zijn waakzaamheid en in de zonde viel.

Soms kunnen we in de slaap ook dromen. Mensen zonder genade kunnen soms mooie dromen dromen, ook al zijn ze wakker. Dromen van een goede baan, van een mooi huis, van een lieve vrouw of van veelbelovende kinderen, van geluk en van een

paradijs op aarde. Maar u kent de geschiedenis van de rijke dwaas: “In deze nacht zal men uw ziel van u afeisen en al uw goed, van wie zal het zijn?” Als u met zulke dromen uw tijd verknoeit, de genade van God veracht en uw eigen leven leeft, zult u eenmaal als uit een droom ontwaken in een verschrikkelijke werkelijkheid. En u zult horen: “Ik ken u niet, ga weg van Mij. U zocht Mij niet. U had Mij niet nodig. Ik heb u nooit gekend.”

Er zijn ook mensen die zichzelf heel rechtzinnig vinden en dan zeggen: “Dominee, u moet niet teveel aandringen op bekering, want God geeft het aan wie Hij wil. Een mens kan zichzelf niet bekeren. Het moet allemaal van de Heere komen, dus hoe zal ik er dan over denken om mijn hand in het werk van God te durven steken. God doet met het Zijne wat Hij wil.” En dat lijkt dan erg vroom. Dat is één kant van de waarheid. Maar dat is een waarachtige waarheid als een leugen gebruiken. En zo ontworstelt u uzelf met teksten uit de Bijbel aan uw verantwoordelijkheid en bevrijdt u zich *niet* van de schuld die u gemaakt hebt.

U noemt deze redenatie misschien: “God vrijlaten”, maar zulk spreken is het werk van de duivel. De duivel wil graag dat u zo God “vrijlaat”. Waarom? Dan kunt u rustig uw aardse leventje leiden. En als u dan straks voor het gericht komt, dan kunt u zeggen: “Ja, Heere, ik kon er verder ook niets aan doen. Want U geeft het aan wie U het in eeuwigheid wilde geven. En wie heeft Gods wil tegengestaan?” U denkt toch niet, dat u zo voor God zult kunnen bestaan? U denkt toch niet dat de mazen van het net zo groot zullen zijn, dat u daar doorheen zult kunnen glijpen. Dat meent u toch niet? Maar waarom leeft u dan zo? Waarom leeft u dan van dag tot dag met de rechtzinnigheid op uw lippen, maar met een van God afkerig hart? *Want ten diepste wilt u niet uit genade gered worden.* Ten diepste verwacht u toch nog, dat er nog wel eens iets uit u zal voortkomen. *Ten diepste verwacht u toch nog iets van uzelf.* Als dat niet zo was, dan zou u als de tollenaar aan Gods voeten neervallen

en dan zou u zeggen: “Heere, help me. Heere, ik ben aan het zinken en aan het verdrinken. Ik ben verloren. Om Uws Naams wil, o God, toon mij Uw gerechtigheid.”

Paulus zegt van mensen die zo spreken en zo denken, dat het lijkt, alsof zij door de drank beneveld zijn. U hebt misschien allemaal wel eens een dronken man gezien en gehoord. Bij dronken mensen zijn de hogere breincellen uitgeschakeld door de drank, zo zeggen de geleerden. En dan komt het lagere openbaar. Daarom, dronken mensen kunnen walgelijk zijn. Walgelijk lief doen, zodat je zegt: “Ga weg, je meent er niets van, je bent dronken.” Of ze voelen zich zo sterk, dat ze zeggen: “Kom maar gerust, ik ben voor honderd man nog niet bang.” Ze hebben het altijd mis. Ze zien de werkelijkheid niet. Ze waggelen, maar zeggen: “Ik kan wel van hier naar Amsterdam lopen.” En ze vallen tegen elke boom of in elke sloot.

Zo zijn er ook geestelijk dronken mensen. Die denken dat ze alles kunnen. Dat ze nog tijd genoeg hebben. Dat ze hun leven wel kunnen veranderen. Dat, als ze niet meer *willen* zondigen, ze ook niet meer *zullen* zondigen. Die denken dat ze zelf de hemel kunnen veroveren. Want ze doen toch alles wat ze kunnen? Paulus vergelijkt ze bij dronkelappen. Hij zegt: “Zo laat ons dan niet slapen gelijk die anderen, maar laat ons waken en laat ons nuchter zijn. Want die slapen, die slapen des nachts. En die dronken zijn, zijn des nachts dronken.” Het zijn nachtmensen. En een nachtmens weet niet waar hij heengaat. Hij denkt de goede weg te bewandelen. Hij denkt zo altijd wel door te kunnen gaan, totdat God zegt: “Tot hier toe en niet verder.”

De duivel speelt zijn spel om ons op allerlei verschrikkelijke manieren de slaap des doods te laten slapen. Te blijven voortleven, zonder te grijpen naar de dingen die eeuwigheidswaarde hebben. Zonder ons in te spannen. We zien geen gevaar. En we zeggen: “Morgen, later misschien.” En dan worden we overrompeld. Dan

worden we in de nacht overrompeld. Want de duivel slaapt niet hoor. Die is de werker in de nacht. De duivel speelt zijn spel in de nacht. Hij wordt in de Bijbel genoemd de “vorst der duisternis”. En zo wordt hij niet alleen genoemd, omdat hij zwart is, omdat hij alles doet wat vuil is, maar dat betekent ook, dat hij speciaal in de nacht erop uit gaat. Hij durft zich, net als het ongedierte, niet in het daglicht te vertonen. Want dan loopt hij in de gaten en daarom komt hij in de nacht. Die nacht, waarover ik u straks gesproken heb. Die nacht, waarin we zoeken: ijdele eer, wereldzin en zondelust. Misschien onder een vernisje. Misschien onder een ordentelijk kerkelijk leven. Maar dan toch met een werelds hart. En nu moet u dat zelf voor Gods aangezicht uitzoeken. U moet laten onderzoeken door het Woord van God, of u misschien ook zo’n “kind des nachts” bent.

Want nu bent u hier wel met Gods heiligen samen vergaderd, maar als volgende week het Avondmaal bediend wordt, dan blijft u natuurlijk zitten. Natuurlijk blijft u zitten! “Want die mensen tegenwoordig, die lopen zomaar aan het Avondmaal.” En u begrijpt niet, dat u met uw zitten-blijven uzelf kenmerkt, brandmerkt, als een kind der duisternis. Want wie hier niet met Christus aan kan zitten aan de Tafel, die kan ook niet zonder verschrikken voor de rechterstoel van Christus verschijnen. Houdt u daar rekening mee? Laat dat zwaard maar diep in uw ziel gaan. Laat dat Woord van God u maar beproeven. Het wordt tijd, het wordt hoog tijd. Misschien bent u al veertig jaar. Misschien al zestig. Misschien zie ik u al met witte haren. En dan onverzoend met God? “Ik weet geen ongelukkiger mens,” zegt een van onze vaders, “dan een mens met een grijs hoofd en een onbekeerd hart.” Denk daar eens over na.

De Bruidegom komt! Gaat uit Hem tegemoet! Het wordt Avondmaal. Hoe is uw houding ten opzichte van Hem? Laat ons dan niet slapen. Wat dan? “Maar wij die des daags zijn, laat ons

nuchter zijn, aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs en der liefde.” Nuchter zijn. Dat betekent: waakzaam zijn. Oppassen. De vijand slaapt niet. En dat betekent ook: je tot de strijd aangorden. Het staat er hier zo schoon in dat achtste vers: nuchter zijn. Je niet laten bezwijmelen door de god dezer eeuw, die de zinnen verblindt. En je moet iets doen. Iets doen? Ja, je moet iets doen: Je moet aandoen het borstwapen des geloofs.

Als hier over wapenen gesproken wordt, dan zijn dat altijd defensieve wapenen. Er staat niet: Je moet je zwaard trekken. Je moet een lans pakken. Je moet met een boog schieten. Maar er staat: Je moet het borstwapen aandoen. Dat is een schild. U hebt het natuurlijk op oude plaatjes of in een museum wel eens gezien. Vroeger, toen ze nog met pijl en boog schoten om elkaar te doden, hadden ze schilden. Dat weet u natuurlijk allemaal. Schilden zoals de zoeloes nog hebben. Schilden van leren huiden, schilden van koper. Salomo en David hadden zelfs gouden schilden. En die schilden waren er om het lichaam te bedekken tegen de vurige pijlen van de vijand, die soms in vergif gedoopt waren. Maar geen geweer en geen zwaard en geen spies.

Nee, geliefden, nee, wij hoeven niet *aan te vallen*. Dat heeft Christus gedaan. Hij heeft satan de kop vermorzeld. Dat hoeven wij niet voor de tweede keer te doen. Wij hebben ons te *beschermen*. Maar waarmee dan? Hebben we dan iets om onszelf te beschermen? Ja, hier staat het: God geeft ons een schild, maar dat schild moeten we dan wel gebruiken. En wat is dat schild dan? Dat borstwapen? Wel, *dat is het geloof*. En dat geloof moeten we als een schild gebruiken. *Dat geloof moet geloven*. Dat geloof moet werkzaam zijn. Actief zijn in het beschermen van onszelf en van ons bestaan, tegen de vurige pijlen van de satan.

Maar, u weet: geloven dat is niet iets wat je zomaar zelf even maakt. Maar dat hoeft ook niet. *Geloof krijg je van God*. Het geloof namelijk in de Heere Jezus Christus. Dat geeft God aan wie het

nederig van Hem vraagt.

Het geloof is dus niet een prestatie, die je aanstaande zondag mee moet brengen, ergens vandaan. Nee, het is iets dat God u gegeven heeft en waardoor u de werkelijkheid bent gaan zien. U zag uw vijand, maar ook uw Redder.

Hebt u dat in uw leven gezien? Hebt u in uw leven gezien dat uw zonden uw grootste vijand waren? Heeft Gods Geest u daaraan ontdekt? En bent u toen bang geworden voor uw zonden? Hebt u toen God gezworen, dat u afscheid begeerde te nemen van uw zonden? En hebt u ze beweend aan de voeten des Heeren? Uw zonden. Uw ongeloof. Altijd de schuld op God geworpen. Altijd gedacht wel graag goed te willen zijn. Alles gedaan te hebben wat u kon. Wat wil de Heere nu nog meer van u eisen?

Maar toen God u ontdekte, toen zag u de werkelijkheid. Toen zei u: “Nee, Heere, ik heb U nooit liefgehad. Ik heb mijn eigen werk verdedigd. En ik heb U altijd gezien als een harde, onbuigzame Heere. Ik had U eigenlijk nooit lief. Ik was wel bang van U en ik wilde wel veel dingen doen, om van de straf af te komen, maar diep in mijn hart wenste ik, dat er maar geen God was. En dat ik maar eeuwig zou mogen blijven leven, zonder ooit voor Gods rechterstoel te hoeven verschijnen.”

Maar toen God uw leven binnenkwam met Zijn genade, toen is dat veranderd. Toen is het omgekeerd. Toen bent u bekeerd, omgekeerd. Toen heeft u andere gedachten gekregen van uzelf en andere gedachten gekregen van God. Toen is gebeurd, wat hier staat: toen heeft God u een borstwapen gegeven. Hij zei: “Hier heb je een wapen om je te beschermen tegen al de aanvallen van de boze. En u merkte, dat dat waar is. Dat is het geloof. Het geloof in Gods genade. “Voor mij, Heere, voor mij? Mag ik terugkomen? Mag ik een plaatsje hebben in het huis van mijn Vader? Heere, ik ben het niet waardig en ik heb het niet verdiend. Maar, o, bent U zo genadig en zo barmhartig? Wilt U mij hebben, een verloren zondaar

die het verknoeid heeft van dag tot dag? Mag ik terugkomen, Heere? Roept U mij waarlijk? Heeft U geen lust in mijn dood? Maar heeft U daarin lust dat ik mij tot U bekere en leve? Ach, Heere, neem dan mijn leven. Laat het toegewijd zijn aan Uw eer. Houdt Gij mijn handen beide, met kracht omvat, wees Gij mij een vast geleide, op het smalle pad.”

Dat heeft u toen gebeden, hè? Dat heeft u van ganser harte gebeden! U hebt geweend en geschreid over uw verlorenheid. Maar u hebt nog meer geweend over de barmhartigheid van God, die u toen ook zag. En toen heeft God u dat schild gegeven. Ach, hoe menigmaal - vooral in dagen van strijd en verzoeking - laten we dat schild liggen, alsof God ons dat geloof niet gegeven had. Als we ons opmaken om aan de tafel des Heeren te verschijnen, dan zal de vijand zich ook opmaken om alle vurige pijlen waarover hij beschikt, op onze ziel af te vuren. Hij zal het geloof trachten weg te nemen in ons persoonlijk leven. Hij zal ons geloof onder zoveel zonden willen bedekken, dat we er niet meer onderuit kunnen komen.

Maar dan zegt de Heere: “Ik heb je toch een schild gegeven? Waarom geef je het dan toch zo vaak aan de duivel gewonnen? Waarom weer je die pijlen van de duivel niet af?” “Maar Heere, ik ben toch machteloos?” “Nee,” zegt Hij, “je bent niet machteloos. Ik heb je een schild gegeven.” Dat is het schild des geloofs. Dat hoeft u niet zelf te maken. Daarvoor hoeft u geen krachtsinspanning te leveren, maar het is een gegeven schild. De Heere heeft het in uw hand gegeven. Hij zegt: “Hier, hier is het geloof. Vertrouw nu maar op Mij. Ik zal voor je zorgen. Jij bent Mijn en Ik ben je Heere en je Redder, je Zaligmaker en je Verlosser.”

Is daar uw oog voor geopend? Hebt u zo wel eens een blik in Gods vriendelijke ogen geslagen? En u aan Hem toevertrouwd voor tijd en voor eeuwigheid? Hef dan dat schild omhoog. Het is toch geen schande, als iemand niet kan strijden, dat hij dan achter het schild

wegkruipt ter bescherming van zijn leven? Het is daarom voor u ook geen schande om te zeggen: “Ik ben arm en naakt, hulpeloos en verloren, maar ik geloof, Heere, kom mijn ongelof te hulp.”

Kom dan maar. Kruip dan zo maar naar die tafel toe en houd dat schild maar voor ogen: “Heere, ik geloof. Ik geloof in U, in Uw liefde en in Uw genade, in het gebroken brood en in de vergoten wijn. Ik geloof, dat U voor mij, in mijn plaats, in het gericht Gods gestaan hebt, om mijn straf te dragen.” Wie zo komt, die zal door God niet worden uitgeworpen.

En tot een helm de hoop der zaligheid. Een paar woorden daarover, nadat we gezongen hebben uit Psalm 44, het 2e vers.

* * *

Hoort u het: niet òns zwaard, maar het licht van Gods genadig welbehagen. Dààrdoor zijn we meer dan overwinnaars! Door Hem, Die ons heeft liefgehad!

“En tot een helm de hoop der zaligheid.” Een mens zonder hoop is de ongelukkigste mens die er op de wereld is. Een mens zonder hoop is een verloren mens. Maar Gods kinderen worden wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, zegt Petrus.

Nu, Petrus wist er wat van. Toen hij Jezus had verloochend en gezegd had: “Ik ken Hem niet.” Toen hij met een vloek afscheid van Hem genomen had, lag hij te kreunen onder zijn zonden en leek er geen hoop meer te zijn. Jezus was dood en Petrus was verloren. Maar toen is Jezus opgestaan en Petrus is met Hem opgewekt uit de dood. “En Hij is van Simon gezien.” Toen hoopte Petrus weer en toen geloofde hij weer. Toen heeft Christus die helm der hoop weer op Petrus’ hoofd gezet. Om al die vurige slagen, de vurige pijlen en de harde slagen van de vijand te kunnen trotseren. Want in de oude tijden was men beschermd tegen de slagen van een zwaard, als men

een helm droeg. *Nu, God schenkt al Zijn kinderen een levende hoop.* Een hoop op Zijn genade. En wat moeten we met die hoop, die levende hoop, doen? Wel, die moeten we als een helm opzetten. Die moet op ons hoofd staan. Daar moeten we ons mee bedekken tegen al de slagen van de vijand. Die kan wel hard en gemeen slaan. Maar die levende hoop, daar gaat geen slag door. Dat is die hoop, die God in onze ziel gelegd heeft, dat Hij mijn God is, mijn Redder, mijn Levensvorst, Die om mijnentwil in de dood ging en die hoop kan de duivel niet vernietigen. Die kan hij met zijn vurige pijlen niet verdelgen.

Het gaat wel eens langs het kantje af. Het is wel eens zo, dat ik moet zeggen: “Heere, nu ben ik zo moe. Moe van de strijd, moe van de tegenslagen, moe van mijn eigen zonden, moe van de wereld. Mijn God, waar is mijn hoop, mijn moed gebleven. Ik zal nog vergaan in al mijn smart en rouw. Maar Heere, helpt U mij.”

En al gaat u dan, zoals Christen in het boek van Bunyan, “De Christenreis naar de eeuwigheid”, door het dal van de schaduw des doods – en denk daar niet licht over - dan is daar toch die hoop, die ons er door helpt. Die hoop laat ons niet verzinken in lijden of sterven, want het is die onvergankelijke hoop op God, op Gods genade. Nu, die helm moet op ons hoofd staan. Zodat die vurige pijlen, die harde slagen van de vijand, ons niet kunnen treffen.

En dan staat er achter onze tekst, en daarom ga ik er nu verder niet op in, hoewel het er wel bij hoort: “Want God heeft ons niet gesteld tot toorn, maar tot verkrijging der zaligheid door onze Heere Jezus Christus, Die voor ons gestorven is.” Daar hebt u de levende hoop! De grond van onze levende hoop is: Hij, Die om mijnentwil de dood is ingegaan!

Door die hoop kon David Goliath tegemoet gaan. En al zei Goliath dan: “Kom hier en ik zal je vlees aan de vogelen des hemels tot spijs geven,” zei David toen: “Gij komt tot mij met een zwaard en

met een schild en met een spies, maar ik kom tot u met mijn slinger”? Nee, dan zegt hij: “Ik kom tot u in de Naam van de Heere, de God van Israël, die gij gehoond hebt.” En David behaalde de overwinning!

Als wij aan het Avondmaal genodigd worden en we zien al die reuzen tegenover ons, al die tegenspoeden die op onze weg liggen - mogelijk ook in deze week wel, - laten we dan die kracht van God zoeken en zeggen: “Die Goliath, die lastert onze God, Die ik wil eren, Die ik wil liefhebben, en hij komt tot mij met een zwaard en met een schild en met een spies. Al die binnenpraters en de wereld en de duivel en die mensen die u liever niet aan het Avondmaal zien gaan, kunnen net zo hoog voor u staan als Goliath! Wat moet u dan? Zeg tot die Goliath: “Ik kom tot u in de Naam van de Heere, de God van de slagorden van Israël, Die gij gehoond hebt.” Daar is moed voor nodig. Ja, maar deze moed komt niet voort uit het vertrouwen op zwaard of spies, maar uit het geloofsvertrouwen op de gerechtigheid van Jezus Christus!

We komen niet aan deze Maaltijd om te vertellen hoe goed we het voor God gedaan hebben en hoe bekeerd we zijn. Maar we komen om bedekking te zoeken achter dat Schild. Gewapend met het geloof in de gerechtigheid van de Ander. Verstaat u dat toch goed! Denk daar van de week maar veel over. Hoe nederiger, hoe hulpelozer u bent, hoe meer u het Avondmaal nodig hebt! Hoe leger in uzelf, hoe heerlijker de genade voor u wordt, die in Christus Jezus is.

Denk er ook over na, als u nog nooit aan het Avondmaal geweest bent! Schuif het niet bij voorbaat van u af. En zeg niet: “Mij zullen ze daar niet zien.” Worstel ermee. Zeg tegen de Heere: “Heere, hoe moet dat nou? Nu ben ik al 30 jaar, ik ben al 10 jaar lid van de gemeente, of al 50, of al 80 jaar. Moet ik nu zo sterven? Moet ik dan als een ongelovige voor eeuwig verloren gaan? Zo na aan het

water en dan niet gedronken? Zo dicht bij Jezus dat je Hem aan kan raken en dan in de bank blijven zitten? Verneder u onder de krachtige hand van God, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd. Kruip naar Hem toe met de last van uw ongerechtigheid. God is gewillig! Hij kwam niet om rechtvaardigen te roepen. Waar heeft Hij een zondaar laten staan in zijn nood? Laten sterven in zijn verdriet? Nooit! Nergens! Hij heeft Zich der armen ontfermd!

Kom tot Hem, allen gij, die vermoeid en belast zijt. U, die zegt: "Ach, ik heb wel eens Zijn genade mogen smaken. Ik heb Zijn liefde in mijn hart wel eens ervaren. Maar het is zo lang geleden. Het is er zo ver vandaan." Wel, de rivier van God is vol water. Hij is gereed om het uit te delen. Hij is gekomen om naakten te kleden, om hongerigen te voeden. "Mijn vlees," zegt Hij, "is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank." Hij nodigt hongerigen en dorstigen naar Zijn gerechtigheid. In welke stand van het leven - als ik dat zo eens zeggen mag - dat u dan ook bent: Juist kleine lammetjes hebben drinken nodig. Juist kleine kinderen hebben de meeste verzorging nodig. Welnu, als u dan een kind van God mag zijn; als u gelooft Zijn stem gehoord te hebben en als een verlorene aan Zijn voeten bent neergezonken, dan is voor u het Avondmaal tot versterking van het zwakke geloof. Want de Heere wordt verheerlijkt door aan armen uit genâ, Zijn hulpe ter verlossing te tonen. Hij slaat uw zielen gâ. Als u geweld en list bestrijden, al gaat het nog zo hoog, uw bloed, uw tranen en uw lijden zijn dierbaar in Zijn oog. Het Avondmaal is voor u, die hongert en die dorst naar de gerechtigheid. U bent voor God en voor Christus een sierlijke kroon, indien u slechts komt om u te laten bedienen.

Maar wee u, als u met een onverbroken hart, met onbeleden zonden en met een werelds hart het deel der kinderen neemt. God heeft er het oordeel over uitgesproken: dan verhardt u zich tegen alle roepstemmen van God. Buig liever. Val liever aan Zijn voeten.

Belijd liever uw zonden. Want Hij heeft het gezegd en Zijn woord is nog even geldig, als toen Hij het Zelf uitsprak: “Die zijn zonden belijdt en laat, die zal barmhartigheid geschieden.”

En u, voor wie Christus alles geworden is: zie uit naar de volgende zondag en verlang ernaar! Scheld de duivel, dan zal hij van u vliesen. En nestel u in de armen van uw Zaligmaker. Dan zult u Hem wederom zien en uw hart zal verblijd zijn!

Amen.

Gebed om vertroosting in tegenspoed

Zingen: Psalm 54 : 1 en 3

Lezen : Psalm 143

Zingen: Psalm 130 : 1, 2 en 3

Zingen: Psalm 51 : 5

Zingen: Psalm 140 : 13

Geliefden, het Woord van God dat wij u vanmorgen willen prediken als voorbereidingspreek voor de bediening van het Heilig Avondmaal, aanstaande zondag, vindt u in Psalm 143, vers 1 en 2:

O Heere! hoor mijn gebed, neig de oren tot mijn smekingen; verhoor mij naar Uw waarheid, naar Uw gerechtigheid.

En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.

Een gebed om vertroosting in tegenspoed.

Twee zaken vragen inzonderheid onze aandacht:

- 1^e De belijdenis in dit gebed
- 2^e De pleitgrond van dit gebed

Geliefden, in ons aller leven is een grotere ijver naar het goed van deze wereld, dan naar het onvergankelijk goed. Dit moeten we helaas telkens weer opnieuw vaststellen. Niet alleen bij degenen, die nog zonder God in deze wereld leven, de onbekeerde mensen, die geen levende hoop hebben op de eeuwige gelukzaligheid, maar helaas ook bij de kerk des Heeren, de gelovigen, de wedergeborenen. Ook zij moeten telkens tot de droeve slotsom komen: "Wat neemt dit leven me toch in beslag. Wat ben ik toch

druk van het begin tot het eind van de week.” Met al die dingen die op zichzelf misschien niet eens ongeoorloofd zijn, waar u van zeggen kunt: “Ja maar, dat moet toch echt gebeuren”. Maar waarvan u - als u ze in het licht van de eeuwigheid beziet - moet zeggen: “Er zijn belangrijker dingen.” Er zijn dingen die meer waard zijn om ons hart op te zetten en om onze kracht aan te besteden. Dat zijn de onzichtbare dingen, dat zijn de eeuwige dingen. Dat is de schat die God voor de Zijnen heeft weggelegd. Dat is het “eeuwige leven” dat hier op aarde reeds begint.

En als dit u ook drukt, als u tot die slotsom komen moet en tot die belijdenis - en wie zou, als hij eerlijk met zijn hart te rade gaat, niet tot deze belijdenis moeten komen? - dan is er maar één uitweg en dat is de weg van gebed. Het gebed, waardoor God verandering geeft. Waardoor de Heilige Geest over ons komt. Waardoor het belangrijkste weer op de eerste plaats komt. Waardoor we alle dingen weer in de juiste verhouding zien. Door eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid te zoeken, komt het met deze dingen waarachtig wel goed. “Want al deze dingen zullen u worden toegeworpen”, zegt de Heere Jezus. En Hij spreekt de waarheid. Op Hem kunt u aan in alle omstandigheden.

Mannen van groot geloof zijn ook altijd biddende mensen geweest. Ik denk aan Abraham, ik denk aan Izak, ik denk aan Mozes, ik denk aan Paulus en ik denk ook aan David. David, een man, groot van geloof, dat vermeldt ons de Schrift op menige plaats. Maar ook een man die veel gebeden heeft. De Schriften zijn er vol van.

Ook deze psalm is een gebed, een gebed uit de diepte, omdat hij benauwd was. Benauwd vanwege zijn vijanden, maar ook benauwd vanwege zijn zonden voor God. Want dat hij dit gebed gebeden heeft in Psalm 143 - het blijkt uit de hele inhoud van het gebed - had verschillende redenen.

Eén reden was, zoals ik al gezegd heb, dat zijn vijanden hem op de hielen zaten. Er was maar één schrede tussen hem en de dood. Hij

zegt: “Heere, de nood is zo groot. Als Gij Uw aangezicht blijft verbergen, dan ben ik gelijk aan iemand die in de dood is nedergedaald.” Met andere woorden: “Heere, zo heb ik geen leven, zo kan het niet meer, ik houd het niet langer uit.” Dat kunt u lezen in het vervolg van deze 143ste Psalm, waar David bidt: “Redt mij van mijn vijanden, want de vijand vervolgt mijn ziel, hij vertreedt mijn leven ter aarde; hij legt mij in duisternissen, als degenen, die overlang dood zijn.” En dan roept hij uit deze nood tot God.

Maar dan is er een nieuwe moeilijkheid. Dan is er een andere oorzaak, die zijn ziel met doodsangst bezet. En dat is: “O God, tot U roep ik, maar ik kan voor U niet bestaan! Want mijn zonden zijn geduriglijk voor mij. En Gij zijt een heilig God. Dat is de nood van mijn ziel.”

David kan zo niet leven. De vijand vervolgt hem en daarom roept hij tot God, maar voor God kan hij niet bestaan. Daar spreekt het laatste gedeelte van de tekst zeer duidelijk van.

Daar willen we dan ook eerst even een blik op slaan. David zegt: “Want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.” Hij weet dus, dat hij niet zomaar tot God kan naderen, want God is heilig. God kan hem niet helpen, want hij is een zondaar, bevlekt en besmet van zijn hoofd tot aan zijn voeten. Hij is rondom zondig. En daarom smeekt hij: “En ga niet in het gericht met Uw knecht.” Dat wil zeggen: “Als U met mij in het gericht gaat, dan heb ik ook bij U niets te verwachten, dan slagen, dan de dood en daarna het verderf”.

Er moet in het leven van ons, mensen, soms nogal wat gebeuren eer we de stille plaatsen opzoeken, dat zult u wel herkennen. Menigmaal moet er eerst nood in ons leven komen. Het gebeurt maar zelden, dat we, zonder dat de nood ons drukt, door de band die God met ons heeft en die wij met Hem hebben, tot Hem gaan roepen. En dan spreek ik nu nog over Gods kinderen, die een levend

contact met God hebben ontvangen door de Heilige Geest, Die in hun hart is uitgestort.

Maar het geldt niet alleen voor Gods kinderen. Het geldt voor ons allen, zoals we hier voor Gods aangezicht zijn. En wat hebben we er nu toch op tegen, om hartelijk en ernstig te bidden? Het gebed is toch de ademtocht van de ziel? We weten toch vanuit het Woord, dat God wonderen doet op ons noodgeschrei? Wij weten uit de Bijbel, dat alleen door het gebed de bidder, die geduriglijk Gods troon aankleeft en voor Zijn aangezicht neerbuigt, gunst van Hem te wachten heeft. Wat hebben we er toch op tegen? Hoe komt het toch, dat het soms zo lang duurt, eer we ons hart biddend voor God onderzoeken en onze nood voor de Heere uitschreien en Hem vragen om genade?

Ach, bidden, echt bidden, dat houdt altijd in: zelfverloochening. Dat houdt altijd in: schuldbelijdenis. Want wat tot een recht gebed behoort, dat is: Je nood en ellendigheid recht en grondig leren kennen.

Dat is in het natuurlijk leven ook zo: De meeste mensen met wie het niet goed gaat in hun zaken, in hun persoonlijk leven en op maatschappelijk gebied, spreken niet zo graag over de grootte en de breedte van hun schulden. Het is niet tot onze eer, wanneer we met die hele lijst van schuldenposten voor de dag moeten komen. We leven daar maar liever overheen en we handelen maar wat en we hopen maar, dat het door niet te veel mensen ontdekt zal worden, dat het toch eigenlijk niet goed gaat in onze zaak. We komen er niet graag mee voor de dag dat we schulden hebben. Dat is vernederend, dat is krenkend.

Hetzelfde geldt in ons geestelijk leven. Echt bidden, dat is in beginsel en vóór alle dingen, eerlijk voor God zeggen: “Heere, nu deugt het weer niet. Nu is het weer verkeerd gegaan. Nu heb ik weer tegen u gezondigd. Nu ben ik weer uw gramschap waardig.” En dat verbergen we maar liever zolang, totdat we er niet meer

onderuit kunnen. Totdat de nood ons zo dringt, dat we zeggen: “O, wat nu? Ik zie geen uitweg meer.” Totdat we zover in de diepte zijn gezonken, dat we bereid zijn om belijdenis te doen van onze overtreding voor de Heere. Daar zijn we niet zo gauw toe bereid. We houden, ook wat dat leven betreft, onze stand graag op. We zijn ook in dat opzicht zo farizeïstisch getint. Als de mensen het maar niet horen. Als het maar stil en verborgen blijft. Maar op deze wijze komen we ook nooit tot de vrede. “Toen ik zweeg,” zegt David, “toen werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen de ganse dag. En mijn sap werd veranderd in zomerdroogte.” Hij was uitgedroogd als een lederen zak in de rook, zonder geur en zonder sap. Hij ging er kapot onder.

En zo is het met elk mens, die zijn stand voor God ophoudt, die niet buigt voor God, die niet breekt, die niet als water wordt aan de voeten Gods. Bidden, dat is arm worden, dat is eerlijk voor God zeggen, dat er niets van deugt. Maar hoe pijnlijk dat dan ook voor ons natuurlijk bestaan moge zijn, het is toch de enige weg om rijk te worden. Het is toch de enige weg om geholpen te worden. Het is de enige weg om vrede met God te verkrijgen.

Ook dat heeft David ervaren. De nood is van twee kanten gekomen. De vijand maakt hem als een dode, en God, de rechtvaardige God, kan hem niet ontvangen, wanneer Hij met hem in het gericht treedt. Wat zal hij nu doen? Hij zal belijdenis doen van zijn overtreding voor de Heere. En dat doet hij dan ook in deze psalm. Hij smeekt: ”O Heere, hoor naar mijn gebed. Neig de oren tot mijn smekingen.” Natuurlijk, David wist wel dat God alle dingen hoort. Dat God altijd het gebed hoort. Want God hoort alles, zowel het bidden van Zijn kinderen, als het vloeken van Zijn vijanden. Hij ziet zelfs de gedachten van ons hart aan. Dus David bidt natuurlijk hier niet, alsof God zijn gebed niet zou horen. Maar als hij hier vraagt: “Heere, hoor mijn gebed,” dan houdt dat in: ”Heere, *ver*hoor mijn gebed.” Dat wil zeggen: “Neem het ter ore en help mij”.

Davids gebed was een smeking. Een smeking met weinig woorden. Een smeking, waarin hij niets aan de Heere heeft te beloven. Ach, daar moeten we ook aan wennen. We zijn vaak zulke hoogmoedige bedelaars. Als we in de nood komen en onze knieën voor God buigen, dan ligt het als bestorven op onze lippen om te zeggen: "Heere, help me, dan zal ik dat niet meer of dan zal ik dat wel en dat zal ik dat zo... ." Ach, dat getuigt nog van weinig verbrokenheid des harten. Dat getuigt ook van weinig zelfkennis. David heeft hier niet zo gebeden. Hij heeft niet gezegd: "Heere, als U me helpt, dan zal ik dààr trouwer in zijn, dan zal ik dàt niet meer doen, dan zal ik dààr voor zorgen." Hij heeft enkel maar gezegd: "Heere, hoor mijn smeking. Want bij de mensen heb ik geen heil te wachten en voor U kan ik niet bestaan. Geef me dan genade, o God. Verhoor mij naar Uw waarheid en naar Uw gerechtigheid. En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn."

Hij hoort dus niet tot de mensen die bidden, zonder dat ze schuld gevoelen. Bij wie het gebed hoort, zoals het gebed hoorde bij de farizeeër. Die ging ook naar het huis van God om te bidden. Stel je voor, dat je zoiets na zou laten. Stel je voor, dat je naar bed ging zonder je knieën gebogen te hebben. Stel je voor, dat je zomaar van je boterham hapte, eer dat je God gebeden had. Dat zou toch verschrikkelijk zijn! Zo hoort het gebed in vele levens erbij, puur uit vorm, uit gewoonte.

En nu vind ik het heel erg, als zelfs ook die vorm nog ontbreekt. Als er in werkplaatsen, in kantines, op kantoor of waar dan ook, steeds meer mensen zijn, die zelfs de vorm niet meer in acht nemen. Die als de varkens in hun trog duiken, om te eten zonder Gods aangezicht gezocht te hebben.

Maar, aan de andere zijde is het ook waar, dat, als we niet méér kennen dan de vorm, als het niet méér is dan een kwestie van

opvoeding, als er misschien gedacht wordt: “Stel je voor dat ik niet meer bidden en niet meer danken zou, dan zou het helemaal verkeerd gaan,” dan wordt toch het diepste element van het gebed gemist, namelijk de hartelijke verootmoediging voor het aangezicht van de Heere.

David behoort niet tot deze mensen. Wanneer hij hier bidt, dan is de vorm maar heel sober. Dat is een kenmerk van het echte. Sober en eenvoudig. Dan heeft hij niet veel woorden te zeggen. Dan zegt hij alleen: “O God, mijn nood is groot. Als U me niet helpt, dan ben ik dood. Help me dan. Ik smEEK het.” Zijn gebed was een smeking geworden in de erkenning, dat hij het niet waardig was. Hij zegt: “Niemand, Heere, niemand is rechtvaardig als U met hem in het gericht treedt.”

Dat is geen verontschuldiging. Dat is niet zoiets van: “Ja Heere, dan kunt u het ook van mij niet verwachten. Want we zijn immers allemaal zondaar.” O, als we zo spreken, dan hebben we nog weinig smart van onze ongerechtigheid. In een echt gebed, zoals David hier bidt, zijn de zonden van anderen nimmer een verschoning voor onze zonden en is de algehele verdorvenheid van het menselijk geslacht nimmer een excuus, zodat ik zou kunnen zeggen tegen God: “Ja, wat kan ik er ook aan doen? Zo is een mens nou eenmaal. Zo ben ik nou eenmaal. Dat is mijn oude natuur.” O nee, daar volgt geen vrede op. Als David hier zegt: “Niemand, niemand is rechtvaardig voor U, Heere, want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn”, dan wil hij daar juist de grootheid van zijn schuld mee aanduiden. Dan wil hij juist daarmee zeggen: “Heere, ook ik niet, ook ik niet, die van Uw genade weet, die door U uit het stof is opgericht, die door U van achter de schapen is weggehaald, die door U als koning op de troon gezet is, die door U met wijsheid en genade begiftigd is. Heere, zelfs ik,” wil David zeggen, “zelfs ik, die zoveel gunst van God heb ontvangen, ben niet rechtvaardig.” Niemand rechtvaardig. Ja, dat geeft de Schrift duidelijk aan. Van

Abraham, dat hij niet rechtvaardig was voor God. Van Job, want hij heeft zijn geboortedag vervloekt. Van Simson, hoe sterk hij ook was, want hij heeft naar zijn lusten geleefd. Van Jona, want God zei: "Je moet die kant heen," en hij ging de andere kant op. Van Salomo, want hij werd in zijn oude dagen nog een dwaas, toen hij zijn hart liet heen trekken door zijn afgodische vrouwen, naar de tempels van de afgoden. Van David, de Schriften vermelden zijn zonden. Van Petrus. Ach, waar zullen we eindigen? Niemand rechtvaardig, ook niet tot één toe!

Maar dat houdt dan ook in: U niet en ik niet! Als we ons voorbereiden voor het Heilig Avondmaal en als we met schrik denken aan hetgeen we geweest zijn sinds het vorige Avondmaal; welke zonden ons leven terneer gedrukt hebben; welke ongerechtigheden uit ons hart zijn opgeborreld; dan komen we in de nood. Het kan niet anders. "O God, ik ben weer niet bereid. Het ligt weer niet vlak, tussen U en tussen mij. Daar is weer een zee, een stroom van ongerechtigheden, die de overhand heeft op mij. Hoe moet dat nou?"

Ik kan me voorstellen dat er vanmorgen zielen zijn, die zeggen: "Hoe moet ik nu aanstaande zondag aan het Avondmaal? Met zo'n leven, met zo'n hart en met zo'n gezin? Hoe kan ik nu toch zo aan het Avondmaal? Hoe moet dat nou?" David zegt: "Niemand, niemand is voor U rechtvaardig." En daarom: "Treedt niet in het gericht."

Als God in het gericht treedt, dan weegt Hij onze zonden af, net als een rechter. Die luistert en toetst hetgeen hij te horen krijgt, aan de wet. Dat doet God ook. God hoort, God ziet. Hij ziet het ook, als we niet bidden. Want Hij kent, zei ik straks, de gedachten van ons hart en Hij toetst ze aan de wet. En als God dan met ons in het gericht treedt, ach, wie zal dan bestaan? Als God naar het recht der wet met ons handelt, ach, dan zal er niemand aan het Avondmaal komen. U niet en ik niet. Dan zal Gods huis leeg blijven. Dan zal Gods spijze

ongegeten, Gods drank ongedronken blijven. Als God naar het recht der wet handelt, dan kunnen we voor Hem niet bestaan.

Kom, begin dat te overdenken. Begin dan niet in de eerste plaats om uzelf wat op te knappen. Om net te doen, alsof het allemaal niet zo erg geweest is. Om terug te grijpen naar hetgeen, dat u voor tien en voor vijftien en voor dertig jaar toch wel eens meegemaakt hebt. Doe dat niet. Die spijze, daar kan uw ziel toch niet van leven. Maar doe net als David: Overdenk de maanden die voorbij gegaan zijn. Overdenk uw zonden en vervloeking voor God en zeg: “Heere, treedt niet in het gericht.” Kan dat? Kan God *niet* in het gericht treden? Kan God *niet* recht doen? Kan God zwijgen als de overtreding vermeerderd wordt? Geliefden, ik heb gezegd: Wanneer God handelt, bloot naar de wet, buiten het Verbond om, ja, dan moet Hij richten en moet Hij schuldig spreken, dan moet Hij wegstoten in de eeuwige nacht.

Maar God heeft met David een Verbond opgericht. Want David zegt: “En ga niet in het gericht met Uwen knecht.” Er is een relatie tussen God en tussen David. En die relatie is door God gemaakt. Toen God David opgezocht heeft, toen hij nog een jongen was en in het veld zijn schapen hoedde, toen is er een band gekomen tussen God en tussen David.

Ik weet niet, wanneer David bekeerd is. Misschien heeft hij het zelf ook wel niet geweten. Want er zijn kinderen Gods, die kunnen de dag, de maand, zelfs het jaar van hun bekering niet aanwijzen. Maar ze weten wel, dat het in hun leven gebeurd is. Wanneer, weten ze niet. Maar ze weten wel, dat er verandering in hun leven gekomen is. Of, er zijn zelfs sommigen, die van jongs af aan de Heere vrezen. De Bijbel noemt niet veel bekeringen van mensen met dag en plaats en uur. Maar de Bijbel openbaart zoveel te meer het leven van degenen, die waarachtig tot God bekeerd zijn. U kunt in het leven van David bemerken, dat hij als jongen al lust had om de Heere te

vrezen. Toen heeft de Heere Zich op een bijzondere wijze geopenbaard. Toen heeft Hij hem geroepen vanachter de schapen en hem gemaakt tot een voorganger voor zijn volk.

Nu mag David zeggen, krachtens die Goddelijke roeping en krachtens die Goddelijke genade: “En ga niet in het gericht met Uw knecht.” David was Gods knecht. Er was een relatie gekomen tussen God en Hem.

Geliefden, weet u daar ook van? Weet u daarvan, jongeren en ouderen, meisjes en jongens, vaders en moeders, dat er een verbintenis, een relatie met de Heere gekomen is? Dat het in uw leven anders geworden is dan vroeger? Vroeger, toen u een knecht van de wereld was, een dienaar van de zonde, een medegenoot van degenen die God niet kenden, maar nu door het Woord van God een knecht, een dienstmaagd van God geworden bent? Weet u van de keus in uw leven, die hartelijke, onberouwelijke keus van het smalle pad? Dat u het aangezicht des Heeren ernstiglijk zocht en dat u - hoewel u nog in veel raadselen wandelde - toch met Ruth zei: “Uw volk is mijn volk, Uw God, mijn God! Heere, al zou U me dan nooit aannemen, dan wil ik toch aan de kant van Uw volk leven. Dan wil ik toch liever de smaadheid van Christus dragen, dan nog langer de schatten van Egypte bezitten.” Weet u daarvan?

David wel. Hij zegt: “Ik ben Uw knecht, Heere. Uw dienstmaagds zoon.” Dat wist hij. Dat is in zijn leven gebeurd en daarvan spreekt hij. Maar hij zegt ook: “En ga niet in het gericht met Uwen knecht.” O zeker, ook Uw knecht kan voor U niet bestaan. Op een andere plaats in de Schrift staat: Een moorman, zal hij zijn huid kunnen veranderen? Een luipaard, kan hij zich wassen van zijn vlekken? Nee. Nu, zegt David, zo is het nu met ons allemaal. Wij, die geleerd zijn kwaad te doen, wij zullen tot in eeuwigheid niet meer goed kunnen doen. Want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn. Als we hier volgende week zondag komen, dan is

er niemand die voor Gods aangezicht rechtvaardig is. Dan kunnen we het niet hebben van het recht der wet, want dan zal er een vuur uitgaan van het aangezicht des Heeren en ons verteren, als we onze hand naar de heiligheden des Heeren uitstrekken. Niemand rechtvaardig!

Maar nu is aan David – door Gods genade - een andere weg ontdekt. En dat is nu de pleitgrond in zijn gebed. Hij zegt: “Verhoor mij, naar Uw waarheid en naar Uw gerechtigheid, want ik ben Uw knecht.” Dat is de pleitgrond van zijn gebed. Daar willen we graag nog bij stilstaan, nadat we gezongen hebben uit Psalm 51, het 5^e vers.

* * *

De pleitgrond van Davids gebed is: “Verhoor mij naar Uw waarheid, naar Uw gerechtigheid”. Vindt u dat nou niet vreemd? Ja, je kunt natuurlijk zo gewend zijn aan het lezen van de Psalmen, dat de woorden eigenlijk gewoon langs je heengaan. Maar laten we er nu eens even rustig bij stil staan. David zegt hier: “Heere, mijn zonde is groot, Ik kan voor U niet bestaan. Niemand kan voor U bestaan. Maar neig dan toch Uw oor tot mij en hoor me dan toch naar Uw waarheid en naar Uw gerechtigheid.” Had hij nu hier niet moeten zeggen: “Hoor mij naar Uw liefde en naar Uw goeddadigheid, of naar Uw barmhartigheid”? Dan zou een kind het kunnen begrijpen. God is goed. God is barmhartig en genadig. En daarom vergeeft God de schuld. “Heere, hoor me dan naar Uw barmhartigheid”. Maar dat zegt David niet. Hij zegt: “Verhoor mij, Heere, naar Uw waarheid en naar Uw gerechtigheid”.

Maar is dan Gods waarheid niet, dat de schuldige door Hem geenszins onschuldig gehouden wordt? Als je nu met een hart vol zonden en zorgen zit en je weet hoe fout je geweest bent voor God, dan durf je toch niet te zeggen: “Heere, handel met mij naar Uw

waarheid.”? Dan zal God je toch verstoten? Want de God der waarheid is toch de God der wet, Die de zonden nooit door de vingers ziet? Hoe kan David dan als pleitgrond bezigen: “Uw waarheid”?

Geliefden, als God *buiten* het Verbond de waarheid der wet handhaaft, dan kan niemand voor God bestaan. Maar *binnen* het Verbond klinkt de waarheid der wet dòòr in het Evangelie van Jezus Christus, waarvan Paulus zo luisterrijk geschreven heeft in de brief aan de Romeinen: “Want hetgeen der wet onmogelijk was, daar ze door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees”, in *Zijn* vlees! Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet meer in de zonden leven, die niet meer naar het vlees leven, maar die naar de Geest leven. Dat is het recht der wet vanuit het Verbond.

Daar zegt David hier van: “Dat is toch de waarheid, die U gezworen hebt aan Uw kerk en ook aan mij, want ik ben toch Uw knecht? Dat de toorn van Uw wet, dat de eis van Uw wet, dat de vloek van Uw wet komen zou op het hoofd van de Borg en Zaligmaker van het Verbond!”

O, geliefden, die weg heeft God aan Davids hart ontsloten. David heeft iets van de Messias gezien. Hij heeft iets van de genade Gods gezien. Hij heeft gezien dat er mensen zijn met welke God *niet* in het gericht treedt! Dat kan God doen, naar Zijn waarheid! Met mensen *niet* in het gericht treden! Dan heeft het recht zijn loop gehad voor die mensen, met welke God niet in het gericht treedt. Dan heeft het recht zijn loop gehad in Christus Jezus. Dat is het geheim van het Evangelie. Dat is ook het geheim van onze vrede.

Nooit kunnen we Avondmaal vieren, nooit zijn we geschikt om God te ontmoeten, nooit zijn we geschikt om te sterven, want we zijn zondaren. En wat u ook doet, u zult het niet beter maken in deze week van voorbereiding. Want er staat met vlammend schrift boven

uw aller leven geschreven: “Niemand rechtvaardig voor God.” U ook niet, wat u ook afkermt en wat u ook aftobt, wat u ook doet: *buiten Christus*: Niemand rechtvaardig!

Laat het elke dag weer opnieuw bij uw ontwaken als een dreunende hamerslag op de deur van uw hart zijn: Niemand rechtvaardig! Zoek het daar dan ook niet. Daar is geen vrede, daar is donder en bliksem en vuur en grimmigheid en duisternis en dood en eeuwig oordeel.

Maar kom! U, die verschrikt, treurig en bedroefd bent en die uw ongerechtigheid moet bekennen. Toen die deur gesloten is, toen heeft God een andere deur geopend in Hem, die gezegd heeft: “Ik ben de Deur. Wie door Mij ingaat, die zal behouden worden. Ik ben de Herder van Mijn schapen en Ik stel Mijn leven voor de schapen.”

Als dan de nood u drukt, en de zonde u veroordeelt en de wet u beschuldigt, sla dan uw oog op naar Hem, Die van God gegeven is om een Verlosser te zijn van ongerechtigheden, van zonden. En dan moge het God behagen, ja het zál God behagen - als u zo nederig aan Zijn voeten neerbuigt - om u naar Zijn waarheid te verhoren en te bevrijden. Hij zal u dan vrijmoedigheid geven in de weg die door Hem Zelf geopend is in Hem, Die in het gericht Gods gestaan heeft: Christus Jezus. Hij is het geheim van Davids leven “naar Uw waarheid”.

Met eerbied gesproken: Als u aanstaande week – en begin er vandaag nog mee - zó uw schuld belijdt, dan zou God een leugenaar zijn, als Hij u in uw schuld en zonden liet omkomen. Dat gedooft Gods glorie niet. Net zo min als het Gods glorie gedooft, dat een mens - als schuldenaar aan de wet - *buiten het Verbond* zalig zou kunnen worden. Dat gedooft Gods glorie ook niet. Langs die weg is er geen mogelijkheid om tot God te naderen.

Maar langs de weg van de schuldbelijdenis is er geen mogelijkheid om verloren te gaan! Dat duldt Gods waarheid niet! Hebt u daar zo wel eens aan gedacht? Dat is evengoed Gods rechtvaardigheid. Het is Gods rechtvaardigheid, dat Hij verdoemt degenen, die langs de

steile helling van Sinai's berg trachten op te klimmen tot God. Maar het is ook Gods rechtvaardigheid, dat Hij vrijmaakt, wie in het stof ligt neergebogen. Want dat heeft God Zelf in Zijn Woord gezegd. Laten we daarom onze ongerechtigheden belijden. "Want die zijn zonden belijdt en laat, die zal barmhartigheid geschieden." Dat heeft de Heere gezegd. "Want indien wij onze zonden belijden, God is getrouw", zegt Johannes, "en Hij is rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve."

O zeker, dat recht is natuurlijk niet dððr ons belijden. Onthoud dat goed. Maar dat is het recht van Gods waarheid. God heeft gezegd: "Die aan Mijn voeten neervalt, die zal ik verhogen." Dat is Gods waarheid. En op grond van die Goddelijke waarheid mogen we vrijmoedig tot Zijn troon gaan en zeggen: – en dat heeft niks met verdienste te maken, dat heeft niks met de inhoud van mijn gebed als verdienste te maken, dat heeft alleen te maken met "Uw waarheid" - "Gij hebt het gezegd, Heere, dat Gij zulk een bidder nooit ledig zal wegzenden. En daarop kom ik tot U, smekende, wenende, belijdende mijn overtredingen voor U, de Heere."

Dat is nu de vaste pleitgrond, ook in deze week van voorbereiding: "Niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht kunnen bestaan. Niemand zal rechtvaardig zijn. Maar Heere, Gij zijt toch een Waarmaker van Uw Woord. Al heb ik dan niets om bij U aan te dragen. Al heb ik dan niets om U aan te bieden. Al heb ik dan niets om te beloven dat het beter zal worden. Maar dan hebt U gezegd: "Alleenlijk ken uw overtreding, dat ge tegen de Heere, uw God, gezondigd hebt."

Als u zó pleit, dan zult u bemerken dat God naar Zijn waarheid zal vrijmaken het hart, dat schreiend tot Hem vlucht. En dat doet God zo menigmaal Hij ons de poort van het Evangelie opent in de beloftenissen die in Christus Jezus "ja" en "amen" zijn. Zo menigmaal als onze wankele ziel die enige Rotsgrond van ons

behoud mag vinden en daarop mag leunen. Zo dikwijls ons hart uitgaat, vanwege Zijn spreken en we door Zijn liefde en genade als een gebrokene van hart en als een verslagene van geest ons verlaten op de goedertierenheden en barmhartigheden van de Heere HEERE. Wat is het dan toch goed zondaar te zijn voor God! Zó zondaar te zijn! Daar wordt de rust geschonken. Daar vinden we vrede met God. Daar wordt die kinderlijke blijdschap in onze ziel geboren. Daar leven we onder het dierbare lommer van Zijn Goddelijke beloftenissen. Dan “reizen we getroost onder het heiligend kruis, naar het erfgoed hierboven, naar het Vaderlijk huis.” Daar is ook die hartelijke zelfveroordeling. Daar roepen we het uit: “O God, wanneer komt de dag, dat ik toch bij U mag wezen en zien Uw aanschijn geprezen?” Verlost van mezelf, verlost van de zonden. Want ach, in dat schuldbelijden, dat bekennen van “Niemand, die leeft. . .”, daar ligt heus niet iets in van: ”Ja, dat is nou eenmaal zo en dat zal nooit anders worden.” Nee, daar ligt veel meer iets in van: “O God, wanneer komt het eind?” Niet, dat we snakken naar het eind van ons leven, maar naar het eind van de zonden! Dat er geen zonde meer zijn zal. Dat er geen scheiding meer zijn zal. Dat we onszelf kwijt zullen zijn. Dat we voor God zullen leven, eeuwiglijk en altoos!

En dan staat er: “Naar Uw waarheid en naar Uw gerechtigheid.” “Naar Uw gerechtigheid”, dat is de gerechtigheid van het Verbond. Die gerechtigheid, waar de Heere van gezegd heeft: “De bergen mogen wijken en de aarde verzet worden in het hart van de zee, en heuvelen wankelen, maar de gerechtigheid van Mijn Verbond zal niet tenietgedaan worden.” De Offerande van Christus is niet tevergeefs gebracht. Als God dan in Zijn lichaam, in Zijn ziel de zonden gestraft heeft, dan zullen vrij zijn, al degenen die in Hem geloven. Dan kan God niet onrechtvaardig zijn. Als ik me voor God verootmoedig, zoals David hier doet en aan Zijn voeten buigt, belijdende zijn overtreding, dan kan God niet nalaten om het te

verhoren. - O, ik kan het niet begrijpen. Ik wil er eeuwig van zingen. Maar het is toch de waarheid! - God kan niet nalaten me te horen. Want Hij is een rechtvaardige God. Als Hij straft in Christus, dan ben ik vrij. Vrij! Als had ik nooit zonde gekend, noch gedaan!

Daartoe heeft de Heere nu het Heilig Avondmaal verordend. Opdat we de beloften van dat Verbond te beter zouden verstaan. Het Heilig Avondmaal, dat is als het ware tot versterking van die beloften. Eigenlijk moet ik het anders zeggen: Tot versterking van ons geloof in die beloften. Want objectief: Die beloften hebben geen versterking van node. Die beloften zijn waar, zo waar als God is. Maar mijn geloof is zo zwak en zo wankel en zo bestreden.

Het is net als het koord dat tot Jeremia nedergelaten werd, toen hij in die put zat, weet u wel. Hij zat daar helemaal in die diepe, vieze modderput. En dan wordt een koord naar beneden gelaten en wat ouwe lompen uit het huis des konings, opdat dat touw hem niet onder de armen zou snijden. Dan worden hem kussens onder de okselen gelegd. - Ja, dat wordt vaak in negatieve zin gebezigd, maar dat is echt bijbels. - Dan wordt er een lus aan dat koord gemaakt en dan kan Jeremia des te beter dat koord onder zijn armen vast maken, opdat hij zo uit die ruisende kuil zou worden uitgetrokken.

En, kijk, zo is nu ook het Heilig Avondmaal. Dat is als het ware een lus in het koord van Gods beloften. Dat zijn als het ware de lompen uit 's Konings huis. Kussens onder de okselen, opdat ik me te beter uit die ruisende kuil zou laten uittrekken. Opdat ik me te beter uit de moeite en uit het verdriet en uit de diepte van mijn ongerechtigheid zal laten optrekken. Daartoe heeft God het Avondmaal ingesteld, opdat ons geloof in de beloftenissen Gods gesterkt zou worden. Het Sacrament brengt niets toe aan die beloften, maar het zijn de tekenen en de zegelen ervan. Want God weet hoe zwak we zijn, hoe klein van kracht. Dat weet God en Hij heeft medelijden met ons. En daarom komt Hij en reikt ons de tekenen van Zijn liefde zichtbaar

toe, opdat we geloven zouden. En gelovende in Zijn Naam het leven zouden hebben. Welnu, bereid u dan zo om God te ontmoeten aan Zijn heilige Dis.

Er zijn er velen die er nogal wat op tegen hebben om schuldbelijdenis te doen voor God. Sommige mensen vinden dat het niet nodig is. Ze zeggen: “God weet toch alle dingen, dus Hij weet ook wel hoe slecht ik ben. Dat hoeft je niet speciaal tegen God te zeggen.” Maar God heeft in Zijn waarheid gezegd, dat Hij niemand de schuld vergeven zal, dan die zijn schuld aan Hem belijdt. Dat is Gods waarheid. Daar kunt u van op aan.

Anderen denken, dat het toch niet helpt. Die zeggen: “Ach, als God besloten heeft je de zonden te vergeven, dan doet God dat ook. Daar heeft Hij mijn gebed helemaal niet voor nodig.”

Geliefden, dan heeft u een verkeerde gedachte van de soevereiniteit van God. Want die Goddelijke soevereiniteit heeft God Zelf aan de middelen gebonden. En als u nu de weg niet bewandelt, waarin God Zijn genade geven wil, dan hoeft u niet op die genade te hopen. Dan handelt u verkeerd met de openbaringen Gods in het Woord Zijner genade. Als God nu zelf zegt, dat Hij de armen en de kleinen genadig wil zijn en goed. Als God nu zelf zegt, dat Hij degene die aan Zijn voeten ligt, op zal richten en dat Hij degene die zichzelf vernedert, zal verhogen, dan mag u niet zeggen: “Al verneder ik me niet, als God besloten heeft me genade te geven, dan zal Hij het toch wel geven.” Dat is spelen met het Woord van God. Erger! Nog erger! Dat is uw eigen ziel verderven! De weg afsnijden die God voor uw voeten baant om vergeving van zonden en het eeuwige leven te verkrijgen.

Nee, geliefden, ga niet te rade met vlees en bloed, maar met het Woord van God. Vertrouw op dat Woord. Want daarin alleen zult u van de last uwer schulden bevrijd worden en met vrijmoedigheid mogen toegaan tot de troon der genade.

En u, die nog onbekeerd zijt en die nog vervreemd zijt van het leven, dat uit God is. U, die eenmaal aan God zwoer, dat u met Zijn volk wilt leven en die elke keer als het Avondmaal wordt aangericht, verloochent wat u beloofd hebt. Laat het u nu eens in de klem brengen, dat u het tegen God gezegd hebt en dat u het niet doet. O, dan is ook de week van voorbereiding vol van betekenis voor u, onbekeerde. Dan moet dit de week van de beslissing van uw leven worden. Wie weet, of God u ooit nog vergunnen zal een volgend Avondmaal te vieren op deze wereld. “Heden,” zegt God, “indien ge Mijn stem hoort, veracht hem niet en verhardt uw hart toch niet langer tegen de Heere.”

Maar u, die zeggen moet met David: “Uw knecht, uw dienstmaagd, ja, niemand die leeft, kan Avondmaal vieren. Want niemand kan in het gericht voor God bestaan.” Laten wij dit opnieuw bekennen en hartelijk belijden, dan zal Hij niet nalaten naar Zijn waarheid en naar Zijn gerechtigheid ons de ogen te openen voor het Lam, Dat onze zonden droeg in Zijn ziel en in Zijn lichaam. En dan zullen we van dat bloed getuigen, volgende week zondag. Dan zullen we, komende tot de Dis, daarmee bekennen: “Wij liggen midden in de dood. Ook wij kunnen voor God niet bestaan. Maar dit is de hoop, die ons het leven geeft, dat Zijn bloed, het bloed van Jezus Christus, ook mij reinigt van al mijn zonden.” En dan zullen de engelen verblijd zijn. Dan zal God de eer ontvangen. Dan zal Christus gekroond worden en onze ziel leven.

Amen.

(ACHTERFLAP)

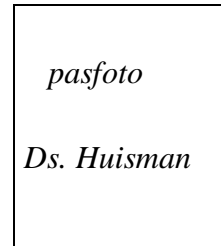
Op 3 oktober 1926 werd Lambertus Huisman te Nieuw-Beyerland geboren.

Na een technische opleiding en verschillende functies in de maatschappij, werd hij door God geroepen tot het predikambt.

In 1957 werd hij toegelaten tot de studie aan de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten te Rotterdam.

In 1961 werd hij beroepbaar gesteld als predikant en mocht hij het beroep naar de gemeente Vlaardingen aannemen.

Met de tekst uit Lukas 22 : 27^b: “Maar Ik ben in het midden van u als Eén, Die dient,” begon hij daar met zijn dienstwerk. Twaalf jaar bleef hij te Vlaardingen , waar hij, gedreven door Gods Geest, de roepstem van Johannes vertolkte:

“Zie, het Lam Gods.”

Toen volgde hij de roepstem naar het zendingsveld en vertrok in 1973 naar Zuid-Afrika, om daar onder de Tswana's te gaan arbeiden.

In 1989 keerde hij naar Nederland terug om nog een vijftal jaren de gemeente van Terneuzen te dienen. Nadat hem in 1995 emeritaat verleend werd, vertrok hij weer naar Zuid-Afrika om zich met zijn gezin te herenigen en vestigde hij zich in Potchefstroom. Door problemen met zijn gezondheid kon hij niet meer voorgaan.

Op 15 december 2004 mocht hij op 78-jarige leeftijd ingaan in de vreugde van zijn Heere.